

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

చెన్నపట్టణము 1922 వ సం॥ జనవరి నెల 23 తేది సోమవారము
నంబటము. ౮ } దుర్బతి నా మ సంతకము, పుష్ప మా స బహుళ దశమి ౦౦

No. 234.
సంచిక. ౨౩౪

“ప్రశస్తమైన ఎన్ గల్ బర్లు”

రైస్ మెషినరీ ధరలు

ప్రస్తుతము ఇంకను తగ్గించబడియున్నవి

డాక్టర్ షాన్-కె-మెన్-త-మన్

ఒక స్థలము నుండి మరియొక స్థలమునకు నులభముగా తీసికొని
పోవుటకు వీలగునట్టియు, ఒకేచోట స్థిరముగా కదలకుండ అమర్చు
నట్టి అవిరియంత్రము, బాయిలరులు అతి చౌకధరలకు దొరక గలవు.

ఫోను నెం 108

నెం 9, నెకండు

తంలివిరానము, ఎంజిను మద్రాసు

రైనుబీచ్,

మార్షల్ సన్స్ అండ్ కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఇంజనీయరులు

(1806)

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

తంజావూరు

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి చెక్కినది.
ఇతర వివిధమైన నొప్పులను కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడి
నంత మాత్రమున నయమగును.
నులభ నెల 0-10-0 అణాలు



మాహానిత్రైలము

సీస 1-3 0-12-0.

తామరత్రైలము

శబ్ద 1-3 0-6-0

పండ్ల పొడి

శబ్ద 1-3 0-3-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - మదరాసు.

కావలెను

మా జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన పుష్టి నిచ్చు
నట్టి మదనముంజరి మాత్రలను
విక్రయించుటకు కన్ వానర్లు, ఏజంట్లు
కావలెను.

రాజుపైర్ వారాయణజీ కేశవజీ,

27, చీనాబాగురోడ్డు, మదరాసు.

(8198)

ఆరోగ్యములకు

ఒకమార్గము

312

తక్షణమే మీరు

ఒకరూపాయి మాత్రము ఖర్చుచేసి

ఆతంకనిగ్రహమాత్రలను

శరీరించిన
వాడు

జాబితలు వ్రాయువాకి ఉచితము.

స్వరకుడును!

వైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవిందజీ,

అతంకనిగ్రహమాత్రలను, బ్రాహ్మ్య, 28 మదరాసు.

(3081) “కత్తికట్టలు”

పెద్దకత్తి Xల్లి Xజను పొడుగు గలవి. సాగనైనవి.
1-3 రూ 4-8-0.

దజను కొనుపానికి 1టి ఉచితము. సాగనైనవి.

వలయువారు అర్జునుతో ఒకరూపాయి

అదాన్సు పంపకలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అందుకో

కట్టెట్టు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

పెద్దాపురం, (గోదావరిజిల్లా)

ఓరిగ్రాఫిక్ ఆఫీసు: “ఇండస్ట్రీ” పెద్దాపురం.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

డాక్టర్ గోరుగారి వివాహశాసనము

20 వ తేది సమావేశము

అనుకూల ప్రతికూల వాదములు ప్రభుత్వ తాటకీయము

ప్రభుత్వ సభ్యులును పాశ్చాత్యులును వెడలిపోవుట

గోరుగారి గంభీరీపన్యాసము

25 మంది అనుకూలురు : 27 గురు ప్రతికూలురు : తీర్మానము వీగిపోవుట

డాక్టర్ గోరుగారి వివాహశాసనమును గూర్చి చర్య జరుపుటకు 20-వ తేది మధ్యాహ్నము మరల శాసనసభ ఢిల్లీలో సమావేశమైనది. ప్రభుత్వ సభ్యులును యితర పాశ్చాత్యులనును చాలకొద్దిమందిరచ్చిరి. ప్రభుత్వ సభ్యులుగాని భారతదేశీయులు రెండు మంది వచ్చిరి.

డాక్టరు గోరుగారు.

చట్టము మనసంఘమునకు పంపినచో శాసనసభ వారు దాని తత్వము నంగీకరించినట్లు భావింపవలెనని స్టాండింగ్ ఆర్డరులలో నున్నది. చట్టములనుగూర్చి ప్రజాభిప్రాయమును తెలుసుకొనుటకు మొదటవైనను ప్రకటించెదరు లేదా తుప సంఘమువారు చర్చించిన పిమ్మటవైన ప్రకటించెదరు గాన ఈ ప సంఘము చర్చించిన పిమ్మట ప్రకటించునపుడు భావములకు సభ వారంగీకరించి నిర్ణయింప నరకాశములేదు. గాన నీచట్టమును ముందుగా మనసంఘమునకు పంపగోరెదను. వారునుభ్యవర్తించు నుండి అలాచించెదరు. ఈ విషయము 1862 వ సంవత్సరమునుండియు లేలకుండనున్నది. అప్పుడు సర్ ప్యాట్రి మెయిన్ గారు నిజిలు మాత్రే బిల్లును పాడించిరి. దురదృష్టమువలన నది చట్టము కాలేదు. ఈ చట్టము నామోదించుట అవసరమని నేను సహానుకముగ నిరూపించియున్నాను గాన దీని మనసంఘమునకు పంపగోరెదనని గోరుగారు నుడివీరి.

అధ్యక్షుడు

చర్చించిన పిమ్మట మరల ప్రకటించుటయను సంఘము లేదు. విషయము, మొదట ప్రకటించబడిన పిమ్మట మనసంఘమువారు సవరణలను చేసియున్నచో దానిని మరల ప్రకటించుట యిం దును గాన డాక్టరు గోరుగారు చర్య ప్రకారము చేయ వీలు లేదని నుడివీరి.

మానసలిగారు

ఈ చట్టమును రెండుభాగములు చేయదగును. ఉప సంఘమునకు పంపుటకు సభ వారంగీకరింతురా? ఆంగీకరింతు లేని ఎవరూ సంఘమున సభ్యులుగా నుండవలయునని విషయములను జేరుజేరుగా చర్చించవలసని ఆలిగారు నుడువగా సభ్యుడు డంగీకరించెను.

చర్య

ఏనాటి ఏమతమునా రైసును సంఘమునందు వాని గౌరవ స్థితి ఎట్టిదైనను అంతర్వివాహములు జరుగవచ్చు నని చట్టము తెలుపుచున్నది. దానినిగూర్చి చర్య ప్రారంభమైనది.

టి. వి. శేషగిరయ్యగారు

పంచమూరు లంటరానివారిని వారని బహిష్కరించుటచే నుండి హిందువులు క్రైస్తవ మహమ్మదీయ మతములను స్వీకరించినను బాత్మంతరవివాహములకు (మిశ్రమవివాహములు) యింకను ప్రతికూలభావముతోగలకుండుటచాలచింతించుచున్నాను. మిశ్రమవివాహముల నంగీకరింపనిచో సజైండువులుగూడ హిందవులము కామని ప్రకటించుట తటస్థింపవలయు గాని దీని మన సంఘమునకు పంపుటకుముందు రెండుసవరణ లవసరము. ఇట్టి వివాహములను చేసుకొనిన వారికి పుట్టినవారు సనాతన హిందూ మతమునకు చేరిన తల్లిడి ఆస్తికి కార్యుడులమని హక్కును కోర గూడదు. చనిపోయిన తల్లిడి భర్తాదాయములకు పరిపాలకులుగా నుండగూడదు. ఆతని యితరసార్తునె వారికి ఆర్థికభారముండ గూడదు. 2. సనాతన భర్తాదాయములకు నతనికుమారు డిట్టి మిశ్రమవివాహమును చేసుకొనినపుడు తల్లిడి మరల దత్తత చేసుకొన గోరనిచో నరకాశ మిత్తయులెనని అభ్యుక్తిగాడు నుడివీరి. భానుబహదరు శ్రీధరా శాస్త్రి, డి. జీ. శేషమూర్తి, రాంబహు శింక, బి. సోమనారాయణ, భజానూనసింగు భాయానూనసింగు గార్లు చట్టమును నిరసింపిరి. ఇట్టి వివాహములకు హిందూ సిక్కు మహమ్మదీయ మతము లంగీకరింపవు. మిశ్రమ వివాహముల వలన వివిధకే చాల అసౌకర్యములు కలిగినవని వారు భావించిరి.

మాన్యుగారు.

దొరతనమువారు తటస్థులుగా నుండరు. కాన్వెన్షన్లకాక సంఘసభ్యులు తప్ప తక్కిన యువోగ్య సభ్యులందరూ ఓట్ల నీయవచ్చునని మాన్యుగారు తెలిపిరి.

డాక్టరు గోరుగారు.

నేను 50 శివస్వామి, శేషగిరయ్యగార్లకు కృతజ్ఞుడను వాడనిజ్ఞాపిం చెల్లడించిరి. వారు నాలుగొక్క పణలను చేసిరి. 1. శాయాది వారసత్వము 2. దత్తత 3. కుటుంబ గృహమున కాపురముండుటకు హక్కు 4. భర్తాదాయముల పరిపాలన. ఇట్టివాచట్టమును బాధించునవి గావు. సంతాన నియమముల ప్రకారము వివాహములను చేయ గోరువారికి రక్షణగానివి ముఖ్యముగా నుండవలసినవి. అనిననా తనభర్తావలంబులగు నామిత్రులకు నేనుస్వస్థపరచుచున్నాడను. ఉపసంఘమువారి నివేదిక వెలువడిన పిమ్మట మహమ్మదీయులు మహమ్మదీయులు కానివారితో వివాహము లంగీకరింపనిచో మహమ్మదీయులను పదమును చట్టమునుండి తీసివేసెదనని మహమ్మదీయ మిత్రులకు తెలుపుచున్నాను.

ప్ర:—మీరు మహమ్మదీయభి ప్రాయమునంత నపుడే తెలుసుకొంటిరా? (వాలీమహమ్మదు హుస్సేనాలీగారు)

ఉ:—నేను విడివిడిగ మహమ్మదీయుల ఆభిప్రాయములను తెలుసుకొనలేదు గాని మహమ్మదీయరాష్ట్రముల ఆభిప్రాయములను చాలమును నామిత్రులు విచారించినచో నచట హిందూ మహమ్మదీయ వివాహములు జరుగుచున్నవనియు మహమ్మదీయ భర్తాదాయమున కవి ప్రతికూలము కావనియు తెలియగలదు.

ఆలి—అది సరిగారు.

అధ్యక్ష—ఆలిగారు మధ్యమధ్య నిట్లు మాటలాడగూడదు గోరు:— మీరుగాక కేటల భూర్తాచారవరాయణులు కొందరుగలరు. తమతమ మతముల ప్రధాన తత్వముల నీవివాహములు రూపుమాపునని వారు తెలుపుచున్నారు.

ఆలి:—భూర్తాచార వరాయణులని గోరుగారు మమ్ముల ననవచ్చునా?

అధ్యక్ష:—అట్లుగలదుట తమ కంతయో గౌరవమని తలంచు వారెవరో ప్రపంచమున గలరు.

గోరు:—మనస్ఫూర్తిలో మనవిట్లు వివాహములకు నిషేధించిరి నావలెనే శాస్త్రయవాదియగు బిక్రీ సోహనులూలు గారు నడువుట నాకు చాల వింత గొల్పినది. వారా స్ఫూర్తిని సరిగామాడలేదు. వర్ణాంతర బాత్మంతర వివాహములు గూడ జరుగు చున్నట్లు ఆంధ్ర స్పష్టముగా వివరింక బడెను. (వివరింపి వివరింపి). మతమునకు హానికలుగునని కొందరి వాదమని కోరుగారు నుడివి ఇట్టి వివాహములచట్టము నామోదించి తీరవలెనని సర్ ప్యాట్రి మెయిన్ సర్ శేమ్సు ప్రెషనుగార్లు వివరించిన హేతువులను చదివి వినిపింపించిరి గాన యిండియా దొరతనమువారి చట్టము నామోదించుట వారి ముఖ్యకర్తవ్యము. సంస్కరణ ప్రయత్నము సనాతన భక్త్యాగలంబుల దయ కాధీనులుగా చేయుట నాగరకర్తల ఏ ప్రభుత్వమునకు భర్తవముగాదు. దొరతనమువారు చేయవలసినవిధిని నేను తెలుపేప్పుడుండ మానవ సామాన్య స్వాతంత్ర్యసంరక్షణమునకు స్వలాభపరులతో నేను పోరు నలుపుచుండ ప్రభుత్వసభ్యులు సభను విడచిపోవుట మిక్కిలి వింతగానున్నది. 1878లో ఆంగ్లీ కారముగా సమ్మతించినట్టియు సనాతన భక్త పక్షమునకు జేరిన తోడేక్కట మహ్మదజోయన్ ట్రీయు వారిసహాయమున నేను కోరను. మహమ్మదీయుల చేరసాలయందు మిగిలియున్న యినుకకడ్డిలుగూడ నేను నరకి చేయ జూచుచున్నా నని మహమ్మదీయ పోదరులు గ్రహింపవలయును. వంగరాష్ట్రమున తమకుమారులకు అనుకూలులగు వరులను సమకూర్చుటకు తమకున్న ప్రభుత్వనంతను వ్యయపరచుటయేగాక పుట్టింతరమను దుము

చేయవలసిన గతిలోనున్న కన్యాజుకులపై మిగులకనికములేదా? ఆరాష్ట్రముల ఆడపిల్లలను కనుదుర దృష్టమునకు పాలైనవారి వంశీకులు దాడిద్యమున నూడి చని పోవుచుండ మీకు దయలేక మైనదా? మహమ్మదీయభర్తాదాయము ననుగరించి మహమ్మదీయులను క్రైస్తవ యూదయలములవారికిని వివాహములుకలవని నేనువింటిని. హిందువులకును మహమ్మదీయులకునుమాత్రము వివాహములు చెల్లవనిరి. దీనిగావమేమో తెలియదు. దేశాభివృద్ధిని మీరు కోరితిరేని నాచట్టమువలన నిట్టి వివాహ సౌకర్యము లభించును. మీరు కలిసిన నేగాని కలుగక ఏర్పడదు. వెనుక హిందూ దేశము ప్రత్యేకముగ నుండెను. ఇప్పుడు వివిధభాతులవారి పోటీ ఏర్పడినది. మీరి ట్టొంటరితనమును గోరనిచో మీరి దేశమున నిలుచుటకైన వీలుండదు. క్రమశిక్ష, స్వర్ణమత సమత్వమును గల వారు మిస్థానముల నాక్రమించుకొందుర్రు గాన మీరు నాచట్టమును బలపరచెదరని నమ్మెదను. అని డాక్టరుగారు నుడివీరి. ఓట్లు పుచ్చుకొనగా తీర్మానము వీగిపోయినది. అధ్యక్షుడు తెలిపెను 25 మంది అనుకూలురు 27 మంది ప్రతికూలురు 27 మంది ప్రతికూలురు ఓట్లును యిచ్చిరి.

అనుకూలురు

శివస్వామియ్యుడు, కోటిలింగం, కోటి, సాహస్రి, గోకు, శేషగిరయ్యుడు, పెద్దిరెలు, కృపాజీ, హెచ్. విష్ణుదాసు, డి. రిండేన్, అహమదు, కే. శిక్షి, సమరధన్, కే. రావు, బాగ్, జే. చాదరి, జిన్నాలా, మెకాన్, కేరు, ఫిరోజ్, పి. ఎల్. మిక్ర, ఈశ్వరచరణ, వే. జి.సి. నాగు, డెబ్బితుగార్లు అనుకూలురు.

ప్రతికూలురు

జీజీభాయి, రంగాచారి, కుభవణ్యము, ఎస్. మొదల్యారు, హజీభాయి, డబ్బు. ఎం. హసన్, జే. ఎల్. ముకర్జీ, నియోగి, అబ్దుల్ కాసిం, జుట్టూరు, హాస్తిఅబ్దుల్ కాదిరు, అగ్నిహోత్రీ, సయ్యదు, ఇస్మాయిలు, మానుసింగు, హెచ్. హెచ్. వజీరుద్దీను, జే. ఎల్. భార్గవ, బి. సోహనాలూ, లిం. పి. సింగు, రానా, యుపి. సింగు, ఫయజుఖాను, రాయి విశ్వం భరవాసు ఎస్. పి. వాజపేయ, ఎల్. పి. సింహా, డి. సి. చారు వాక్కిశేఖు అబ్దుల్ కజీరు, సర్వరజు హుస్సేనుఖాను గార్లు ప్రతికూలురు.

ఆంధ్ర సు.

బంపరు సబుకోర్టులో

మయిలు Os 60 of 1921

ఈ నెంబరులో కోర్టువారు అపాయింటు చేసిన రిజిస్టరు కన్ట్రీ క్రిష్ణానందంగారు తెలియచేయునది యేమనగా.

లేటు మాడవాటి వెంకటేశ్వరావుకుంతులుగారి దత్తత కుమారుడు లేటు మార్కనారాయణరావుగారి యస్తేటు కమాయిషు యావత్తు జరిగించుటకు యీ నెంబరులో కోర్టువారు నన్ను రిజిస్టరుగా నియమించినారుగనక సదరు యస్తేటువారు యివ్వవలసిన బాకీలు వున్నవారు యీ నెలాఖరులోగా నాకు తెలియపర్చవలసింది ఆలా తెలియపర్చనియడం ఆటిబాకీలు అనుమానాస్పదముగా యెంచబడును వాటినిబట్టి వచ్చే దావాలకు పూర్ణమయిన కంట్రైబు చేయడమేగాకుండా కర్కలలు యివ్వబడ నేరవని యిందుమూలముగా తెలియపర్చడమయినది.

Receivers Office, K. Krishnanandam Garn Masulipatam, 14-1-22 Receiver.

నీకు స్వరాజ్యము కావలెనా?

కావలసినచో (8878)

“ఆలి వత్సవుల నిర్బంధము” (The Karachi Trial)

అను, దివ్యమైన నాటకమును చదువుము నెల. 0-10-0 మాత్రమే. (పోస్టేజి ప్రత్యేకము) స్వరాజ్య గ్రంథాలయము, తెనాలి.

స్వరాజ్య కీర్తనలు. పాటలు.

1. స్వరాజ్య భజనకీర్తనలు 0-4-0
2. దేశీయకీర్తనలు (గీతములు) 0-3-0
3. దేశీయపదము (చక్కనిపాట) 0-2-0
4. రామదండుపాట, పద్యములు 0-3-0
5. స్వరాజ్యపద్యములు (150) 0-3-0
6. పంజాబుపాట (బాబ్బిలికథ) 0-2-0

వి. పి. 0-5-0 అవును. ఇతర స్వరాజ్య గ్రంథములుగలవు. స్వదేశపు ప్రకళాల, గవర్నరుపేట, తెనాలి.

వృత్తాంతలేఖలు

నం. ౧౦

(ఒక విలేఖరినుండి)

జనవరి 18:— ౧౧-౧-౨౧ తేదీన గ్రామపాలకులు తమ పదవులకు రాజీనామా యిచ్చినారు. ౧౨-౧-౨౧ తేదీన వందల 75 కంటలకు ఫిర్యాది విద్యుత్ యిన్స్పెక్టరు నం. ౧౦ దూరవచ్చి గ్రామపాలకులను, గ్రామసిబ్బందిని మరల రాజీనామా యిచ్చినపదవులు ఆక్రమించ వలసినదని ప్రాధికారంగా, మా గ్రామపాలకులు అతి గంభీరముతోను, పట్టుదలతోను, తమ జన్మతో ఈ రాక్షసు ప్రభుత్వమునకు సహాయముజేయ మనినీ మరల తమ వుద్యోగముగా దైవసాక్షిగ ప్రవేశించ మనినీ జెప్పి, వారియొక్క దైర్యమును వెల్లడిజేసిరి. రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరుకు ఎవరును భోజనముగూడ పెట్టలేదు.

కావలి

(ఒక విలేఖరుడు)

కాంతివైస్రాయునిగారి 50. దొడ్ల రామచంద్రారెడ్డిగారిని, కొండపిళ్ళ వైస్రాయునిగారిని నాయకులుగా నెన్నుకొనిరి. వీరి ఆధిపత్యమున కాంతివైస్రాయుని ప్రతిగృహమునకు వెల్లి కద్దరునస్త్రముల నమ్ముచున్నాడు. మహమ్మదీయులు కాంతివైస్రాయునితో జేరుచున్నారు.

కనుమపండుగనాడు మాపురవైస్రాయుని గాంధీమహాత్ముని పేరట, కులవివక్షత పాటించక అన్ని కర్షకుల బీదలకు పూహారు 2000 జనులకు అన్నప్రదానము గావించిరి. సాయంత్రము గాంధీ మహాత్మునిపట మారేగించి దేశనాయకుల ఉత్సవము జేసిరి.

కావలితాలూకా, ఫిర్యాదికాంగ్రెసు కమిటీల సేర్పట చుట్టకై యోనెల తే 31 దిన కావలిలో సభ జరుగును. కావలి తాలూకాభార్య యెన్నికలకు నామినేషన్లు తే 25-1-22 దిన కావలి బోర్డుఆఫీసులో జరుగును. గాంధీమహాత్ముని ఆదేశానుసారము, సహాయనిరాకరణవాదులు ఆశ్రయింపబడి, యెన్నికలలో పాల్గొందురు గాకాయని కోరుచున్నాము.

కర్నూలు

(మా విలేఖరినుండి)

భజన

జనవరి:— ఈ గ్రామములో డిప్టికలెక్టరువారు నిషేధించిన జాతీయ భజనలు ప్రతిరోజు జరుగుచున్నవి. ఇదివరకు జరిగినవియు ప్రజల యుత్సాహమును తగ్గించలేదు. పోలీసువారు భజనచేయు వారిని అరెస్టుచేయుటలేదు.

రాజీనామా.

౧౪ వ తేదీన కర్నూలుతాలూకా వోర్డుకల్లు గ్రామ రెడ్డిసంఘం రెడ్డి గారు తమ రెడ్డిపదవికి రాజీనామా యిచ్చి కాంగ్రెసుసంఘములోను, కాంతివైస్రాయునిలోను చేరినారు. వారు సహాయ నిరాకరణ యుద్ధమును జయప్రథముగా సాగించుటకు దీక్ష బూనియున్నారు.

కాంతివైస్రాయుని.

ఇప్పటికి ఈ జిల్లాలో సుమారు 800 మంది కాంతి వైస్రాయునిలో చేరియున్నారు. వోర్డుకల్లు ఫిర్యాది కొద్దికాలములోనే శాసన తిరస్కారము చేయుటకు రైతులు అర్హులు కావచ్చును.

నెల్లూరు

(మా స్వకయ విలేఖరుడు)

144 సెక్షన్

జనవరి 18:— గూడూరులో తలుపుర వెంకట సుబ్బయ్య వగైరాలమీద కేసువిచారణకుగాను నెల్లూరునుండి వెళ్లిన వారికి తొమ్మిదిమందికి గూడూరు సబ్ మాజిస్ట్రేటువారు 144 సెక్షన్ క్రింద మాట్లాడ గూడదని 12 తేదీన నోటీసుల నిచ్చిరి. తలుపుర వెంకట సుబ్బయ్యగారికి 174 సెక్షన్ క్రింద ఒక నెల విడిఖయ దుశిక్షను విధించిరి. రావుల తాలూకాలో ప్రచారముచేయుచున్న ఆక్రమణ సుబ్బరాయయ్యగారికి మూడవ క్లాసు సబ్ మాజిస్ట్రేటువారు 14 సెక్షన్ క్రింద మాట్లాడ గూడదని మొత్తము నొంగిరి. శ్రీసుబ్బయ్యగారు ఆయుధాలను సుల్లంఘించి యుపన్యసించిరి. అందుమీదట వారి నరెస్టు జేసి రెండు నెలలు విడి ఖయను శిక్షను విధించిరి.

రాజధాని పురము

ఈజిల్లానుండి కొందరు విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులును యువరాజుస్వామియనకై నుదరాసు వెళ్లి వారు. వీరికర్పణను విద్యాలయాధికారులే భరించిరి. వెల్లూరు రాజా స్కూలు కమిటీ వారిందుకుగాను 50 రూపాయలు ఖాంక్షన్ చేసినారు.

నెల్లూరు

(ఒక విలేఖరినుండి)

జనవరి 18:— గన్నవరం తాలూకా వెల్లూరు తల అగ్రవారం గ్రామమున్నెలు శిష్టా వెంకటనరసింహంగారును, తలయారి కుండేటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు, డిల్ తాలూకా తుట్టగుంట అగ్రవారం ఆక్టింగు గ్రామమున్నెలు శిష్టా నరసింహస్వామిగారును, వెట్టి చింతలపూడి క్రిష్ణయ్యగారును, గ్రామస్తులకోర్కెమీద ప్రజలకు బాధ్యత వహించని నిరంకుశ ప్రభుత్వము క్రింద యుద్ధోగ ధర్మము నిర్వహించుట తమ అంతరాత్మకు వ్యతిరేకముగ నుండుటచే ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము వారి తీర్మానానుసారము యీ నెల 11 వ తేదీన తమ పదవులకు రాజీనామాలు పంపిరి. యింతవరకు ఆ రెండు గ్రామములలోను ఒక వైస్రాయుని చిత్తా జనులేను. ఆ గ్రామకరణముల సహాయము మా తనాసీలుదారుగారు తాలూకా జవానులను పంపిరి. అవసరమగుచో తాము వస్తుమని కరణములకు వైస్రాయుని చెప్పిపంపిరి. కాని జిల్లాకాంగ్రెసు తీర్మానానుసారము ఆ గ్రామముల రెండును ఎవరు వచ్చినను సరే నెలాఖరు వరకు శిష్టాచెల్లింపక రాజోమొకు కష్టపరంపరల కాంతముతో నెదుర్కొనుటకు సంసిద్ధులైయున్నారు. గన్నవరం తాలూకా లోని నిర్బంధాగ్నికి యీ రెండు గ్రామముల రైతులు అదనా చితుల లక్ష్మీనరసింహశర్మగారి నాయకత్వము క్రింద తమ సర్వస్వమును అవసరమగుచో ప్రాణములను మొదటి ఆహుతిక్రింద నొసంగుటకు దీక్షబూనియున్నారు.

తిరువూరు

(ఒక విలేఖరినుండి)

జనవరి 15:— మా గ్రామములో యీనెల 13 తారీఖున మద్రాసు యువరాజుగారు ఆగమనదినమగుటచే నడిం తిరువూరు యశ్వేష్టరాజిగారు ఇంకా ఇతరజమీందారులు బీదలకు అన్నదానముజేసి తమ రాజధాని ప్రకటించిరి. వుదయమున గవర్న మెంటు వుద్యోగిగారు యువరాజుగారి పతమును పూరేగింపుతో బహులు దేదేధి పదిగజములు వచ్చునకి శేషకామూర్తిపిల్లలు పరివాండు శ్రీలోకమాన్య బాలంగాధర తిలకు మహారాజుగారిపతమునుపట్టుకొని భజనతో ఆవిజారన వచ్చుచుండుటమాచి పోలీసు సబ్ యిన్స్పెక్టరు రంగభావ్యం నాయుడు కనిపేటుఅయిన లక్ష్మీమెరుమాళ్లు యద్దరు కలశి పూరుపిచ్చుక వై బ్రహ్మత్తమ్మన్నలు ఆపిల్లలనుకొట్టి పతమును తునకలుజేసి క్రిందపారవైచి వారియొక్క నిరంకుశాధికారమును వెల్లడించిరి.

ఈనెల 12 వ తేదీన రాజమండ్రి జైలునుండి విడుదలయై వచ్చిన దాట్ల సూర్యనారాయణరాజుగారిని మట్టపాలెం గ్రామ స్థులు మంగళవాద్యములతో నెదుర్కొని పల్లకియందు గూర్చుండ బెట్టి పుష్పమాలాలంఘనచేసి యూరేగించి గ్రామప్రవేశము చేయించిరి.)

భోజనమునందలి శ్రీసరస్వతి నియమయొక్క ప్రధమ వార్షికోత్సవము ఈనెల 15 వ తేదీన యగ్గోను శేషప్పగారి యధ్యక్షతక్రింద మిక్కిలి జయప్రథముగా జరుపబడినది.

సిక్కి దాబాదు

(ఒక విలేఖరినుండి)

జనవరి 9:— ఈనెల 7 వ తారీఖు శనివారమునాడు రాత్రి కొత్త ఎల్లయ్యగారిగదిలో బ్రహ్మశ్రీ గొల్లమాడి వెంకట సూర్యనారాయణగారివల్ల నేర్పాటుచేయబడి, అనామ దాబాదు కాంగ్రెసునుంచి తిరిగి వెల్లయ యిచ్చటికివచ్చేసేయున్న కృష్ణాజిల్లా తాడేపల్లిగూడమ వాస్తవ్యులగు బ్రహ్మశ్రీ దామోజీ పురపు వెంకట నరసింహారావుగారు లోకమాన్య బాలంగాధర తిలకుగారి చరిత్రను హరికథారూపమున కాలక్షేపము జరిపి నారు. ఈహరికథ నరసింహంవారే స్వయముగా రచించిరి. వ్యవధి లేకపోయిన, యూరిలో యనేకులకు కథ జరుగునని తెలియక పోయినను, హరికథకు జనులు విశేషముగా వచ్చిరి. రైల్వేయుద్వోగిగారు మొదలగు వారనేకులకూడ వచ్చి వారు. కథ కేవలము లోకోత్తరమైనదగుటచే జనులనెక్కువగా వాకర్షించినది.

లోకమాన్యని జన్మము యూజన పెరుగుట, వారి విద్యాభివృద్ధి మొదలుగాగల తదితరవిషయములెల్ల కడునసంతముగా వర్ణించి సభకు మిక్కిలి యానందము కల్పించినాడు.

కథ ముగిసిన పిదప రెవల్వలూకా వాస్తవ్యులు నగు బ్రహ్మశ్రీ వడ్లమా: ముత్తేశ్వర ప్రసాదరావుగారు ప్రస్తుత కాలదేశస్థులగుర్ని డిప్లోమస్వామము గావించిరి. అందునస్త్రుత దేశస్థితితులను వాటివిషయములో దేశీయు లాచరించవలసిన పనులను విశదముగా బోధించిరి. ముఖ్యముగా స్వదేశోద్యమము, యువరాజుగారిని బహిష్కరించుటను గూర్చి చెప్పిరి. అంతట సభముగియునుండగా నొక దేశభక్తుడొక బంగారపుగుండీ నొకదానిని తిలకుస్వరాజ్యనిధికిగాను యిచ్చెను. అటుపైయూగుండీని (అది శేషలము స్వాస్థ్యత్యాగ చిహ్నమగుటచే) పలువురు కొని యుండుకొనగోరిరి. కాబట్టి దానిని యాలము పాటుకుపెట్టి గుడికట్టించిన కొత్తాయెల్లయ్యగారి మనుచుడగు కొత్తా విశ్వనాథ శ్రేష్ఠిగారు రు 55-0-0 తీసుకొని, గుండీకరీమకూడ కలసి మొత్తము రు 62-0-0 లు స్వరాజ్యనిధికి యివ్వ నిశ్చయించిరి. సభయంతట కరతాశధ్వనులతో గాంధీమహారాజుజీయన ధ్వనులతో ముగిసెను. ఇచ్చట హరికథల చెప్పట కదియే ప్రభుప్రయత్నము. జనులలో యుత్సాహము దేశభక్తిని చక్కగా పురికొల్పినది. ప్రస్తుతకాలమున హరిదాసులందరు నిట్టిదేశభక్తిని, స్వాస్థ్యత్యాగమును, పురికొల్పు కథల కాలక్షేపములు జరిపి యుత్కృష్టమగు దేశసేవజేయుదురు గాక.

నర్సారావుపేట

(ఒక విలేఖరినుండి)

శివోత్సవ

జనవరి 15:— జనవరి 8 తేదీన శివోత్సవము తెరచి యుండిరి. స్టేషన్లందరు (ఒకరిద్దరు తప్ప) కోర్టుకు వెళ్లుచుండిరి. నిరుత్సాహతనర్సరము మొత్తముమీద దాదాపు 600 (ఆరువందల) దావాలు తగ్గినవి. మొత్తము రాజడిగో అయదవవంతు రాబడి తగ్గినది.

రివిన్యూ

నర్సారావుపేటతాలూకా యల్లమంద గ్రామకరణం వల్లారి వెంకటరామలింగం ది 27-12-21 తేదీన కాంగ్రెసుతిర్రా నము ప్రకారము కరిజీకపు సభకుకి రాజీనామా నిచ్చిరి. ఆతని స్థానే, యదినరలో మజేయదారుగానుండి తగ్గించబడిన పాప రాజు వెంకటసుబ్బయ్యగారు దరఖాస్తుచేయగా ది 10-1-21 తేదీన అప్పాయింటుమెంటుచేసి ఆర్డరుయిచ్చి శ్రీతాలూకా తనశీర్దారుగారు, పోలీసు సబ్ యిన్స్పెక్టరుగారు, తాలూకా గుమాస్తాలు, రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరు జవానులు మున్నగువారు ది 11-1-21 తేదీన యల్లమంద గ్రామమునకు వెళ్లి రాజీనామా యిచ్చిన కరణముచేత నూతనముగా నేర్పాటుకాబడిన కరణము నకు చార్జి నిప్పించినటులను శిక్షువనూలు ప్రారంభించ సెవ్వరు యివ్వనందున అయిదారురు రహితుల యిండ్లలో చరాస్తిని జప్తు చేసి నర్సారావుపేటకు తెచ్చినట్లు తెలియచున్నది. నూతన ముగా యేర్పాటుకాబడిన కరణమున్న రాజీనామాయిచ్చినట్లు తెలియచున్నది.

144 సెక్షన్ ప్రయోగము

శ్రీయంత బెల్లంకొండ రాఘవరావుగారు, మాజేటి పూర్ణ చంద్రరావు, పాటిబండ్ల సుబ్బారావు, చతుర్వేదలు సత్యనారాయణ, ఓ. యల్లమంద లేటుకరణం కల్లూరి రామలింగయ్యగార్ల వైన సర్కారుపన్నుల సీయకద్దని బోధజేయకుండులాగున, నర్సారావుపేట స్టేషనరీ జబ్ మేజిస్ట్రేటువారు క్రిమినల్ ప్రాశీ జు 144 సెక్షన్ ప్రకారము నోటీసులను సాదరుచేసిరి.

అసహాయోద్యమము

18 తేదీ యుదయము కాంగ్రెసుప్రచారకులు కల్లుడుకాణముదగ్గర కల్లుత్రాగుట మంచిదికాదనియు త్రాగదనియు త్రాగదువారికి బోధలుచేయుమండ కొందరివైన పోలీసువారు కేసును పెట్టి 1. యేలూరు హనుమంతరావు 2. జొన్నలగడ్డ ఆప్పల నానిమ్మ 3. మాజేటి శ్రీధరచంద్రారావుగారు 4. కొటూరు రామోజీయనవారల నర్సవైసి తీసుకొని వెళ్లియుండిరి. వారిని ఆరెస్టుచేసిన పిమ్మట ఆరాత్రి నగరువారు మేళతాళములతో వీధులవెంట మారేగుచు 'అక్రమముగ మాజేటి పూర్ణచంద్ర రావు వగైరాలను పోలీసువారు అరెస్టుచేసినందుకుగాను రేపటి రోజున దుకాణములన్నియు మూయుటదాని'ని ప్రయోచించియుండిరి. 14 తేదీన దుకాణములన్నియు మూయుటదాని, సంపూర్ణముగ హరితాళము జరుపబడినది. వారిపైని కేసు 14 తేదీన విచారణకాబడినది. ఒక్కొక్కరికి మొత్తము ఆరుమాసముల కఠిన

ఈవిద్యాలయము జన్మోత్సవము ముగియఁజేసి ఏకాదశికి (పుష్య శు ౧౧) జనవరి 9 తేదీన శ్రీయుత అల్లాడి కృష్ణ స్వామి అయ్యరుగారి ఆధిపత్యమున జరిగినది. నాటికడయము మెయిలుబండివద్దకు శ్రీ చిత్రపు వెంకటాచలం పంతులుగారు మున్నగువారు వెళ్లి శ్రీ అయ్యరుగారిని సగౌరవముగ విద్యాలయమునకు దోడ్కొనివచ్చిరి. గోదావరి స్నానమైన తరువాత పండిత మండలిచే దేశక్షేమమునకై ఆతిథ్యద మహాభిషేకము జరిగినది. 121 మంది పండితు లొక్కసారి ఏకాదశతద్ర మొనర్చిరి. శ్రీ బ్రహ్మానంద సరస్వతీ స్వామిలవారు ముంగలిగా పండిత మహామండలియు ఇతరసభ్యులను గదలి నేదఘోషతో కివకోశపాలయములలో సమగ్రకమలాస్పదాదికము దేశకాలతి కొరకై గావించిన పిమ్మట మహాత్మానామన రెండువందల మంది స్వస్తివాచకులతో నూరేగురు విద్యాలయకడ కేలేంచిరి. — 4 గంటలకు శ్రీ అయ్యరువారి యాధిపత్యమున నేడు పఠనపూర్వకముగ భగత్పాఠ్యనలతో సభ ప్రారంభమైనది. శ్రీ అయ్యరువారు ప్రారంభోపన్యాసమున తమ కీ యధ్యక్షుకపదవి తమ పూర్వలయందలి గౌరవముచే లభించినదయితే తామహ్మలము గావనియు మున్నగు వివరవాక్యముల నుడిచిరి. తరువాత దేశీయ విద్యావిధాన ముండవలసిన మార్గములనుగూడ నూచించిరి. కాస్త్రములు సమగ్రముగా నభ్యసించవలెననియు, పఠించు వానియందు మనస్సున బ్రవేశపెట్టి బాగుగ యోజింపుచు పఠింపవలెననియు, సంస్కృతభాష యభివృద్ధి గావలయునన్న దేశభాషయును తెలుగు ముందుగ నభివృద్ధి గాంచవలెననియు, హెచ్చరించిరి. తరువాత విద్యాకాలా ప్రతిష్ఠాపకులగు శ్రీ తల్లాప్రగడ మూర్యనారాయణరావుగారిని, వారికి సర్వవిధ

మొలతోడ నీడయై వర్షియి శ్రీ భోగరాజు కోదండరామ
య్య గారిని విద్యాలయ విషయమున చేయుచున్న నిరంతర
కృషి కై యభినందింపుము, విఘ్నములను లోకుల మాటలను
బాటింపక, శక్తివంతమైన చేయక చేయించుకొని పాటుపడి విద్యాలయము నిట్టి పురోగతిని సాధించి యుండవలయునని హెచ్చరించి ప్రజలు విరియింప కృతజ్ఞులై యుండవలయునని హెచ్చరించిరి. విద్యాలయ కార్యదర్శియై ప్రిన్సిపాలుగానున్న శ్రీ సూర్యనారాయణ రావుగారు తమనివేరికను జదివిరి. వివిధ స్థలములనుండి వచ్చిన లేఖలు చదువుచును. శ్రీ శ్రీ చెలికాని లక్ష్మీరావుగారు గోల్ల సాతకాలను దీని కనుబంధముగా జేర్చుకొనుటని వ్రాసిరి వారిసోదరులు శ్రీ శ్రీ ధర్మారావుగారు కోలమూరుభూములు విద్యాలయమునకు జేర్చుటననియు వానిపై వచ్చు ఆదాయముతో ఆయుర్యేంద్రుల కాఖిలెట్టి దానికి శ్రీ శ్రీ లక్ష్మీకరసామయ్య ఆయుర్యేంద్రులయము అని పేరుపెట్టవలెనని కోరుచు లేఖను వ్రాసిరి. తరువాత శ్రీ కోటిశ్వరశర్మగారు మున్నగువా రివ్వసించిరి. విద్యార్థులు కాళిదాసుని పాఠ్యము 4 వ యంకమును బ్రదర్శించి సభ్యుల నానందింపజేసిరి. శ్రీ ఆచంట సూర్యనారాయణ రావుగారు హృదయములగు పద్యముల కట్టాడముగ హృదయము ద్రవించుట్లు చదివిరి. మద్రాసు పచ్చయ్య కళాకా లాంగ్లోపాఠ్యములగు శ్రీ పి. సుబ్రహ్మణ్యముగారు దేశీయ విద్యునుగూర్చి చాల శుభ వ్యాఖ్యలు మాట్లాడిరి. శ్రీ ఆయుర్యగారు విద్యార్థుల కథా ప్రస్థావనము మెచ్చుకొను ముగిసిపోయిన నాటకమును ఆంగ్ల మధ్యసించువారు ప్రదర్శించు దానికన్న నిది యెంతయో బాగుగ నున్నదని మహాపురుషు విద్యాలయమునకు గంగిరెవరకు చెందువందల రూపాయల నిచ్చెదమనియు దానిని కాశ్యపురమున జేయునెన్నెననియు కోలదిగోపాలరావు జేయుచున్నదియు జాగ్రత్తగానున్న విద్యాలయ మభివృద్ధి నొందుటకై సర్వ శక్తులని బ్రాధించుచు సభముగించిరి. అంత శ్రీయంత కట్టమంది భాస్కరరెడ్డిగారు (డిప్యూటీ) మునసభు కోవురు) అధ్యక్షులకు వందన సమర్పణము గావించిరి.

ఆంధ్రగోర్యాల విద్యాపీఠము-వేదపరిషత్తు
ఈ పరిషత్తు పువ్వు కు ౧౦, ౧౧, ౧౨ ల యందు శ్రీ శ్రీ బ్రహ్మాండ సరస్వతీ స్వామిలవారి (హరిద్వాంము) యాధిపత్యమున కోవురు, ఆంధ్రగోర్యాల విద్యాలయమున జయ ప్రథముగా జరిగినది. అప్పుడే శ్రీ ఆంధ్రగోర్యాల విద్యాపీఠము స్థాపించబడినది. దేశమనాటికి పండితమండలి కూడినది. నాల్గు వైపులనుండి యాహ్వానింపబడినవా రందఱును వచ్చుచుండిరి. నాటినుభాగమున రాజమండ్రినుంచి శ్రీ బ్రహ్మాండ సరస్వతీ స్వామిలవారు కొండలు ప్రముఖులతో విచ్చేసిరి. శ్రీ చిత్రపు వెంకటాచలం పంతులుగారు మున్నగువారు వారి నెదుర్కొని తోడ్కొనివచ్చిరి. చెండుగంటలకు గభ ప్రారంభమైనది. వేదపఠనముతో ప్రారంభ జరిగినది. పిమ్మట స్వామిలవారు ప్రాంతభోగ వ్యాసమునకు బ్రజలకు జ్ఞానభోగ కావించిరి. ద్రస్తుర్థితి చాల హిసగితియనియు ప్రజలు సత్పథమునుండి తప్పిపోవుచున్నారనియు, దివికి గారణము వేదశాస్త్రములను విడనాడుటయనియు నుడివిరి. వేదశాస్త్రములను విడనాడుటకు గారణము వాని నుపదేశించువారియందు నమ్మకము లేమియనియు అందుకు గారణ మాయుపదేశములు సన్మాన్యవంబులు గావించుటయే యని తెలియపరిచిరి. కాన వేదశాస్త్ర పఠనము సరియైన మార్గముల గావలసియున్నదనియు, అట్లుయినగాని గృహస్థులకు ప్రజలు బాగుపడరనియు, అట్లు పాడయిన వారి యన్న ముద్రువుననియు దానినిభిక్షుగాగన్న సన్మాన్యములగుడ సత్పథమును లగుచున్నారనియు, అందుచే తమ యాశ్రమమును రక్షించుకొనుటకై నను గన్యాసులగు తమకుంగూడ ఈ ప్రయత్నము తప్పవనియు తెలిపిచ్చిరి. తరువాత కొంత వేద శాస్త్ర పఠనము అయినతరువాత సాయంకాలము 5 గం. లకు సభ నాటికి ముగిసెను. మరునాడుదయమున గోదావరీ స్నానానంతరము దేశక్షేమమునకై అతిరుద్రమహాభిషేకమును, శివ కేశవాలయములయందు సహస్ర కమలాగృహాధికములను జరిగిన తరువాత వేదపఠనముతో 8 గం. లకు సభ ప్రారంభమై వేదశాస్త్ర పఠనము జరిగి సభ సాయంకాలము ముగిసెను. ఆమరునాడు ద్వారక. ద్వారకపారణయైన వెనుక సభ 2 గం. లకు తిరిగి శ్రీ స్వామిలవారి యాధిపత్యమున గూడినది. వేదశాస్త్ర పఠనము జరిగినది. చాలమంది సభలో విరాళముల పరివర్తనకు నొంగిరి.

తరువాత వేదశాస్త్రముల పరిష్కారమును పఠింపులలో నుత్తీర్ణులయినవారికి పట్టాలిచ్చుటకు పండిత మహామండలి సమక్షమున శ్రీ ఆంధ్రగోర్యాల విద్యాపీఠము ఏర్పరపబడినది. ఆ

సంతరము సాయంకాలము 6 గం. లకు శ్రీ శ్రీ స్వామిలవారికి సాష్టాంగ ప్రణామ సహస్రములతో సభ ముగిసెను. తరువాత పండిత సన్మానము జరిగినది. సంతరమునకు 5 జంటకు 6 ఘనకు 7 విద్యార్థులకు 1. ముందునాటికి విద్యార్థులకు 1 చొప్పునను, అధ్యాపకులకు 2 చొప్పునను ఇచ్చుటకు ఏర్పాటు కావడినది. విద్యాసంబంధముగా వాసుగలవా రెల్లరు సన్మానింపబడిరి. సహస్రనిరాకరణము ననుసరించి విద్యునువదలిన ఒక ఇంటికుమిడియేటు విద్యార్థి కృతికాణమునకు చదివి పఠింపిచ్చెను. అతనికొసగిన రు 3 న్ను తిరిగి విద్యాలయమున కిచ్చివేసెను. పండిత మహామండలిచే నీయబడిన వేదోక్తాశీర్వాదముతో కార్యక్రమము ముగిసెను. ఈ మామదికములను విద్యాలయ భవనమున వచ్చిన యతిగుల కందఱకు నిరంతరంగా ప్రణామము జరిగెను.

పొంతుకుపాడు

కాంతివైద్య సంఘమున నిదివరలో జేరిన ౨౨ మంది గాక ౪౧-౨౨ వ తేది మొదలు ౧౦-౧౨-౨౨ వ తేది వరకు ౧౨ మంది కాంతియోధులుగ జేరి. ఇప్పటికి మొత్తం సంఖ్య ౭౪ గురు ఈ క్రిందివార దళావాసులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

౧ వదళమునకు:—శ్రీ రాయంతుల వెంకయ్యగారు. ౨ వదళమునకు:—పొంతుకుపాటి సీతారామయ్య గారు. ౩ వదళమునకు:—కోనూరి సోమయ్యగారు. ౪ వదళమునకు:—గుర్రం అప్పయ్యగారు.

పన్నులు ఆపుదలచేయుట

౧౬-౧౨-౨౨ తేదీన వడ్డమన్నాడు ఫిర్కా నందిపాడు గ్రామములో పన్నులు ఆపుదలనుగూర్చి చేరువనున్న అగ్ర గ్రామములు గొప్ప భూస్వాములు కలసి, శిలపాటి గురునాథంగారి యాజమాన్యముక్రింద సభగావించి తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసువారు ౧౧-౧౨-౨౨ తేదీన బందరులో సమావేశమై తీర్మానించిన ప్రకారం యీనెల అగ్ర తేదీవరకు పన్నులు ఆపుదలచేయుటకు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించినారు.

18 తేదీన నందివెలుగు గ్రామములో వారతాళము జరుపబడినది.

శ్రీయంత మానికొండ కుటుంబరావుగారు 'దండునాయకుడుగా నియమింపబడిరి.

ఈ బాలేశ్వర అగ్రహారంలో ౨౩ గురు విష్వర్థలో ౧౬ గురు బయ్యవరంలో ౧౪ మంది కాంతివైద్యమున జేరిరి.

“తూర్పు కృష్ణా, పాపర్రు పిర్కాలో చేరిన “ఉరుబూరు” గ్రామమున, కాంగ్రెసు మహాసభవారి తీర్మాన సారము, 30 (ముప్పది) స్వచ్ఛందసేవకులు చేర్చబడిరి.

వడ్డమన్నాడులో యిప్పటికి అగ్ర గురు కాంతివైద్యమున చేరిరి. వీరలు రోజుకు స్వచ్ఛందమున బయలుదేరి కుప్పలచుట్టు తిరిగి ధాన్యము నల్పుకొనిపోతుండా వాగ్రత్తతో కాదుచుండిరి. యిప్పటివరకు ప్రజలెవ్వరును ఎన్ను లివ్వలేదు. కాంగ్రెస్ తీర్మానము ప్రకారము యిచ్చునట్లు యేర్పాటుచేసిరి.

నందిగారు తాలూకా పెనుగంచిరోలు గ్రామములో గొప్పసభ జరుపబడినది. యీసభకు ఘమారు ౧౦౦౦ మంది జనులు వచ్చిరి. దివిన్యాకెస్తులను యీనెల ౨౦ తేదీవరకు ఆంధ్రకాష్ఠి బాతియోప సంఘమువారు తీర్మానము చేయువరకు కెస్తులను యిచ్చుకుండుటకు యేకగ్రీవముగా నామోదించిరి.

బెజనాడ స్పిన్నింగు అండ్ వీవింగ్ మిల్స్ (లిమిటెడ్) బెజనాడ.

1922-వ సంవత్సరము జనవరినెల 6-వ తేది శుక్రవారము, 7-వతేది శనివారము, 10-వతేది మంగళవారము ఆంధ్రప్రదేశ్ కలలో ప్రచురించిన ఈ కంపెనీ తాలూకు అడ్డవల్లెజుమెంటులో ఈ క్రింది తప్పులకు యెదురుగా కనపరచిన ఒప్పులను చదువుకొనవలయును. పంక్తి. తప్పు. ఒప్పు.
2 రూ 16 లకు రూ 25 లకు
21 జనవరి 15-వ తేది జనవరి 5 వ తేది
G. Lakshmana Rao, B. A.,
Managing Agent.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతీనమా జయవార విజయనగరములో పార్కుస్థలమునందు వేయబడిన హరినాటకశాలలో ఈనెల 25-వ తేది లగాయతు నాటకములు ప్రదర్శింతురు.

25-1-22 బుధవారము వహాద
28-1-22 శనివారము సావిత్రి
30-1-22 సోమవారము కృష్ణలీల
టిక్కెట్లు:— రు 3; 2; 1; 0-8-0
స్త్రీలకు రు 1; 0-8-0
N.B, పాదసూరు గ్రామములు టిక్కెట్లు ముందుగా వాగ్రత్త పరచుకొనవలెను
కె. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

నూనె యంత్రములను కొనుటకు

ఇది మీకు తగిన సమయము
ది పేరుంటు వర్జికల్ క్రూడ్ ఆయిల్ ఎంజనులు
(సిస్టము బాచర్-హూబర్)
6, 10, 12, 16, 20, 25, 30, 40, 50 గుజ్జములబలముగలవి.
ధరలు 10 ఇ. హెచ్. పి. 1-కి ధర రు 1575
" 16 " " 2175
" 25 " " 3255
(సి. వి. ఎఫ్. మద్రాసు యిందులో చేరియున్నది.)
యితర యంత్రములకు వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును
మావద్ద స్టాకులేదు. ఆర్డరు యిచ్చిన తెప్పించి యివ్వబడును. మా నిబంధనలు, వివరములు తెలుపుటకై పుస్తకమునకు వ్రాయును.
Wiele & Klein,
Mount Road
Madras

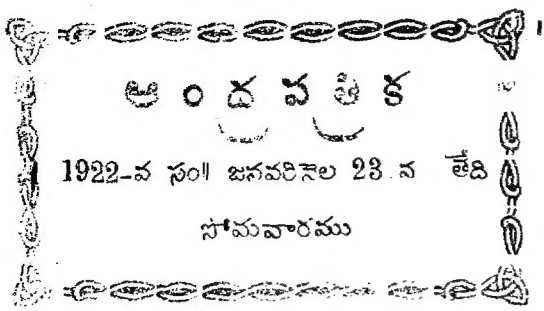
రాజకీయ గ్రంథము

- 1. తిలకుగారి సంపూర్ణ ఉపన్యాసములు 2 4 0
- 2. గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణ జీవితము 1 8 0
- 3. స్వతంత్రజీవనము 0 8 0
- 4. ఆంధ్రమాత (రాజకీయ నాటకము) 1 0 0
- 5. స్వరాజ్యధ్వజము నాటకం 0 12 0
- 6. స్వరాజ్యరథము (నాటకము) 0 8 0
- 7. గాంధీమహాదేవయము (నాటకం) 0 8 0
- 8. గాంధీవిజయము నాటకం 0 12 0
- 9. కలియుగక్షోభన నాటకం 0 10 0
- 10. స్వరాజ్యధ్వజము ,, 0 8 0
- 11. గాంధీగాం ప్రాంతస్వరాజము ,, 0 8 0
- 12. గాంధీగారి ఉపదేశములు 0 12 0
- 13. గాంధీగారి ఆరోగ్యదర్శిని 0 8 0
- 14. భారతస్వాతంత్ర్యము (ఆంధ్రమాను) 0 6 0
- 15. తిలక్ శతకము 0 4 0
- 16. స్వాతంత్ర్య సందేశము 0 6 0
- 17. భారతవస్తు పరిశ్రమల చరిత్ర 0 3 0

ఆంధ్రదేశమున ప్రకటింపబడు రాజకీయ గ్రంథములన్నియు మా వద్ద దొంగురు
(3402) ఉపేంద్ర చమరాజులయము,
17, నారాయణ మొదలిది, మదరాసు.

నీ కంటియందు ఏలాటిబాద

యెవను కలదా?
అట్లాండిన అన్నివిధముల శీతలవాతములకు నిర్భయ మై నట్టియు, సమృద్ధిమైనట్టియు, మిక్కిలి పొడగునున్నట్టియు బొవధముయొక్క గుణములను తెలుపుటకై పుస్తకమునకు ఏల వ్రాయబడినది?
(8897)
L. H. Saller Dept., 4 Samta Bengal.



ఆభ్యుదయ వివరాలు

గతమాసమున జరిగిన మద్రాసు శాసనసభలో, 1921-22 సంవత్సరమునందు మొదటి యారుమాసములలో కల్లురాబడియందు బడ్జెట్టు అంచనాకన్న 80 లక్షల తరుగునచ్చెనని ప్రభుత్వమువారు తెలిపియుండిరి. పిమ్మట నింకను ఎక్కువ తరుగు వచ్చియుండును. మద్రాసురాజధాని కిది శుభసూచకమని ఎంచవచ్చును. సహాయనిరాకరణోద్యమము ఈ రాజధానికి గావించిన మేల్గలోనికి ఒకటియని భావింపవచ్చును. ప్రజల లీలవర్తనసాగము నకుసంతోషించుచున్నను, అధికారులకు విచారము గలుగుట సహజము. మొన్నటిదిని మద్రాసు శాసనసభలో నువ్వనెంచుచు, మంత్రియగు శ్రీ. పాత్రో గారు రోమానలమును వెల్లబెట్టిరి. ఆభ్యుదయవాదుల విచారములకు అనేకవక్రమార్గముల నవలంబించుచున్నట్లు బలకుట యాచారమగుచున్నదనియు, ఇట్టి మార్గముల నవలంబించెడివారు నిజముగ దేశాభిమానుల మని నటించెడి వారేననియు, ఆభ్యుదయవాదులు జరిగినపుడు వీరు అనేకవిధముల భీతిని పురికొల్పి రనియు, ప్రభుత్వాదాయమును తగ్గించుటకు కొన్ని ప్రదేశములందు సహాయ నిరాకరణోద్యమమును అండగ జేసికొని రనియు మొదలగు మామూలుసంగతులను పాత్రోగారు వెల్లపిరి. వీరిటల బలుకుటయందాశ్చర్యము లేదు. ప్రభుత్వమునకు కల్లురాబడి తగ్గినందులకు అధికారులు విచారము జెందుటచే, సహాయనిరాకరణావలంబులను నిరసించుచుండుదు. దేశాభ్యుదయమును, ప్రజల నైతికాభివృద్ధిని మది నెంచెడివారెవరును, కల్లురాబడి తగ్గుచున్నందులకు సంతసము గనుపరుచకమానరు. అమెరికాయందు, మద్యపాననిషేధోద్యమమును ప్రభుత్వము వారు చేపట్టిరి. దానిని శాసనమునం దిమిడ్చిరి. హిందూ దేశమునందు, అధికారుల లీయద్యమమునకు ప్రబలవిముఖత జూపుచున్నను, ప్రజలు స్వప్రయత్నములచే నిసంస్కరణము నతిత్వరితముగ నాచరణానికి దెచ్చుచున్నారు భారతీయులు గాంచెడి విజయ మందుచే, మిగుల ప్రశంసార్హము. వీరి ప్రయత్నములు త్వరలో పూర్తియగునని విశ్వసింపవచ్చును. స్వాధీనభారతవర్షము మద్యపాననిషేధ వివర్జితముగ నుండి, ప్రపంచమునకు మార్గదర్శకముగ నుండుగాక !

1921-22 వ సంవత్సరపు ఆభ్యుదయ వివరాలు మిగుల యభివృద్ధిసూచకముగ నుండునందు. ఇప్పుడు మాయెదుటనున్న 1920-21 వ సంవత్సరపు రిపోర్టు మద్యపాననిషేధోద్యమము ప్రబలముగాని దినముల వృత్తాంతమును తెలుపుచున్నది. దానియందే, సహాయనిరాకరణావలంబుల సంచలనమునిరసంపబడినది. 1920-21 వ సంవత్సరారంభమున, మద్యవిక్రయము విశేషముగ నుండునని ఎంచి అడివరకే హెచ్చని తలచిన 1919-20 సంవత్సరపు అంకెలకన్న నెక్కువ మొత్తమును ఇజారాదారులు పాటబెట్టిరి. పిమ్మట నేమిజరిగెను? రిపోర్టు నందలి యంశముల నిట వివరించెదము. "తలచిన దానికి విరుద్ధముగ జరిగెను. మద్యపానము

1988688 గ్యాలనులనుండి 1723868 గ్యాలనులకు తగ్గిపోయెను. అనగ 100 కి 13-3 వంతున తగ్గిపోయెను. సంవత్సరముతయు మద్యపానము తగ్గియేయుండెను. కా ల మా న మనుకూలముగ నుండకుండుటయు, ప్రత్తి, బాగాకు వేరుశనగ వర్తకము తగ్గియుండుటయు, ఇందుకు కారణములు. ఈ కారణములకు మరియొక కారణము తోడ యొనెను. సహాయ నిరాకరణావలంబులును, మద్యపాననిషేధప్రచారకులును గావించిన సంచలనమును పేర్కొనవలయును వీరుకొన్ని మాఖ్యప్రదేశములలో జేరి కొంతకాలము వరకు మద్యమును విక్రయించెడివారి వ్యాపారమునకు తీవ్రముగ నడ్డుగలిగి చిరి. కల్లంగడుల చుట్టును, బోధకులను పెట్టిరి. త్రాగెడివారు పలువిధములగు నిందలకును అవమానమునకు లోనయిరి. వీరు కులమునుండి బహిష్కరింపబడిరి. మంగలవాండ్లను, చాకలివాండ్లను వీరికి పనిజేయక బోయిరి. కొట్టియు, చెప్పలదండను మెడలవైచియు స్తంభములకు కట్టియు, వీధులగుండ గాడిదలపై నెక్కించి ఊరేగించియు వీరిని బాధల పెట్టిరి. ఇట్టి పద్ధతుల నవలంబించుటచే గలిగిన కొలదివిజయము, నిజమగు మితవానప్రోత్సాహకులకు సంతసము గలిగించు ననుట సందేహస్పదము."

రిపోర్టునందలి ప్రైవేట్ కమ్యూనిటీ కల్లు త్రాగెడి వారిపై నెట్టి సానుభూతి జూపుచున్నదో గ్రహింపవచ్చును. ఒకానొక ప్రదేశమునం దెక్కడ నయినను దుచ్చెట్లు జరిగియుండవచ్చును గాని, సహాయ నిరాకరణావలంబులు త్రాగుడునుతగ్గించుటకు పైన తెలిపిన విధమున దౌర్జన్యమునకు సామాన్యముగ బూనిరనుట, సత్వవిరుద్ధము. మద్యపానమువలని కీడులు చక్కగ తెలిసినచున్నచేతనే, ప్రజలీయద్యమమునకు సుముఖు లయిరి. హిందూదేశమునం దిటీసల సంచారము జేసిన సుప్రసిద్ధులగు పున్నీ పూటు జాన్సరు గారు, మద్యపాననిషేధోద్యమమునకు అధికారులు కనుబడిచిన ప్రబలవిముఖతను వెల్లడించిరి. ప్రజలీ సుస్కరణము గూర్చి గనుబడిచిన యుత్సాహాతిశయమును కొనియాడి ప్రపంచమునకు వీరు మార్గదర్శకులు గాగలరని పలికిరి. గాంధీమహాత్ము డీ తరుణమున దేశమునకు జేయగలిగిన మహాపాకారమును ఉగ్గడించిరి. జాన్సరుగారి తలపును హిందూదేశము త్వరలో సఫలీకృతము గావించుగాక యని కోరెదము. 1920-21 సం॥పు రిపోర్టునందు అంతకుమృన్న గనుపించిన సామాన్యజనుల మేల గనుపించును. త్రాగుడురివిన్యాపెనుకటి వత్సరమునకన్న సతిశయము జూపెను. సారాయముల పానము 176,000 గ్యాలనుల నుండి 205,000 గ్యాలనులకు హెచ్చెను. పన్నులు హెచ్చినను, త్రాగుడు తగ్గుటకు మారుగ ఇంకను హెచ్చయ్యె ననుట కిది యొక నిదర్శనము. 1919-20 సం॥మున మొత్తపు రాబడి 5,32,86,827 రూపాయలు. 1920-21 సం॥మున మొత్తపు రాబడి 5,51,37,363 రూపాయలు. ప్రభుత్వపద్ధతివలన త్రాగుడు హెచ్చుచున్నదనియు, పాశ్చాత్య నాగరికముతోబాటు త్రాగు డీదేశమునకు వచ్చె ననియు, బాధ్యత గల రాజకీయసంస్కర్తలు దెలుపుచుండు రనియు, ఇది యసత్య మనియు సూచించుటకు, రిపోర్టు తంటాలు పడినది.

పాశ్చాత్య నాగరిక వ్యాపకము తోబాటు త్రాగుడు హెచ్చె ననుటకుమాత్రము సందియము లేదు. ప్రభుత్వప్రోత్సాహమువలన, ప్రజలలో త్రాగుడు దురభ్యాసము వ్యాపించెనని నిస్సంశయముగ దెలుపవచ్చును. హిందూ, బౌద్ధ, మహమ్మదీయ మతములు త్రాగుడును నిషేధించి యుండుటచే, మతబద్ధులగు భారతీయులలో త్రాగుడు దుర

భ్యాసము మిగుల తక్కువగ నుండెనని ప్రాచీన చరిత్రము దెలుపుచున్నది. ప్రపంచమునం దెల్ల హిందూదేశమున త్రాగుడు మిగుల తక్కువగ నుండెనని, గ్రీకు రాయబారి యగు మెగస్తనీసు వెనుక సూచించియుండెను. ఇట్టి యున్నతస్థానము నాగరిక సంపర్కము మూలమున సభోగతి జెందుచున్నది. త్రాగుడును నిరుత్సాహ పరుడటకు ప్రభుత్వము వారనేకమార్గముల నవలంబించినట్లు రిపోర్టు దెలుపుచున్నదిగాని, అందేదియు సఫలత గాంచలేదు. పానుచేసిన ముఖ్యకార్యములలో పన్నులను హెచ్చు జేయుట యొకటి. ఇందువలన 1911-12 వ సంవత్సరము మొదలు 1920-21 వ సంవత్సరమువరకు ప్రభుత్వాదాయము అమితముగ జరిగిపోయెను. 1911-12 సంవత్సరమునందు రు 300.26 లక్షల రూపాయిలుగ నున్న మద్యపానపురాబడి నానాటికి జరిగి 1920-21 సంవత్సరమున 543.57 లక్షల యయ్యెను. త్రాగుడుమాత్ర మేమియు తగ్గలేదు. దీనినిబట్టి యాహింపదగినదేమి? మద్యపుఖరీదు హెచ్చుట చే, ప్రజలు త్రాగుట మానుకొనలేదుగాని, సొమ్ము నెక్కువ దండుగబెట్టిరి. వారి ఇల్లుబిల్లు గూడ గుల్లయగుటకేపద్ధతి కారణమయ్యెను. ప్రభుత్వమువారిబాక్కుసము మాత్రము, నిండియుండెను. ఈపద్ధతినే ఇంకను కొనసాగించుటకు, దివి న్యూబోర్డువారు పూన్యోనియున్నారు.

పాపులను తగ్గించుటవలన, మద్యపానము తగ్గలేదని రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. కల్లంగడుల ఎదుట, టీ, కాఫీ దుకాణములను తెరుచుటచే, త్రాగుడు తగ్గలేదు. కల్లంగడుల వేలముపద్ధతి అనేకయనర్థముల దెచ్చిపెట్టుచున్నను, అపద్ధతియే మంచిదని రిపోర్టు సమర్థించుచున్నది. ప్రభుత్వపద్ధతులు త్రాగుడును తగ్గింపలేక బోగ, సహాయనిరాకరణావలంబుల పద్ధతులు ఫలప్రద మగుచున్నవి. ఇందుకు సంతసము దెలుపుటకు మారుగ వ్యక్తి న్వాత్మత్యమునకు భంగముకలుగుచున్నదని రిపోర్టు విలపించుచున్నది. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యముల నరికట్టిన అధికారులు, దురభ్యాసమును మానుమని ప్రజలకు బోధించినంతనే వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలుగునని విచారము గనుబడినట్లు, వింతను పురికొలుపక మానదు. కల్లంగడులు లేకబోవుచో 543 లక్షల రివిన్యా ప్రభుత్వమునకు నష్టమగునని రిపోర్టు విచారము జూపుట జూడ, రివిన్యూపై గల యాశయే, సంస్కర్తల ప్రయత్నములకు నిరోధము గలిగించుటకు అధికారులను పురికొల్పుచున్నదని గ్రహింపవచ్చును. ప్రభుత్వమువారి రివిన్యూలాభము కొరకయినను, సంస్కర్తలు మద్యపాననిషేధ ప్రోత్సాహ ప్రయత్నములను విరమింపజాలరు. దేశక్షేమమును, ప్రజాభ్యుదయమును, నైతిక ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధిని గమనించి, రివిన్యూ సంగతిని ఏమాత్రము మది నెంచక, ప్రజలలో పారిశుద్ధ్యమును వ్యాపింపజేయుట, అత్యంతావశ్యకము. త్రాగుడు దేశమునుండి తొలగిపోయిన, ఎక్కువ ఆదాయము ప్రభుత్వమునకు చేకూరును. దానిద్రవ్య మడుగంటును. నేరములు తగ్గిపోవును. అమెరికాలో త్రాగుడు నిషేధింపబడిన దానిగ, దేశము అన్నివిధములను సత్వరాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. హిందూదేశము గూడ మద్యపాన దురభ్యాసమునుండి వెలువడి, పబ్లికేషన్లుతో వెలుంగుటకు పరమేశ్వరుడగుగ్రహించుగాక !

బొంబాయి సమావేశము: సర్ శంకర నాయరుగారు

(19)

బొంబాయి సమావేశమునందు, సర్ శంకర నాయరుగారు ఘోషిత ప్రవర్తనము, హిందూ దేశ ప్రముఖులకు పలువురకు ఏవగింపు కలిగించినది. సుప్రసిద్ధులగు సర్ ప్రభులచంద్ర శేగారు, బొంబాయి సమావేశమునకు వెడలియుండిరి. వారు సర్వెంటు పత్రికాప్రతినిధికి దెలిపిన సంగతిబట్టి, శంకరనాయరుగారు ప్రజాప్రముఖుల మధ్య నెటుల ప్రవర్తించవలయునో మరచిరని తలంప వచ్చును. ప్రజాపరిపాలనమునందు దేశము సుశిక్షణమును బడసిన కొలదియు, గాంధీమహాత్ముడు యంగు-ఇండియా పత్రికలో దెలిపినటుల, శంకర నాయరు వంటివారు ప్రజాశయములను గౌరవి, చుటకు నేర్చికొనెదరు. సర్ శంకరనాయరు గారు వదలిన సాసమును వెంటనే సర్ య. విశ్వేశ్వరయ్యగారు రాక్షసింతుటయు, మూడు వందలయంది ప్రముఖులు గల సభలో నొక్కరును నాయరుగారి మార్గము ననుసరించి లేచిపోకుండుటయు జూడ, తప్పు ఎవరి దయివదియు సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. శంకర నాయరుగారు, ఏ మరతులు ఆసంభవము లనియు ప్రభుత్వము నవమానపరుచు ననియు తెలిపెనో, ఆమరతులు క్రొత్తవిగావనియు, రోనాల్డుషే, రిడింగు ప్రభువులు కలకత్తాలో సూచించినవే ననియు, ప్రభులచంద్ర శేగారు సర్వెంటుపత్రికా ప్రతినిధికి తెలిపిరి. సర్ శంకరనాయరుగారు టైముస్ ఆఫ్ ఇండియాపత్రికకు వ్రాసిన లేఖబట్టి, ఆయనకు ప్రస్తుత పరిస్థితులు గోచరింపలేదని, ప్రభులచంద్రుని యుద్దేశము. మహాత్ముని యుద్దేశము, ఎవరిని అనుమానించుట గాదని మీ ఖండితముగ బలికిరి. ఇక హైందవశాసనసభల తీర్మానములబట్టి, అవి ప్రజాప్రతినిధ్యము వహింపనటుల స్పష్టపడుచున్నదని మీ యుద్దేశము. బొంబాయి సమావేశ కార్యదర్శులు గూడ నాయరుగారికి తగిన సమాధాన మిచ్చిరి. నాయరుగారి కిష్టమున్నచో, తీర్మానములకు తమ భిన్నాభిప్రాయమును తెలిపి యుండవచ్చును. ఇందుకు బదులుగ సమావేశముచు భగ్ను మొనర్చి, గాంధీమహాత్ముడు వారిపక్షమువారును లేకుండు వేరొకసభను జరిపెదననిగూడ, శంకరనాయరుగారు బెదరించిరి. కాని, సభ్యులెవరును ఈ బెదరింపులకు లొంగియుండలేదు. బాబ్తిస్తాగారు బొంబాయి క్రానికలుపత్రికకు వ్రాసిన లేఖలో శంకరనాయరుగారి ప్రవర్తనను తీవ్రముగ ఖండించిరి. గాంధీ తగినచిన్నకొలదియు శంకరనాయరుగారు బిగియుచుండిరి. స్వీకరుస్థానమున నున్నవారికి, సమావేశాభిప్రాయములతో నిమిత్తము లేదని స్నేహితులు చెప్పినను వారు గ్రహింపకుండ్రి. మధ్య లేచిపోవుట, నగుశాట్లకు కారణమగునని జోసెఫ్ బాబ్తిస్తాగారు తెలిపినను గూడ, సర్ శంకరనాయరుగారు వినోల్లరయిరి. గాంధీమహాత్ముని కన్న సహేతుకముగ బ్రవర్తించుటకొరికి సాధ్యపడదని బాబ్తిస్తాగారు వ్రాయుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి తీరుణమున సమాధానమున కంగీకరింపనిచో, మనలో నవకులు చక్రవర్తిగారి కారాగృహమునందు అతిథులుగ నుండుట దప్ప వేరు మార్గము లేదని, బాబ్తిస్తాగారు సూచించిరి. శంకరనాయరుగారి స్వాతిశయమును పాటించెడి వారెవరును లేరనియు, ఎల్లరును సర్వరహిష్టారావశ్యకతను గుర్తించుచున్నారనియు తేటపడగలదు. అధికారులు మాత్రము ఏ మాత్రము చలించుటలేదనియు, నిర్బంధవిధానమును మాత్ర

మే నమ్ముకొనియున్నారనియు, హైందవశాసన సభలో వారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములబట్టి, గనుమించుచున్నది. దేశములో నలంబించబడెడి నిర్బంధ విధానముమరింత తీవ్రగతి గాంచుచున్నది. అయినను, అన్నిపక్షములవారును ప్రస్తుతసయమున విభేదములనెల్ల వెనుకకు జెట్టి ప్రజాశయసిద్ధికి తోడ్పడుచో, విజయము చేకూరుట తక్కుము.

చెరుకువాడ జేంకటనరసింహంపంతులుగారు చెరుకువాడ వేంకటనరసింహం పంతులు గారికి 108 శేక్షును క్రింద సంతకపు కఠిన కారాగృహశిక్ష విధింపబడె నని తెలియుచున్నది. ఆసయాహోద్యమ మారంభమయిననాటినుండియు కృష్ణా, గుంటూరు, గోదావరిమండలము లంగును, ఇంకను ఇతరమండలములందును మీ సంచారము సలిపి ప్రజాప్రబోధము గలిగించుచుండిరి. వేసమునందు కేవలము జానపదుని ననుకరించుచు, ప్రజలతో కలిసి మెలసి తిరుగుచు, వారిహృదయమును గ్రహింపగలిగిరి. అజ్ఞాతమగువాగ్ధాటి గలిగి యుండుటయ గాక, సభాసమలకు రుచించురీతిని విషయములను హృదయంగమముగ బోధించెడి ఆసాధారణపునేర్పు వారియందు గనుమించును. కేవలము భావోత్పన్నము గలిగింప ప్రయత్నింపక, దేశవ్యవహారములను, అందలి సాధకబాధకములను సావధానముగ దెలిపి, ప్రజలు తమవిచక్షణ శక్తి నుపయోగించుటకు మీ యపన్యాసములు పురికొల్పుచుండెను. గ్రామపాలకుల రాజీనామా లకు, మీ గావించిన ప్రబోధము విశేషముగ తోడ్పడెను. కృష్ణామండలమున మీ గావించిన నిరంతరప్రబోధమునకు తగిన ఫలము చేకూరుచున్నది. పన్నుల ప్రశ్నమగూడ విచారించుటకు ప్రజలు పూనినపుడు, చెరుకువాడ నరసింహం పంతులుగారివంటివారు స్వేచ్ఛగనుండుట, అధికారుల కసాయకరముగాన, వారిని కార్యరంగము నుండి తొలగించిరి. దేశనేతకై పాటుబడి యలసి యున్న నరసింహంపంతులుగారికి విశ్రాంతియు నవ సరముగాన, తగినవిశ్రాంతి వారి కిప్పుడు చిక్కినది. వారికి చేకూరిన విశ్రాంతికిని, కారనమునకును ఆంధ్రులు వారినభినందించెదరు. నరసింహంపంతులు గారి దృష్టాంతము, కృష్ణామండలవాసుల సీతరుణమున వారివలె కార్యదీక్షబుఱుటకు, ప్రోత్సాహపరుపవలెను. వారిస్థానము నాక్రమించుటకు, పలువురు బయల్పడెలి, నిర్బంధములవలన శరీర స్వాతంత్ర్యము తొలగినను స్వాతంత్ర్యభావ వ్యాప్తి రెట్టింపు అగునని నిదర్శకపూర్వకముగ గనుపఱచెదరని నమ్మెదము.

పన్నుల నిరాకరణము : మరీయొక ప్రకటనము పన్నుల నిరాకరణమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు మరియొక ప్రకటనమును 21 తేదిన ప్రచురించిరి. దాని నిట పొందుపరచెదము.

“పన్నుల నిరాకరణము నెగుర్చుటకు ఆవలం బింపవలసిన చర్యలను 20 వ తేదీ ప్రకటనయందు పొందుపరచుటలో, పలువురు కలియుటచే పాటులు రాక ప్రభుత్వమువారు భూములను కొనునపుడు, నిమ్మజాతులవారి కాభూముల నిచ్చుటకు ఏర్పాటు జేయబడునని సూచించబడెను. గతసంగ్రామమునందు పనిజేసిన సోల్దులకు భూములను ప్రత్యేకించుట కేర్పాటుజేయవలయునను సూచననుగూడ ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుచున్నారు.”

ప్రజల భూములను తీసికొని, నిమ్మజాతులకును పైనికులకును పంచిపెట్టుట, విచిత్రమగు దానము.

నిమ్మజాతులవారును, పైనికులును నయితము, ఈ దానమును మనస్ఫూర్తిగ నంగీకరించెదరని తోచును ఇంకొకసంగతి. న్యాయదీపిక పత్రికలో నొకరు దెలిపిన నర్తమానము ప్రకారము, పన్ను లెగవేయు వారి తాలూకు భూములను దొరితనమువారు కొని, యూరపియనులకు ఇప్పింప పట్టుబట్టెరట గాని, పిచ్చుట మంత్రుల సలహా పును దేశీయులకు నిమ్మజాతుల కిప్పించుట కంగీకరించెరట. కాని, ప్రస్తుత ప్రకటనము ప్రకారము సోల్దుల క్రిందకు, యూరపియను సోల్దులు గూడ నచ్చెదరా?

జరితువధ: సహాయనిరాకరణోద్యమము సహాయనిరాకరణోద్యమమువలన, మ్యునిసి పలు వధశాలకు రాబడి తగ్గిపోయె ననియు, ప్రజలు మాంసాహారమును మానుచున్నారనియు, మహామృతీయులు గోమాంసభక్షణమును మానివేయుచున్నారనియు, గోరకుపురపు మ్యునిసిపలు సంఘమువారు తమకు దెలిపికలు, సంయుక్తరాష్ట్రముల గవర్నరుగారు సర్. హోకోర్టు బట్లరుగారు ప్రకటించుచున్నారు. తిర్వణ్ణంతులలయెడగూడ నహింసాధర్మమును వ్యాపింపజేయుటకు తోడ్పడుచున్న మహోద్యమము దేశమునకు కీడుజేయు నని వెల్లడి జేసెడివారు, సత్యమును గ్రహించుట భాగ్యము.

ఒక కాడ్డై రాజుద్రోహనేరము నుద్రాసులో రాయపేటలోని కాట్టబుల్ రహిమాను గారిపై పోలీసులునప్పెక్కిరి సయ్యదు కిసా హేబుగారు 124 (ఎ) సెక్షన్ క్రింద మోపబడిన నేరమునై ఎక్కురులెసి దెప్పి పేజిస్టిట్టుకొద్దులా 21 వ తేదీని విచారణ ప్రాంధమామెను. ప్రభుత్వపక్షమున క్రాసుప్రాసిక్యూటరుగారును, ఆనరరీ ప్రాసిక్యూటరు దెప్పుటి హుసరింటెండెంటుగారును, డి. వి. జి. స్పెషలు అసిస్టెంటుగారును హాజరైరి. నేరమును నిరాకరణవాది యటచే ఆయనపక్షము నెవమనమర్చించుటలేదు. క్రాసుప్రాసిక్యూటరుగారు కేసు నారంభించి 124 ఎ సెక్షన్ క్రింద ప్రభుత్వపక్షమున బొంది ఆయనను ఆరెస్తుజేసిరియని చెప్పి నేరమును మహమ్మదీయులకు కాజీ ప్రకటనము అను ప్రకటనలేఖను అర్జుమాజీని చదివిరి. ఇతి కదపజిల్లా పోలీసు ఆఫీసురు అబ్దుల్ సలామగారికి పంపబడెను. ఇట్టిలేఖను మహమ్మదీయప్రభుత్వసేవకులకు చాలమందికి పంపబడెను.

సయ్యదు కాసింగారు, యా నేరమును కాజీకుటకు పోట్టట్టులో గుమాస్తాగా నుండెననియు, మహమ్మదీయ ప్రభుత్వద్యోగులకు చాలమంది పని మానుకొనుమని వ్రాయుచు దానితో ఉలేమాఫట్వాను పంపెననియు జెప్పిరి.

తరుమా సరిగా నున్నదని గవర్నరుంటు హింయాస్థానీ ప్రాన్సేటరు చెప్పిరి.

నేడు క్రాసుపరీక్ష జేయునని కోంగా ఆయన ప్రభుత్వసేవకుల పరీక్షచేటి లాభములేనిచెప్పి, ఆయనకు ఫట్వాలో న్యాయమున్నదా యని ప్రశ్నించెను. ప్రత్యుత్తరము లే దాయెను.

కదపజిల్లా పోలీసు ఆఫీసురు అబ్దుల్ సలామగారు పదప పరీక్షింపబడగా తమ ఫట్వాపంపబడెననియు, దాని తాము జిల్లా పోలీసునూపరింటెండెంటుకు పంపగా అది మద్రాసు సి. వి. డికి పంపిరనియు జెప్పెను. ఈ ఫట్వాను నేరమును పంపెనని ఆయనకు పంపెనని ముందు తెలియదు. ఫట్వాలో న్యాయమున్నదా యని ప్రశ్నించెను. ప్రత్యుత్తరము లే దాయెను.

కదపజిల్లా పోలీసు ఆఫీసురు అబ్దుల్ సలామగారు పదప పరీక్షింపబడగా తమ ఫట్వాపంపబడెననియు, దాని తాము జిల్లా పోలీసునూపరింటెండెంటుకు పంపగా అది మద్రాసు సి. వి. డికి పంపిరనియు జెప్పెను. ఈ ఫట్వాను నేరమును పంపెనని ఆయనకు పంపెనని ముందు తెలియదు. ఫట్వాలో న్యాయమున్నదా యని ప్రశ్నించెను. ప్రత్యుత్తరము లే దాయెను.

నేడు క్రాసుపరీక్ష జేయునని కోంగా ఆయన ప్రభుత్వసేవకుల పరీక్షచేటి లాభములేనిచెప్పి, ఆయనకు ఫట్వాలో న్యాయమున్నదా యని ప్రశ్నించెను. ప్రత్యుత్తరము లే దాయెను.

కేసు సోమవారమునాటికి, నేటికి వాయిదా జేయబడి నది— డెయిలీ యెక్స్ ప్రెస్సు.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞంభణము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము గుంటూరులో 25 వ తేదీని - మండల కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము 26 వ తేదీని జరుగును. మహాత్ముని లేఖను బట్టి పన్నులు చెల్లించకుండు విషయము చర్చింపబడును.

(0)

కాకినాడ రాజమండ్రి నాయకుల విచారణ-తిరుమలరావుగారి కేసు.

బరంపురము చెరసాలలోని శిక్షితులందరును 21 వ తేదీని భోజనము మానివేయుట భోజనయోగ్యముగాని ఆహారమియ్యబడుట.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

పన్నుల నిరాకరణము

గుంటూరు, జనవరి 23:—పన్నుల నిరాకరణమును గూర్చి గాంధీమహాత్ముడు వ్రాసిన యుత్తరమును, తరువాత జరిగిన యుత్తర ప్రత్యుత్తరములను గమనించి యీ విషయము ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి యొక్క నిర్ణయమునకే వదలిపెట్టుట బాగుగ నుండు నని తలంపబడినది. పన్నులనిరాకరణమును గూర్చి యోజించుటకు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహక సంఘము బుధవారము జనవరి 25-వ తేదీనాడును గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘము 26-వ తేదీ గురువారమునాడును గుంటూరుపురమున సమావేశ మగును.

కొండ వెంటిప్పయ్య.

గంజామండలము

నాపడాలో మహమ్మదుమనేవారు కేసు

వీరాజుగారికి శిక్ష చేయబడిన పిమ్మట నాపడాలో కాంగ్రెసు మహమ్మదీయ ప్రచారకుడు మహమ్మదు మనే వారుగారి కేసు 20వ తేదీని విచారణ జరిగినది. ముద్దాయికి ఒక ఏను కఠిన శిక్ష చేయబడినది. ఈవారమున గంజామండలములో శిక్షించబడినవారిలో నితడై ద వ వాడు. కటకు కాంగ్రెసు ప్రచారకులకు ముగ్గురికి 144 క్రింద నోటీసు లియ్యబడినది వారు వాని నుల్లంఘించిరి. వారినిక పట్టుకొందురు. బరంపురంజయిలు లో శిక్షితుల కియ్యబడిన ఆహారము సరిలేందున 21 వ తేదీని శిక్షితు లందరును భోజనము మానివేసిరి.

విశాఖపట్టణము మండలము.

గాంధీదాసుగారిని రాజమండ్రి తీసికొనివెళ్లుట

పాలకొండజయిలులో కృష్ణమూర్తిగారు 18-19 తేదీలను పశుపడి యుండిన పిమ్మట 20 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు రాజమండ్రి జయిలుకు పంపిరి. వారిని పాకంపుటకు పోయి 11 గంటలకు బయలుదేరి తాలూకా కచేరీ వెళ్లిరి. వారిచేత నున్న జాతీయపతాకమును లాగివేయ మనిడివిజనలు ఆఫీసరు గ్రామమేజిస్ట్రేటు కాజ్ఞాపించెను. అతడు బలవంతమున తీసికొనబోయెనుగాని ప్రజలియ్యలేదు. కొంతమంది ఆఫీసు ఆవరణలోనికి వెళ్లుటయు వాళ్లు రాగూడదని యుద్ధోగ్యులు నిరోధించుటయు జరిగినది. మరేమియు తొందరలు కలుగలేదు. ఈ రోగింపు బాగుగా శాంతముగా జరిగినది. హైస్కూలు విద్యార్థులలో 5 గురుమాత్రమే పాతకాలను వెళ్లిరి. తక్కినవారందఱును నూరేగింపుతో నడచిరి. కృష్ణమూర్తిగారికి పుష్పమాలలను వేసుకూడదని పోలీసువారడ్రుచెప్పటచే కృష్ణమూర్తిగారి నై పుష్పపర్వ మధికముగా కురిపింపబడెను. మార్గమధ్యముననున్న గ్రామములవారుగూడ యూరేగింపుతో చేరిరి. 21 వ తేదీని కృష్ణమూర్తిగారి యింటియనున్న జాతీయపతాకముగూడ ది యాటకు డివిజను ఆఫీసరు స్వయముగా ప్రయత్నించెనుగాని సాజలేదు.

గోదావరీ మండలము

వెద్దాపురిముతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

18 వ తేదీని మండలసంఘమువారు చేసిన తీర్మానములనుబట్టి యీ తాలూకా సంఘమువారి ప్రజలను సంసిద్ధుల చేయుటకు తీర్మానించిరి.

అమలాపురమున శిక్షలు

భట్టుజిల్లి గ్రామనివాసులగు వల-టీరులు నందూరి వేంకట్రావు ఆకల్ల వేంకన్నగార్లు ప్రభుత్వోద్యోగులు మరణవిచారణలో పంచాయితీదారులుగా నియమింపవారు నిరాకరించినందులకు వారిపైని చేయబడిన కేసు 20 వ తేదీని విచారణ జరిగినది. చెరి రూపాయలు జూర్యానామేయబడిన చెల్లించనిచో చెరివారముగోజులు శిక్ష చేయబడిన వారు చెరసాలకు బయలుదేరిరి. వారిని మరల పిలిపించి జూర్యానామ వారంట్లవలన వనూలు చేసెదను మీరబోవచ్చునని మేజిస్ట్రేటుచెప్పెను వారంట్లవలన గూడ సామ్యకమాలుగాదని చెప్పి వారువెళ్లిపోయిరి. వారిక ఫర్లాంగుదూరము వెల్లెనపిమ్మట మరల పిలువనంపి జూర్యానా చెల్లించుటకు వాదముగోజులు గడువిచ్చితిని మేజిస్ట్రేటుచెప్పెను. వారంగీకరింపలేదు. వారింట్ల చెరసాలకు పంపిరి. వారు సంతోషముతో చెరసాలకు పోయిరి. వారు చెరసాలలో జయిలు భోజనము చేయుచు గాంధీయత్రయమును జపించుచున్నారు.

శ్రీయుత తిరుమలరావు

కాకినాడ, జనవరి 21:—శ్రీయుత తిరుమలరావుగారిని పోలీసులు కేసు విచారణకు తునిక బిల్లుకొని వెళ్లి, తిరిగి ఇచ్చుటకు దెచ్చిరి. మధ్యాహ్నము ప్యాసెంజరులో తిరుమలరావు గారు స్టేషనులో దిగివచ్చును పోయి లందరు వారికి ప్యాకెం బొసంగిరి.

డివిజనుల మేజిస్ట్రేటు డి నారాయణరావుగారిచే కేసు విచారింపబడినది. 5 వ ఫిర్యాదీ సాక్షి పోలీసు సాగ్లాండు సబ్-ఇన్స్పెక్టరు తిరిగి సాక్ష్యము చెప్పటకు హాజరు పెట్టుబడినది. కలెక్టరు బ్రాకేగారు స్వరాజ్యపతాకములను జారస్వయంతో కాళ్లతో త్రొక్కిననియు, నిరంకుశస్వరమున కిట్టి కృత్యములు సహజము లనియు, అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసులో మహాత్మునిమాటకడ్డములేదని నిందితుడు ఈమాసముననే తేదీని కాకినాడలోనిచ్చిన ఉపన్యాసమును సాక్షి వ్రాసికొన్నట్లుచదివెను. 5 వ ఫిర్యాదీ సాక్షితుని సబ్-మేజిస్ట్రేటు 107/8 సెక్షన్సుక్రింద నిందితునిపై వారంటుచేసినట్లును, పన్నుల నెగబెట్టుటకు గురించి నిందితుడు నుపన్యసించినవత్తుమున ప్రజాశాంతికి భంగము కలుగునట్లుండగా వారంటు ఇయ్యవలసివచ్చిట్లు చెప్పెను.

క్రాసుపరీక్ష ఏమి జరుగలేదు. ఫిర్యాదీపతమున సాక్ష్యము ముగిసెను. రాబోవు సోమవారమునాడు నిందితునిస్టేటు మెంటు (వ్రాయబడినది) నురికార్డుచేయుటకు కేసు వాయిదా వేయబడినది.

రాజమహేంద్రవరపు నాయకుల కేసులు

అంతట రాజమహేంద్రవరపు నాయకు లాటుగురు మేజిస్ట్రేటునుజ్ఞమునకు దేబడిరి. వారిని సందర్శించగానే నచ్చట చేరియున్న పోరులందరు సంతోషము పట్టబలకహ్నించిరి. నాయకులందరు చాలనుఖముగ నుండిరి. వారిపక్ష, సంభాషణ ఆత్మలము, నైతికబలముయొక్క మహాత్మ్యమును వెల్లడించుచుండెను.

రాజకీయములకు సంబంధించిన కేసులవిచారణ సందర్భములందు కోర్టుపట్టకండా ప్రజలు గుఱులు చేరుటవాడుక.

ఆలాగే నేడుకూడ కోర్టునుండియును ప్రేక్షకులు క్రిక్కిరిసియుండిరి.

ప్రాసిక్యూటర్ నడపుటకు ప్రాసిక్యూటింగు సబ్-ఇన్స్పెక్టరు వి. వెంకటరత్నం నాయుడు గారు హాజరైరి. నిందితులను ప్రత్యేకముగ విచారింపవలెననియు, ఒక కేసు తరువాత మరొక కేసును విచారింపవచ్చుననియు, తాత్కాలికముగ కేసును వాయిదా వేయవచ్చుననియు సబ్-ఇన్స్పెక్టరు కోరెను. రాజమహేంద్రవరపు ఏజన్సీ కాంగ్రెసు కార్యదర్శియు, తాలూకా కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడును, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ వాలంటీరు సంఘసమితి కార్యదర్శియు నగు డాక్టరు గురుమూర్తిగారు ప్రత్యేక వాలంటీరు దుస్తులను ధరించి యుండెను. అతడు తనను జామీను ఆక్రమణ లేదని తీర్మానించి రాజమహేంద్రవరములో జిల్లా మేజిస్ట్రేటుతో జైప్రెస్టేటు పలికెను. సాక్ష్యము లనవసరము- సాక్ష్యములు లేనివిడల, కేసుల విచారణ ఆతిత్వరితముగ ముగియును. మామూలములగ మేము చెరసాలలో అనవసరముగ ములుగుచున్నాము.

మేజిస్ట్రేటు కాంముగ నట్లు పలికెను:— 188 వ సెక్షన్సుక్రింద మీ కందరికి సర్దుములు పంపబడినవి. మీ ఆపరాధమును అంగీకరించినవత్తుమున, నేను ఆలస్యము చేయకుండా తక్షణమే విచారణను సాగించెదను.

తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యదర్శియు, తిలకు స్వరాజా శ్రమమునకు సంబంధించిన శ్రీ యుత భమిడిపాటి సత్య నారాయణగారు తాను దోషిననియు, నిగ్గుండేహముగ నేరస్థుడ ననియు చెప్పి కోర్టువారు తనకు తోచినట్లు చేయగను ననిరి. రాజమహేంద్రవరములో నరేంద్రచేయబడిన తుణుముండి తాను భవించిన కృత్యములనకుదొంగిలెను మాపిలాల రయిలు ఘోరమరణములు జ్ఞాపకమునకు వచ్చే గున రయిలులో సహించరాని కష్టములు, నగరమందలి సబ్ జెయిలు ఏర్పాట్లనుగురించి అతడు ముచ్చటించెను. చెరసాల గుహలో నతడు స్వయముగ దొడ్డివాని పని చేయుట గాంధీమహాత్మునియొక్క జీవితవిశ్వాసమును అతడు సంపూర్ణముగ గ్రహించె ననుటకు నిద్రాసము ప్రేక్షకులు దీనిని గురించి వివగానే దుఃఖాకాంతులైరి. బాహ్యప్రపంచమందలి జనలకి గుట్టుదెలుపుట కతడు కోర్టులో బహిరంగముగ బయలుదేరినది.

బారిష్టరు స్వామిగారు తాముదోషియని అంగీకరింపజాలవనిరి. తమలోనుగురు తప్పుచేసినట్లు ఒప్పుకొందుగానకోర్టు వారుకాలమువృధాచేయకుండా కేసును పరిష్కరించవచ్చునని డాక్టరు గురుమూర్తిగారు పలికిరి. మేము కానముల ననుగరింపవలెనని మేజిస్ట్రేటు ప్రత్యుత్తరముచెప్పెను. మేజిస్ట్రేటు డాక్టరుగారి స్టేటుమెంటును, ప్రాసిక్యూటరు ప్రార్థించి, మేజిస్ట్రేటుపంపిన ఆర్డరు ఏదీయని ప్రాసిక్యూటింగు ఇన్స్పెక్టరును ఆడిగెను అర్జునుగ పట్టుకొని రాతేదీని ప్రాసిక్యూటింగు ఇన్స్పెక్టరును బదులుచెప్పెను. ప్రాసిక్యూటింగు ఇన్స్పెక్టరు కేసువిచారణను ఆలస్యము చేయుచున్నాడు. కోర్టుకాలమును వృధాచేయుచున్నాడు. విద్యుత్ కర్మమును ఈలాగు నిర్లక్ష్యము చేసినందు కతనిజీతమును తగ్గించవలెనని డాక్టరు గురుమూర్తిగారు నవ్వును పలికిరి. ప్రేక్షకులందరు నవ్విరి. కేసు 28-వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. అనికాకినాడ విలేఖరులొకరు మాకు తంతివార్తను బంపిరి.

కృష్ణామండలము

నూజివీపంలో శిక్షలు

పన్నెండుగురిమీద కేసుచేయబడినది. వారిలో ముగ్గురు తీమాపణ యిచ్చిందనున మరముగురిమీద కేసు రుజువు కానందునను వారివార్యుని వదలివేసిరి. తక్కిన ఆరుగులో తిలవర్తి రంగయ్య, వల్లూర శ్రీరామారావు, భట్టి వెంకోటీ, దళక నూర్య ప్రకాశరావుగార్లు చెరి 9 నెలలును అబ్బానల్లి సామెలు విజ్ఞ సరసింహంగార్లు చెరి 6 నెలలును విడిఖయదు వేయబడినది. శిక్షలు 20వ తేదీని వేయబడినవి. వీరార్థులను ధరావతుల నియ్యవనిరి. వారిని రాజమండ్రి జయిలుకు తీసుకరి వెళ్లిరి.

చెరుకువాడ సరసింహముగారికి 1 సం॥ కఠినశిక్ష.

శ్రీయుత దేశబంధు చెలుకువాడ వెంకట సరసింహముగారు 20-1-22 తేదీని కాలవరములో యర్రెడ్డు చేయబడి గుడివాడకు తీసికొని రాబడిరి. 108 సెక్షన్సుక్రింద విచారింపబడి ఒక సంవత్సరము కఠిఖయదు విధింపబడి, రాజమహేంద్రవరము జైలుకు పంపబడిరి.

వీరేశలింగం పుష్పములను సానసంధి
రైలు ప్రయాణములను
మున్నగు విషయములు

వీరేశలింగం పుష్పములను సానసంధి రైలు ప్రయాణములను మున్నగు విషయములు
వీరేశలింగం పుష్పములను సానసంధి రైలు ప్రయాణములను మున్నగు విషయములు
వీరేశలింగం పుష్పములను సానసంధి రైలు ప్రయాణములను మున్నగు విషయములు

హోదాజి యిరువదారి విక్రయవార్త.

హస్తేశ్వరం హోదాజి యిరువదారి విక్రయవార్త.
మును విక్రయించు ననువార్త అనంత్యము దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

అయోధ్య రెంటుబిల్లు :— ఈ చట్టమును యిండియా శాసనసభ వారి హోదాజి యిరువదారి విక్రయవార్త.

జాతివిభేదముల విచారణసంఘము

ధిల్లీలో 21 వ తేదీన ఆసియీయన్, సత్యచంద్రముకర్ణి (అలహాబాదు) మహమ్మదు యూనసు రాష్ట్రీయ శాసనసభకు పాట్నా) గాల్ పాట్నామిచ్చి క్రిమినలుకేసుల విచారణ పద్ధతి అన్ని జాతులవారికి లాక్క తీరుననే యుండవలెను. అని అందఱును చెప్పిరి. ప్రస్తుతము పాట్నామిచ్చు గల ప్రత్యేక సౌకర్యములను తీసివేయవలెను. లేదా భారతీయులకు గూడ వాని నన్నిటి నొ సంగ వలెను. ప్రజాభిప్రాయము మిక్కిలి ప్రతికూలముగా నున్నప్పుడు న్యాయమైక తీర్పు నిచ్చుటకు జ్యూరుల మాధ్యమము పరికరాదని ఆసియీయన్ గారు తెలిపిరి. హోదాజి యిరువదారి విక్రయవార్త.

నిర్బంధప్రాధికారికవిద్యా విచారణ సంఘము

పూజాలో రాష్ట్రీయ సెన్ససు కమిషనరు నెడ్డింకు గారు పాట్నామిచ్చిరి. పిమ్మట బి. వి. యాదవ (కోల్హాపూర్లో దరు) గారు పాట్నామిచ్చిరి. నిర్బంధవిద్యను వెంటనే క్షణకర్మణి చారికి యేర్పరుపవలెను. కోల్హాపూరుసంస్థానమున నీవిధానమునే ర్పరచిరిగాని పట్టుదలతో జరుపుటలేదు. అనియితకు చెప్పెను. చాలమంది త్రవ్వకుల కంగీకరించుటలేదుగాని నిర్బంధమును మానుటకంటె పన్నులను వేయుటయే అవశ్యకరమని నిన్న జాత్యుద్ధరణ సంఘముకు చేరిన పిండేగారు నుడివిరి.

వర్తమానము

కలకత్తాలో వలంటీరులు-కళాశాలావిద్యార్థులు
21 వ తేదీన వలంటీరులు వీధులలో హెచ్చుగా కనబడ లేదు అసహాయోద్యమముగూర్చి దొరతనము వారకలంబించిన చర్యలపట్ల ససమ్మతిని తెలుపుటకు 18 వ తేదీ బుధవారమునాడు కళాశాలలను మూసివేసిన 4000 మంది విద్యార్థులను 21 వ తేదీ వరకు వరకు కళాశాలలలో చేరినారు. కళాశాలల ద్వారముల కడ విద్యార్థులకు బోధించుటకు నిరోధించుటకు కొన్ని కళాశాలలలో కార్య నిర్వాహకులు ప్రయత్నించుచున్నారు. హోర్డింగ్ హోస్టలు లోని వసిం చుచున్న విద్యార్థులు వెంటనే కళాశాలకు రానివో వారా

హోస్టలునుండి వెడలగొట్టబడుదు రని వైసుఖాన్సులరు అజ్ఞాపించెను. పట్టపరీక్షలకు వైతరగతులలోని విద్యార్థులు 21 వ తేదీన కళాశాలకు వెళ్లిరి.

దాసుసత్తిగాను-స్థాకులక్వేంజి
కార్యాలయమున కొద్దికలవరము

20 వ తేదీన దేశబంధు చిత్రరంగరావుగారు సత్తిమణి యు మరకొందరు స్త్రీలును అంగోరానిధికి భవమున సుమకూర్చుబయలుచేరి వారివెంట కెద్దగుంపు సాగినది. వారు స్థాపక క్వేంజి కార్యాలయమున కేగిరి. ఆకార్యాలయమున సభ్యులు మూతిమే పోదగిన గది లోని కి తెలియక దాసు సత్తి గారు వెళ్లగా అచట కొన్ని నిముషములు నిలువగా ఆగడిలోని కిటికీలు రాగూడదని సవినయముగ వ్యభిచరింపఁజేరినెను. సభా నిబంధనలు నాకు తెలియక నీనికి వచ్చితిని. తుమింపుదని పలికి దాసు సత్తిగారు వెంటనే వెలికిరి. అసంభవసభ్యులగు కొందరు పాట్నామిచ్చులు గుంపును చెదరగొట్టిరి. అట్లుచేయుటతో చోరలను సభ్యుని ఎలియటుసభ్యులకు తోసెను. చోరలుగారు సభ్యుడని ఎలియటు గారికి తెలియదు. అది అక్రమమని భారతీయసభ్యు లాక్షేపించిరి. ఎలియటుగారు వార్యదర్శియొద్ద కేగి తీమాపణ చెప్పెను. ఈస్వల్ప విషయ మంతటితో ముగియ దగినదేగాని భారతీయసభ్యులలో కొంద రాక్షమాపణతో సంకృతులు కాలెను.

పి.ఎం.చౌదరీగారి కేసు విచారణసంఘము
ముగ జరుపుట

అసహాయవాదియగు పి. ఎం. చౌదరీగారివైని తేబడిన కేసు జయిలుగా రహస్యముగా విచారణ చేయబడుటను గూర్చి కలకత్తాలోని అడ్వకేట్లు ఎమిడియ:ది పత్రికకు పి. ఎస్. చౌదరీగారు రాజధానిమేజిస్ట్రేటుగొర్తులో ముద్దాయని పోలీసు యిసస్పెక్టరు రహమానుగారు అక్రమముగా నిర్బంధించెనని 21 వ తేదీన పిటిషను పెట్టిరి. 20 వ తేదీన జయిలులో చిత్రరంగరావు దాసుగారివిచారణ జరుగునపుడు ఈ అడ్వకేట్లు ఆవిచారణను మాడగోరగా ఇన్ స్పెక్టరురానియలేదు. ఈపిటిషనును రాజధాని మేజిస్ట్రేటు ఫిప్పుమేజిస్ట్రేటుకు పంపెను.

సర్దారు లక్ష్మణులంగుగారికి శిక్ష

కలకత్తాలో నివసించు సీక్రల్లోలో సుప్రసిద్ధుడగు సర్దారు లక్ష్మణులంగుగారికి అమెండుమెంటు చట్టముక్రింద 21 వ తేదీన వకనెల విడితైదు వేసిరి. సింగుగారిని డిశంబరు 24 వ తేదీన పట్టుకొనిరి.

బొంబాయి.

పూనాలో మద్యనిషేధము

21 వ తేదీన యధాప్రకారమే ఎనమండుగు శాఖోల్లంఘన మొనరించి బోధించిరి. 20 వ తేదీన బోధించినవారికి 21 వ తేదీన జారానా వేయబడెను. బొంబాయి అల్లరుల కేసులో 6 నెలలు శిక్ష వేయబడిన గోవిందజీవా పాట్నాగారిని విసాపూరు జయిలుకు తీసికొనివెట్టిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

అరెస్టులు శిక్షలు

బాన్స్లిలో ఆరుగురు వలంటీరులకు 4 మొదలు ఆరు నెలల వరకు శిక్ష వేసిరి. సుల్తానపూరు, బస్తీ, ఆల్మోరా, మరాఠ్ వాడు, గోరకుపూరు, అలహాబాదులలోగూడ అరెస్టులు శిక్షలు జరిగెను.

మునిసిపాలిటీలు-అసహాయోద్యమము

మునిసిపలు శాఖనుగూర్చి సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారి విమర్శలందు గవర్నరు బట్టరుగారిటుల తెలిపిరి. రాజకీయములను మ్యునిసిపాలిటీవిషయములతో కలుపుటవలన చాల చిక్కు కలిగినది. కొన్ని మ్యునిసిపాలిటీ లో సందర్భ శుద్ధిగల విధానము నేర్పరుచుట చాల కఠిన మగుచున్నది. అసహాయోద్యమము వలన సహాయకీయులు గొడ్డుహంసమును తినుట మానివేసిరిగాని పశుకర్మములను ఆవాయము తగ్గెనని గోరకుపూరు మ్యునిసిపలు చెయ్యర్నువానెను. ఇట్లులే పెక్కుమందివాసిరి. అసహాయోద్యమ చర్యలను స్పష్టముగ కనబరచిన పాలక సంఘములసంఖ్య చాలతక్కువ. వానిలోగూడ అసహాయ వాదులసంఖ్య అత్యల్పము.

పంజాబు రాష్ట్రము

బి.ఎం.డి.పోటు.

డిశంబరు నెలలో బలందరుజిల్లాలో బందిపోటు జరిగినది. 150 రూపాయలవెలగల నాలుగు యితరసాక్షులను దొంగ లెత్తు

కొనిపోయిరి. ఈబందిపోటు అసహాయపంచాయతీ వారివలన జరపబడెనని ఫిర్యాదల కనుమానము కలదు. పంచాయతీసభ్యుడొకడు ఎవ్వరును సాక్షుమయ్యకుంజ చేసెనుగాన కేసు రుజువు కాలేదని పంజాబు దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

పత్రికలధరావతును నశపరుచుకొనుట

లాహోరులో ఆకాలీ సేనాసభుపత్రికలు చెల్లించిన చెరి 2000 ధరావతును నశపరుచుకొనబడెనని 20 వ తేదీ సాయం కాలము ఆరెండుముగ్గుకాలలవారికిని తెలుపబడెను. ఉత్తరువు విస్తృతదేశాలకాల మైనదనియు అరులు జరుపుట ఆలస్యమైనదనియు తెలియుచున్నది.

లాలా విశ్వనాథుగారికిశిక్ష

వెనుక: పంజాబు హోర్డువకీలుగా నుండిన లాలా విశ్వనాథుగారికి రాజ్యదోహసభా అమెండుమెంటు చట్టముల ప్రకారము రెండునెలలు శిక్షవేయబడెను.

సానికవార్త

చీరాల సహాయనిధి

విశాఖపట్నం - చెంగల్పూరు పేట-పాలకొండ-వెంకటరాజుగారు రు 30-0-0
క్యాలండరు:— ది ఎం.వై.ఆఫ్ ఇండియావైపు ఎస్క్యురెన్సు కంపెనీవారి 1922 సంవత్సర క్యాలండరు మాకార్యాలయమునకు జేరెను.

దేశీయబత్తానులు:— దేశీయనాయకు లగు ఆరీ సోదరులు మహాత్ముడు లోకమాన్యుడు దాసుగార్ల పటములతో చొక్కాగుండెలను ఆంధ్రప్రదేశ్ లో హవుసువారు మాకు పంపినారు. 5 బత్తానుల వెల 8 ఆణాలు. నాయకుల పటములుగల రూపాయ పైజు బ్రూచీల వెల ఒకటింటికి నాలుగు ఆణాలు.

వంగలోలు తాలూకా రామమూర్తి గ్రామములో శ్రీ రామపుస్తక భండారమున్న స్వదేశ పుస్తకాలయమును 1-1-22 నాడు స్థాపించడమైనది.

ఆంధ్రజాతీయ సేవకమిటి బోర్డువారి కమిటీపాటింగు గుంటూరు స్వరాజ్య ఆశీశులో 25 తేదీన మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు జరుగును. జిల్లాకమాండర్లను అపాయింటుచేయుట మున్నగు తొందరకరమగు యోచించబడును. కర్ఫులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు:— మామిడి దేవేంద్రుడు, కార్యదర్శి.

పోపుగారి మరణము.

జనవరి 21:—పోపుగారు రోమునందు మృతినొందిరి.

చయినానమస్య

జనవరి 19:— చైనావిషయమున హ్యూగారిచే నూచింపబడిన మాడుమరతులను వాషింగుటనునం దివ్యంతప్రాప్త దేశసంఘమువారి రంగీకరిం. వాని యిం దిట్లు గలదు. చైనాయం దేప్రదేశమునందును ఏరాష్ట్రమువారుగాని ఇతరరాష్ట్రములవారికంటె ప్రత్యేక అధికవ్యాపార హక్కులను సంపాదించు నెత్నింపబడుదు. అట్లు సంపాదించు నెత్నింపు ఏరాష్ట్రమునకును సహాయము గావింపరాదు. వివిధరాష్ట్ర సహాయమునకు భంగకరమగు హక్కుల సంపాదించుటకు గాను ఎట్టి ఒడంబడికను గావించుకొనరాదు. చైనావారుగూడ నీనిబంధనను గమనింపవలెను. ఈవిషయముల విచారించుటకు ఒక బోర్డు ఏర్పాటు గావింపబడును. వాషింగుటను సమావేశ మింకను ఒకమాసము పట్టునని తెలియుచున్నది.

ఆంగ్ల పార్లమెంటు ఫిబ్రవరి 7వ తేదీన సమావేశమగును.

సయాము యువరాజుగారును యువరాణిగారును ఎడింబరోపట్టణమును దర్శించిరి. వారక్కడ కొలదిదినములుండెదరు.

మైసూరును తురుష్కులకిచ్చివేయుట న్యాయమనియు ప్రభుత్వమువారు సంగ్రహమున ఆశ్చర్యయానానికి గావించిన వాగ్దానముల మరువజనదనియు తెలివానసమావేశమున ఆశ్చర్యయాను స్వతంత్రదేశముగ ప్రకటించవలె ననియు లండనునం దొక సమావేశమున తీర్మానింపబడెను.

రాంచుటేబులు సమావేశము

దాని యవసరము

గాంధీ మహాత్ముని యభిప్రాయము

యంగు ఇండియా పత్రికలో గాంధీమహాత్ముడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

సమావేశము జరుగమున పరాజయమును గూడ నందెను. సమావేశమునకు వచ్చిన వారందరు ప్రస్తుత కష్టములలో కొంత ముగ సమాధానము తుదురునట్లు చేయ నుద్వ్యుత్తలయి యున్నందున వివిధాభిప్రాయములు గలవాడయి లొకచోటున చేరుట చేతను సమావేశముజరుచుండినది. కొన్ని తీర్మానముల నాకాదించినను నిజమైన సారాంశముయొక్క సహాయము గ్రహించినట్లు నాకు నోచలేదు. ఈవిషయమున సమావేశము పరాజయ ముండినది సమావేశమువారి యుద్దేశమంతయు కాదుటచేటిని సమావేశమువై కేంద్రీకరింపబడినదే గాని, అంతకంటె సుతక్రొవ్వలయిన వాక్యాత్మకము సభాస్వాతంత్ర్యము ప్రతికాస్వాతంత్ర్యములను నిలుపుకొను నిశ్చయము బయల్పడలేదు. అసహాయ వాదుల పద్ధతులు తమకంటె నచ్చక్కతోయినను ప్రభాస్వాతంత్ర్య మందరికి సమానహక్కు గావున కాననోల్లంఘన మయిన చేపి దానిని నిలువజేయుమని స్వతంత్రవాదులు ప్రకటించుకొని తలచుచుంటిని.

ఎటులైన నేమి, సమావేశమువారి దృష్టినీ యీ విషయ మూర్తింపలేకపోయెను. వారి దృష్టియంతయు రాంచుటేబులు సమావేశము వైసే యుండినను, అందుచేత నా సమావేశమునకు ముఖ్యాంశము తెప్పి యను విషయమై చర్చజరిగెను.

నావిషయమున దాపర మేమియులేదు నాస్వవిషయము లో మరలలేమియు లేకుండ నెట్టిసమావేశమునైన వెళ్ళుదును. నేను సంస్కరణవాదిని గావున నేను చెప్పండి విన నిచ్చుకొని వారిని సంకరిని నాయభిప్రాయములకు త్రిప్పుటయన్నియును నాపని. కాని సమావేశము విజయమందుటకు ముఖ్యాంశము తెప్పియని నన్నడిగినప్పుడు కొన్ని మగతులను గట్టిగ చెప్పవలసి వచ్చెను. తీర్మాన సంఘమువారు నాయభిప్రాయములను సానుభూతి తో పరికించి వానికి కనక చేయుటకు ప్రయత్నించినది యెప్పు టొకక రప్పుడు. అయితే ప్రభుత్వ కష్టములను గూడ గమనించుటకు వారాతరుము మాటి. ప్రభుత్వోద్యోగులు వచ్చి యున్నను ఇంతకంటె పెక్కున ప్రాతినిధ్యము ప్రభుత్వము వారి టుండినది గాదు.

దీని ఫలితము రాజీపరిష్కారము ప్రకటనలను గడుపుచుట ఆప్రకటనలకింద కీక్షితులను వదలుట ఫత్వాఖయిచీలను అనగా సైనిక సేననుగూర్చిన కత్తెల విషయమున బంధింపబడిన ఆతీసాదగులు మొదలయి. వారిని కలుపుటయును ఆ దరికి సమానమే. జప్తులను గడుచేయుట, కత్తెలకలములయినవారివై సంధింప జడిన ఒరిమానాలను తిరిగి యిచ్చిచేయుట, దౌర్జన్య రహితముగ పనిచేయుమన్న యమామయిటలను సాధారణ శాసనములసానుచేసి కొని కీక్షింపబడినవారు దౌర్జన్యరహితముగ నడచినరుజువుచేయ గనే వదలుటయను ముఖ్యవిషయములే నని సంఘమువారు గ్రహించిరి కాని కమిషనులు ప్రభుత్వము వారంగీకరించుట కష్టమని తీర్మానముల సంఘమువారు రభిప్రాయపడెదనని ఇట్టి తీర్మానములతో చేర్చబడిన పంక్షుతో పద్ధతి కొప్పుకొంటిని. అందవపరిష్కారము కోపలా ములును గూర్చి. రాంచుటేబులు సమావేశము నిశ్చయింపబడునపుడు సహాయోద్యమవికర్షణర్య లన్నియునాపడవననియు, న్యాయముగ శాంతిముతో చేయుకా పలాతక్కు మిగిలినది ఆపకలేనని నేను సూచించితిని విమర్శకర్తలని చెప్పుట యపాయకర మని యెంచి నేను చెప్పినదానిని వెంటనే మార్చితిని. కొంతముగ చేయు కాపలానుగూడ వదలుకొంటిని. మద్యనిషేధముకొరకు కాపలా చేయుచున్న నా స్నేహితు లీసాటి తాత్కాలిక త్యాగమున కొప్పుకొనకపోరం నమ్మితిని.

సమావేశమువారు ప్రభుత్వమువారిలో సమాధానములు జరుపుటకు వీలుకలుగుటకు గాని 21-వ తేదీవరకు కాంగ్రెసు వారు నిర్దేశించిన శాసననోల్లంఘన మాపుట చేయడని కార్య నిర్వాహకసంఘమువారిని కోరుటకు నే కొప్పుకొంటిని. మన ముద్దేశప్రార్థకముగ నున్నామని యుజువు చేయుట కిది యవసరమని నాకు తోచినది బాధ్యులగువారు సమాధానములు చేయుటకు ప్రయత్నియులు చేయుచుండ క్రొత్తవిమర్శముల ప్రాంతించుట మంచిది కాదు. రాంచుటేబులు సమావేశము జరుగునపుడు మార్గాశయల నాపునట్లు చేయడని కార్యనిర్వాహక సంఘములతో చెప్పటకు గూడ యెప్పు టొంటిని. ఇది తేప్పదు. నిరంతరత చాల టల టల

వ్యతిరేకముగ చేయు ప్రదర్శనములే మార్గాశయలు. వారిలో సమాధానములు చేయుచు మార్గాశయలను సాంకేయికము. సార్వ జనిక శాసనోల్లంఘనము తప్ప చేరుపని యేదియు నాపబడ లేదని ప్రచారములు గ్రహించవలెను. కలంటి కల చేర్చుటయు, స్వదేశీ యుద్వ్యుత్తమును సాగుచునే యుండవలెను. నిశ్చయముగ శాంతముతో చర్చించునపుడు మద్యముకాణములకర్షణ కాపలా గూడ చేయుచుండవచ్చును. కాపలా చేయుటనునిషేధించుచు అన వసముగ యధికారములు చలాయించిన చోట తప్పక కాపలా చేయవలెను. ఇట్లే పాతకాలగద్దను, విదేశీకర్తృ దుకాణముల కర్షణ కాపలా చేయుచుండవచ్చును. మన పనలన్నియు, నుత్సాహముతో జరుపుచు, గొప్ప నిగ్రహము చూపుచు దౌర్జన్యమును యవమర్శాదను చేరువకు రాకుండ చేయుచుండవలెను. బలము నకు నిగ్రహము మార్గాద లోడయి పుడు దానినిజయించుట యిది ధము. కాననోల్లంఘన మెల్లప్పుడు వర్తించు హక్కు గావున సమావేశము జరిగినను అందుకు సన్నాహములు జరుగుచునే యుండలేవను. ఈ సన్నాహము లెవ్వ యన (1) కలంటి కల చేర్చుట (2) స్వదేశీ ప్రచారము (3) ఆ స్వదేశీతానివాద (4) మనోవాక్యాములయందు దౌర్జన్యము రాకుండ కీక్షణము (5) వివిధ జాతులలో నైకమత్వము.

ఇట్లు భరింపనివారు, దౌర్జన్యరహిత్యమునందు సం పూర్ణకార్యములేవారు హిందువులై ఉండియు, అస్పృశ్యతా దోషము నివారించ నెంచనివారు ననేజలు కలంటి రులుగ చేరుచున్నట్లు వినుచున్నాను. మన నియమములకు వ్యతిరేకముగ మన మే నడచునెడల మనముభివృద్ధి భంగము కలుగునని ప్రజలకు చాల పర్యాప ములు చెప్పియున్నాను. భగవంతునికి ప్రీతికలుగ జేయునది మన కార్య మెట్లుచేసితి మను విషయముగాని ఎ.లేచేసితిమను విషయము గాదు. కలుగులు మాత్రము చెప్పి హిందువులు మహా వ్యధియులు మోక్షమునందు. నిశ్చలమైనకర్మమహావ్యధియుని కంటె మహామృతీయతమంతయు బలమయినది కాదు. హిందువులచని చెప్పకొనువారేవారు తమమతమును నమ్ముటలేదు. హిందూ మతమును ప్రపంచమంతయు నెదుర్కొనినను ఎల్లకాల ములయందు రక్షించుట కొక్క నిశ్చలు డయిన హిందూమతా వలంబుకు చాలును. అట్లే ఎట్లొకొది నామమాత్రులయిన యాచార్యవాదులకంటె ఒక్క నజయిన యసహాయవాది చాలును. మనయందును నన చుట్టుపట్లవారియందును దౌర్జన్యరహిత్యమును స్థాపింపజేయుటే కాననోల్లంఘనకు సన్నాహము.

కోరికలు

రాంచుటేబులు సమావేశమునకు పోవు వారందరికి కాంగ్రెసు కోరికలన్నియు బాగుగ తెలియుటకు గాను సంకీ యంతయు బయటపెట్టి భిలాపతు, పంజాబు, స్వరాజ్యముల గూర్చి మరియొకతూర చెప్పితిని. ఇట్లు మరల చెప్పదము:-

(1) నావిజ్ఞాపక మున్నంతకు వ్రాయుచున్నాను. కాన్పూరిలోనో, ఏడియాలోనో, స్కర్నాట్రేసులోనో చేరిన ఆచార్యులకులను మునుగులకు చేర్చుట. ఆరేవియా, మెసపు లేమియా, పేలస్తీను, సిరియాలుందు మహావ్యధియెతిరుల యధికారమును తొలగించుట. అందుకు గాను ఈ ప్రదేశములనుండి బ్రిటిషు సైన్యముల తీసివేయుట.

(2) కాంగ్రెసు గురు కమిటీ వారి నివేదికనియమములను సంపూర్ణిగ జరుపుట. కావున నా నివేదికలో పేర్కొనబడిన మైకేలుబిడ్డయ, డయరు మొదలయిన యధికారల సింఘనలను మానుట.

(3) ఈ వైవిధ్యములు జరుగు నపుడు, స్వరాజ్య మనగా యధిగత రాజ్యములకంటె పరిపాలనము కాంగ్రెసు పద్ధతిననుసరించి యెన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులు, స్వరాజ్య నిర్వాహమును స్థిరపరచెదరు. నాలుగవారిచ్చి కాంగ్రెసుభుతము నొప్పుకొని సంకెకము జేయు వయకు వచ్చిన భారతీయులందరు నెన్నికదారులగు నుందురు. వీరందరిచే నెన్నుకొనబడిన ప్రతి నిశ్చలు స్వరాజ్యనిర్వాహమును స్థిరపరచెదరు. ఈనిర్వాహమును బ్రిటిషు పార్లమెంటు వా రెట్టి మార్పును చేయకయే యాచరణలో జేర్చవలెను. కాంగ్రెసు కార్యక్రమ మింత కచ్చితముగ నున్నయెడల సమాధానమునకు తా నెంటు నన్నదని నిశ్చర్యమలడుగుదురు. తావున్నదనియు, ఇకముందు గూడ నుండుననియు నే నెనును.

ఈ కోరికలను నెనేర్చు విషయము గమనింపవలెను. ఈ కోరికల విషయమున ప్రభుత్వమువారి దైన తగినమంచితవాదులు చెప్పవచ్చును. కాంగ్రెసువారు అధము ఈ కోరికలు

నెరవేరవలెనని అనియున్నాడు. అయితే తిక్కన కోరికల నిర్ధారణచేయుటవలన తమలో న్యాయ మున్నదని మాచిం బడును. చేరము లాకుటకు వీలులేదని గూడ మాచింపబడును. కావున కత కాదని బలహీనుల నుని చెప్పి తప్పించుకొనుటకు వీలుకాదు. సకారణముగ చెప్పడానికి మాత్రము వీలుండును. రాజ్యపరినిధిగారు సమావేశము చేర్చుట యనగా, మనకోరికల లో న్యాయమున్నదని గ్రహించుట, లేకున్న కాంగ్రెసువారిని యితరులను లేమకోరిక లన్యాయములని రుజువు చేయగల్గుదు నని ఆయన నమ్ముట యగును. ఆయన చెప్పవరకులు నిరాకరింపబడు టకును తగ్గింపబడుటకును సిద్ధమయి యుండవలెను సమానులందరు కలసి సమావేశమగుట యనగా నధికారము నవతలజెట్టి తమది యన్యాయమని గ్రహించినంతనే మనస్సు మార్చుకొనుట యతి నాయభిప్రాయము. కాంగ్రెసువారు గూడ నందరికలె జ్ఞానులుగాని మూఝులు గారని రాజ్యపరినిధి గారికిని యితరులకును దృఢముగ చెప్పగలను. ఏది తప్పి వచ్చినను బాధపడవలెననవారు వారేగాన వారు జ్ఞానముతో సుచరితు టవసరమని వారికి లునును.

భిలాపతు విషయమున ప్రభుత్వమువారికధికార మేమి యు లేదని చాల మంది యనుచున్నాడు. అట్లయినచో ప్రభుత్వమువారు భారతీయ మహావ్యధియులతో కలసి పనిచేయు పక్షమున భిలాపతు న్యాయమునుగూర్చి యిత గ్రభుత్వములు గ్రహించునట్లు చేయుటకు ప్రభుత్వమువారి సహాయమువై నాధారపడి యుండును. అది నాకు తృప్తికర మునందును. కోరిక నొప్పుకొనిన, తీర్పుటచో చాల చర్చ కావలసి యుండును.

పంజాబు విషయముగూడ నిట్లే. సూత్రము నొప్పుకొనిన యెడల వివరములు చాలయుండును. పనిలోనుండి తొలగించిన యధికారుల కిం ఛనులా పుడల చేయుట కాసన సమ్యతము కాదని కొందరనుచున్నాడు. ఏమి యిది చారణలేకుండ సంకీ చెప్పకుండనే మాలానా మోతలీగారి పంచమునినని చదువుటకు తేలియక పోవచ్చును. ఆయన గూడ నరే మైకేలాద్వయరుగారిస్థానమునంటి స్థానమునే యుండినని నేను తలంతును. విధిని నెరవేర్చక పోయినను రాజ్యద్రోహముగ నడచినను పింఛనలాపుటకు వీలుచేయినధికార నిబంధనలన్నదని తలంతును ఎట్లయిన ఇదివరకు నేనవేయన్నా గను కారణము గాక పంజాబు విషయము లో నిరంతరణము చెప్పి ప్రభుత్వమువారు తృప్తి పరుపవలెను. వారు భారతీ కమునకు చేసిన ప్రహముక వంక కనబడుచున్న వారు సామ్రాజ్యమునకు చేసిన సహాయమును గమనింపజాలను. భారత దేశము నకు ప్రహము చేసి ఆకాశముచేరి సామ్రాజ్యమునకు సహాయముచేయుగ రనుటయే సందేహము

స్వరాజ్యము విషయముగ, స్త్రీపురుషు లెంతమంది యున్నారో అన్ని భేదాభిప్రాయములు బుండును. అని సమావేశముగారు చర్చ చేయవలసిన విషయము. ఇక్కడ గూడ మన స్సు నిష్కలంకముగ నుండవలెను. దాపర మేమియు నుండగూడదు భారత స్వాతంత్ర్యమే ప్రతి వారు ముఖ్యముగ గమనింపవలెను. బ్రిటిషు ఎన్నికదారులకు ముఖ్యస్థాన మిచ్చుట, కామస్ససభవారు నిర్ణయము చేయుట, ప్రభువుల సభవారు విరోధముగ నడచుటవలన యాటంకము లేమియు నుండగూడదు. భారతదేశమును ప్రేమించువారెవ్వరు నివిషయములకు లక్ష్యముచేయజాలరు. భారతదేశము సిద్ధముగ నున్నదా లేక యాకలిలేని పిల్లనా డన్నచుడుగునట్లు స్వరాజ్య ముగునున్నామా యనునదియే విచారణాంశము. ఈ విషయ మును భారతీయులే విర్ధారణ చేయవలెనుగాని పరదేశీయులుగాదు. ఇట్లాలోచించియే, సంపూర్ణ స్వరాజ్యముకొరకు విచారించు సమావేశమున కింను సజయము రాలేదని నే నెంచుచున్నాను బాగుగ బాధపడితిమి కాని నేను చెప్పినవిషయమునకు తగినంత బాధపడలేదు. ఇంకా గొప్ప కీక్షణము బడయవలెను. ఇంకా యింటిబలహీనముగ నె యన్నాము గాన సమావేశేర్పా నములో సహాయవాదులు పాల్గొనలేదు. భారతదేశమునకు కీక్షణమందిన బలము వచ్చినవెనుక నే నేవోయి రాజ్యపరినిధి గారిని సమావేశముకొర కడిగెదను. అప్పుడు రాజ్యపరినిధిగారు న్యాయవాదియయి, నైనికాధికారియయినను, ఆ సమయ మును గ్రహించి యపయోగించునని నా నమ్మకము. మన బల హీనతను గ్రహించితిని కనుకనే నేను రాజ్యపరినిధిపద్ధతు సూటి గబోవుటలేదు. కాని సమాధానము జరుగవలయున నాకు చాల సంతోషమని మితివాద న్నే హితులద్వారా తెలియజేయుచున్నాను. కావున నే అసహాయవాదులు కృతజ్ఞతతో స్వతంత్రవాదుల కర్షణపోయి వారికి సహాయముచేయవలెనని నేను కోరితిని. రాజ

ప్రతినిధి గాని నిరసనలు గాని సమాధానము కోరుపక్షమున అసహాయవాదులందు లక్షనూపదపదంబులు కుద్ర తెలివితక్కువగ నుండును. అసహాయవాదుల బలమంతయు ప్రజాభిప్రాయ సహాయమే, అది పోయినయెడల వారికి దైవసహాయము పోయినట్లే నిర్మాణమును తయారు చేయుటకును నాకు తోచిన దానిలో మంచి దారిని చెప్పితిని. అభిలఖిత కాంగ్రెసు కమిటీ వారు గాని కార్యనిర్వాహక సంఘమువారుగాని దానిని గూర్చి విచారింప లేదు. కాంగ్రెసు ఎన్నిపద్ధతి నా స్వంతమైనది. అయితే మార్గము మాపుటకు నేను నిర్ణయించిన నూత్ర మెవ్వరు నా తోటిపక్షాలకు ప్రజాప్రతినిధులు నిర్ణయించినదే స్వరాజ్యనిర్మాణము. పరిపాలనాపాఠశాలలు మొదలైనవా రెన్నుకొనడమెడల వా రేమి కావలెను? నా యుద్దేశము ప్రకారము. వారుగూడ వచ్చి వోటు సహాయంపడవలెను గాని వారల్యసంభాషకులకు నుండవలెను. అధిక సంభాషకులకు వారు నచ్చజెప్పి తమ వైపుకు త్రిప్పుకొనవలెను. పరస్పరము నమ్మకము గౌరవము కలిగి యున్న పక్షమున రౌండుటేలింగు సమావేశములన గౌరవ మైన సమాధానము రాకమాదు. సర్ శంకరజీ నాయరుగారు మాత్రాగ్రంథ లేచిపోవుట విచారకరము. నాయభిప్రాయములతోగాని తన్నాగారి యభిప్రాయములతోగాని ఆయనకు సంబంధములేదని నాయభిప్రాయము స్పీకరుగారు ఆయన ఎవ్వరియభిప్రాయములతోడను యేకీభవించు తనక్కరలేదు. సర్ శంకరజీ నాయరుగారు స్పీకరు. తనవిధిని నిర్వహించుటలో పాఠపాటుచేసెనని నా మద్దేశము కాని మనము ప్రజాపాలకము చేయకొలదిని స్వాతంత్ర్యమునట్లు పాఠపాటుగ ను పడెనా గిం చుటకు గూడ సంసిద్ధులము యుండునలెను. శంకరజీ నాయరుగారిచర్య నొకరితో మాట్లాడుచు వైచ్యవని తలచితినిగాని ఆయన స్వాతంత్ర్యము నభినందింపవలెను. సంఘము వారుగా బరాపడి పాదరేఖక వెంటనే సర్ విశ్వేశ్వరశర్మగారి నెన్నుకొని, వెల్లిపోయిన స్పీకరుగారికి కందనము లిప్పింపగలిగినందుకు వారి నభినందించుచున్నాను.

కార్యదర్శుల నిశ్చయన

సర్ శంకరజీ నాయరుగారు పత్రికలకు వ్రాసిన బాబు విషయములో బొంబాయిలో 14, 15 తేదీలందు కూడిన సమావేశ మేర్పాటుచేసిన సంఘముయొక్క కార్యదర్శు ల్లిక్రింది విజ్ఞాపన సంఘి:-

సర్ శంకరజీ నాయరుగారు సంఘములో జరిగిన సన్నివేశానికొన్ని విషయములు తప్పలుగన యీర్ష్యాపన వ్రాయవలసివచ్చినందుకు చింతిల్లుచున్నాము. సంఘసభ పత్రికా ప్రతినిధులను రానివలెదని గాన మే మూర కుండవలసినది. కాని, శంకరజీ నాయరుగారు వ్రాసిరి గాన నీసవరణ వ్రాయక తప్పినదికాదు. విషయ మంత యవసరమయినది.

ప్రస్తుతవిషయస్థితిని గూర్చి శంకరజీ నాయరుగారు తన యభిప్రాయముల నిచ్చియున్నారు. వానితో మాకు సంబంధము లేదు.

సర్ శంకరజీ నాయరుగారు సభనుండి లేచి పోయిన కారణముల నాయన స్పష్టికరించెను, అవియేవన.

(1) సమావేశము కోరువిషయమున గాని మరియే యితర విషయమున గాని గౌరవిగారితోను ఆయన అనుచరులతోను నేకీభవించజాలక పోయెను.

(2) రౌండుటేలింగు / సమావేశమునకు మరతులు మొదలైన కొన్ని విషయములలో సంఘమువారిలో తానేకీ భవిష్యాలకపోయెను.

(3) మొదటివిషయములో గాంధీగారు తమ పార్టీయొక్క భావములను తెలియజేయుటకు మాత్ర మాన్వేషించుకొని ఇందుకు రెండు ముద్దేశములు (1) వారి యభిప్రాయములను ప్రభుత్వము వారికిని, ప్రజలకును తెలియజేయుట. (2) ఇతరరాజకీయ పక్షములవారితో సంప్రదించి సమాధానము కుదురుమార్గములో చించుట. కాన గాంధీగారు మాట్లాడినప్పుడు వారిపార్టీవారియభిప్రాయములను చెప్పుచుండెను. అయితేచివర కామోదింపబడిన తీర్మానములు పరిష్కారమున నందరు యొప్పుకొనిన విషయములు తెలుపుచున్నవని చెప్పవచ్చును.

శంకరజీ నాయరుగారి రెండవకారణము విషయములో, సంఘములో లిఖితరన్ధ్ర, స్వాతంత్ర్యవాదులు ఎక్కువమంది యుండిరి. అసహాయవాదులు వారి యంతరవాదే రారయిరి. ఆమోదింపబడిన తీర్మానము లన్నిటిలోను సంఘమువారి తేకగ్రముగ నుండినవి చెప్పకతిరదు.

ఇట్టి పరిస్థితులలో నుపన్యాసకుల యభిప్రాయము లన్నియు తీర్మానములలో చేర్చుకొని చేయుట స్పీకరుపదవి నధిష్టించిన శంకరజీ నాయరుగారి విధియందు యుండెను. ఆయనకు భేదాభిప్రాయము లున్నయెడల వానిని వ్రాసియుండవచ్చును. ఆయన కిదిచాలలేదు. తుదకు స్వతంత్రాభిప్రాయములను బయలుదేరదీసి, సమావేశమును చెల్లబెట్టడమే గాంధీగారు తదనుచరులను లేచి మరియొక సమావేశము చేయుటకు వని బెడరించెను. శంకరజీ నాయరుగారు రిట్లు చేయుట కధికారము లేదని సంఘమువారి భిప్రాయపడి అధ్యక్షుడు చెప్పియు చెయజాలక పోయిరి.

సర్ శంకరజీ నాయరుగారు మేల్కొనిన కొన్ని విషయములను విచారింపవలెను. ఈజిత్తును భాగిచేయుటకుగూర్చి గాంధీగారు ముచ్చటించియు నాకు జ్ఞాపకములేదు. భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము వచ్చిన వెనుక, బ్రిటిష్ వారు ఈజిత్తులో నధికారము చలాయించుటకు సహాయము చేయుట కొక్కభారతీయు సిపాయియైన పోజాలడని మాత్రమాయన చెప్పెను.

కానసోల్లంఘమునకు ప్రత్యేకసన్నాహములు చేయుచు చేయుచున్నవని విషయముననుచు, సన్నాహములు చేయుచున్నను విరుద్ధవ్యవస్థ నేమియు జరుగనీయకుండుటకు గాంధీగారి పుష్కరిం సంధిజరుగుచున్నంతకాలము కా.తికి భంగము లేకుండ చేయుచుననిరి.

సర్ శంకరజీ నాయరుగారు లేచిపోయిన తరువాతగూడ సంఘమువారి కార్యక్రమము సాగెను. తుదకు మదనమోహన మాశీవాగ్య గారాయనకు కందనము లిప్పించి తీర్మాన ముపపాదించుచు, శంకరజీ నాయరుగారి దివరకు చేసిన దేశసేవ నర్పించిరి.

* * *

సర్ శంకరజీ నాయరుగారి వవరన

జిన్నా గారి విమర్శనము.

బొంబాయి క్రానికల్ పత్రికకు నాయకుల సమావేశ కార్యదర్శులలో నొకరుగు బాల్కరు మహాశయజిల్లి జిన్నా గారిటుల వ్రాసిరి:-

సర్ శంకర నాయరుగారు నాయకుల సమావేశ యాలోచన సంఘమునుండి వెల్లెన దురదృష్టవశాత్తూ విషయము కొంత గందరగోళమునకు కారణభూత మైనది. రౌండుటేలింగు సమావేశము జరుగుట కవకాశ మిందువలన లభింపదని మాడ కొందరనుకొనుచుండుట తటస్థించినది. సమావేశమున కేలేంచిన భారతనాయక ప్రతినిధు లెల్లయును గౌరవప్రద మగు రాజీనామా ను వాంఛించుచున్నారనుటయందు సంధియులేదు. ఈవిషయ సమయమునందు గౌరవప్రద మగు రాజీనామా కద్దుపడు భారతీయుడుగాని ఆంగ్లే నీడుగాని బాధ్యతగలవా డెడడును నుండునని నేను తలంపజాలను.

గౌరవప్రదమగు రాజీనామా యేవిధముగ కుదురునను విషయమును అలోచించవలసియున్నది. డిసెంబరు 11 వతేదీనాడు కలకత్తాలో రాజప్రతినిధి గారి సగిన యుపన్యాసము నందు మార్గము నూచింపబడెను. ప్రభుత్వమువారును ప్రజానాయక ప్రతినిధులును రౌండుటేలింగు సమావేశము జేయుటచే పరిష్కారము కావలదని అందు నూచింపబడెను.

ఇక నిరుపక్షములవారును తమ మరతులను నమలులో పెట్టుచున్నామే మిగిలియున్నది. కలకత్తాలో సోసగిన యుపన్యాసమున తాను "ఆకాంతికవకాశమొసగిన సమస్యలను ఒక సమావేశమున చర్చించి పరిష్కరించుటకు సంకల్పముగ నుండెననియు, ఈలోపుగ నిరాకరణావలంబులు తమ తీవ్రమగు ప్రచారమున, ప్రభుత్వమువారు ప్రాసేతికొనునలను, చెజనాల శిక్షలను ఆపుటకు చేయవలసియుండుననియు" ననెడు చెప్పియుండెను. "అలాటి వరకు లగులులోనికొచ్చినవో అపజయమును, అధైర్యమును ఒకరు ఇంకొకరి కాకొనింపరాదు. కార్యక్రమమును సాగించుటకు భైర్యము లేకుండెనని ఒకరు మిగిలినవో చేతైత్తి మాపగూడదు. మనోభక్తి మారుట యవగరము. మిగిలిన విషయము చెప్పటకు నేను క్రొత్తక తెలుపుచుండెనని తలపడెను. సమదేశ్యములలో నూతన వాతావరణమున నొకసమావేశ మునందు కూడుటకు మనస్సులు మారవలెనని మిగిలినవో కోరుదు" రని రాజప్రతినిధి చెప్పియుండెను.

"సమావేశము నొనగూర్చుట కెప్పటికిని వీలకలదని నాయుపన్యాసగోరణివలన మిరభిప్రాయపడుచు" నేను చింతిలెదను: నాకట్టియభిప్రాయము నివ్వగల్గలేదు. సమావేశము వలన సిఫార్సులను నూచనలు బాగుగ లేగలవని నేను

భవమువలన కనుగొన గల్గితిని. అందువలన నాకట్టి సమావేశములయందు దత్యంతవిశ్వాసము గలదు. అధికారపరపులందుండువానికే తెలివితేట లుండునని తలంచువారలలో నే నొకడనుగాను. ఒకరికి స్ఫూరింపని యభిప్రాయములు ఇంకొకరికి స్ఫూరింపవచ్చును. వివిధవ్యక్తములవా కొక్కవో సమావేశమైన లాభము గలుగగల దని నా యనుభవపూర్వముగ విశ్వాసము. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులను బట్టి నేను విధానమును నిర్ణయించుకొన గలుగుదును. సంధికి అవసరములగు మరతులుగాని వాతావరణముగాని యిప్పుడు కన్పించుచున్నవని మిగిలెంపుటకు నేను చింతింపచున్నాను" మాడ రాజప్రతినిధి కలకత్తాలో నుపన్యాసించి యుండెను.

నిరాకరణావలంబులు వారతాళములను, విక్రయనిరోధమును మున్నగు తీవ్రవ్యభావముగూ కాన్యక్రమము నాపుట సంధికి యవసరములగు విబంధన లని రాజప్రతినిధి యుద్దేశ్యము. రాజప్రతినిధితో కలకత్తాలో నాయకుల రాయకారము నందరించినప్పటి నిబంధనలను గూర్చి వారి కెవరును వచ్చజెప్పియుండలేదనుట నిక్కము.

"మనకున్న స్వవర్ధిలపుగ నిట్టివిపరీత వాతావరణము నందనేకకష్టము లుండవచ్చునని నేనంగీకరించుచున్నాను. రౌండుటేలింగు సమావేశము జరుగనున్న నిరాకరణ కార్యక్రమము ఆగునని ఆనాయకులు నిక్కచ్చి చేసియు రాయబార విజ్ఞాపనమునం జేమియు కన్పించదని చెప్పెను. ఈ వాక్యములను బట్టి రాజప్రతినిధి సాధకబాధకములను బాగుగ గుర్తించెనని చెప్పవచ్చును.

ఇది డిసెంబరు 21 వతేదీనాటిస్థితి. జనవరి 15 వతేదీనాడు బొంబాయిలో జరిగిన నాయకుల సమావేశ మామోదించిన తీర్మానమును, ప్రజానాయకులును, ప్రభుత్వమువారును, సావధాన చిత్తులై పరిశీలింతురని నేను విన్నవించుచున్నాను. మేము తీర్మానములకే బాధ్యులముగాని కల్గుటల యభిప్రాయముతోటి మాకేలాటి సంబంధమును లేదు. తీర్మాన వివిధముగ నున్నది.

రివతి తీర్మానము:- "21-12-1921నాడు కలకత్తాయందు రాజప్రతినిధి గారి సగిన యుపన్యాసమునందలి భావముల కనుగుణమున, దేశము నాందోళన పెట్టుచున్న పంజాబు, కిలాఫతు స్వరాజ్యసమస్యలు - అనగా అధినిదేశకార్యములతోపాటు సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత పరిపాలనము - గౌరవప్రదముగను, సర్వజనాంగీకరముగను పరిష్కార మగుటకు గల సాధనముల నన్నిటిని యరయింతును, ప్రజాప్రతినిధులును, ప్రభుత్వమువారును కలసి యొక రౌండుటేలింగు సమావేశము జరుపవలె ననెడి యభిప్రాయముతో నీ సభివా రేకీభవించుచున్నారు. సావధానముగ నీసమస్యలను పరిష్కరించుటకు కనకూలమగు వాతావరణము నేర్పరచుటకై 1908 వ సంవత్సరము 14 నెట్టులలోని రెండవభాగము క్రిందను, రాజ్ డ్రోహ సభాకాసనము క్రిందను, ప్రకటింపబడిన యుత్తరువుల ప్రభుత్వమువారు రుపసంగించుకొనవలెను. ఈ ప్రకటనల క్రింద స్పందింపవలెనని, ఫత్వానిష్ఠుంధితులను ప్రభుత్వమువారు విడుదల చేయవలెను. దౌర్జన్యరాహిత్య మైనట్టియు, నిరపరాధ మైనట్టియు కార్యములవలన సామాన్యచట్టములక్రింద (మిమ) విచారణయై క్షింపబడినవారి విడుదలను గూర్చి యోచించుట కొకసంఘ మేర్పడును. సమావేశము వారిచే నామోదింపబడిన 5 వ తీర్మానముప్రకారము ఆ యుపన్యాసమునందు ప్రభుత్వనిర్యాజితసభ్యు డొకడను సమావేశ కే నిర్యాజిత సభ్యుడును నుండును. ఈ యుత్తరువును నొకమధ్యస్థురైన నియమించుట కధికారము గల్గియుండును. ఉపసంఘమువారును మధ్యస్థురైయు నిష్పందితుల కేసులనుగూర్చి యోజించుకొని కిఫాయ్ చేసినవాని ప్రభుత్వమువారు విడుదల చేయవలయును. రౌండుటేలింగు సమావేశమువలన ఫలితము గన్పించులోపు మాతాళములు, విక్రయ నిరోధమును, కానసోల్లంఘమును నాపుటల చేయవలెను"

(1) ఫత్వానిష్ఠుంధితులను విడుదల చేయుట (2) సామాన్యచట్టముల క్రింద నిష్పందింపబడిన వారినిగూర్చి యోజించుట కొకయుపసంఘమును నియమించుట అను నీ రెండువిషయములలో తప్ప రాజప్రతినిధి గారి కంగీకరించిన మరతులకన్న నాయకులసమావేశ మింక నేమియు సాధకముగ గోరలేదు. రాజప్రతినిధి గారు ముఖ్యముగ గోరిన కొంతియుతమగు వాతావరణమున కివి యవసరమనితలచియే నాయకులసమావేశముపసంఘమువారిండు తీర్మానములను కావించిరి. తమకోర్కెలను గాంధీగారు స్పష్టముగ నివేదించిన తరువాతను, దేశపుకోర్కెల నన్నిటిని స్పష్టపఱుపవలెనని యందునాయని యాలోచించిన తరువాతను సమావేశ మిక్రిందితీర్మానమును గావించెను.

5 వ తీర్మానము. "పంజాబు కిలాఫతు, స్వరాజ్యముల యెడ దేశపుకోర్కెల వివరములను గూర్చి యిప్పుడే నివేదించు

టకు బదులు ఈ సమావేశ మొక యువసంఘమును నియమించుచున్నది....."కనుక, ఎంతటి గొప్పవాడైనా-ఒక వ్యక్తి యువసంఘవర్తకుండు చెప్పియుండినమాటలకు తేనిపోని విలువ నందించుట యేమి యుపయోగముండునో నాకు తెలిసినది కాదు. తీర్మానముల బాధ్యత సమావేశమువైనచో గలదుగాని వ్యక్తులపైయుండును. సమావేశ తీర్మానముల కనుగుణముగ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభయు తీర్మానించుటల చేసెద నని గాంధీగారు వాగ్దానము చేసియుండిరి. ఆలాగుననే, కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభయు జనవరి 18 వ తేదీనాడు సమావేశమై కావించిన తీర్మానముఁ ప్రతిని నాయకులసమావేశ యువసంఘ కార్యాలయమునకు గాంధీగారు పంపిరి. ఇందువలన ప్రభుత్వమువారు ను నిరాకరణావలంబులును ఏకకాలమున నమలులొకటైనననియుమును కాంగ్రెసు నిర్వాహక వర్తమవారంగీకరించినది వినితన కాగలదు.

కనుక ప్రస్తుతస్థితితుల కనుకూలముగ ప్రవర్తించు అవకాశము ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారికి గలిగిడి. డిసంబరు 21 వ తేదీనాడు రీడింగుప్రభువుగారు ప్రకటించిన యుద్దేశ్యముల కనుగుణముగ ప్రభుత్వమువారు సమావేశ కార్యదర్శులతోను కార్యనిర్వాహకసభయుతోను సంభవించునని నేను నమ్ముచున్నాను.

* * * *

బొంబాయి

దేశీయ నాయకుల సమావేశము

డాక్టరు పి. సి. రాయగారి యుదంతము.

సర్ శంకరన్ నాయరుగారి ప్రవర్తనము

సర్వము పత్రికా ప్రతినిధి బొంబాయిలో చేరియ నాయకుల సమావేశమునకు వెళ్లి తిరిగి వచ్చియుంటి డాక్టరు పి. సి. రాయగారిని, ఆ సమావేశమువిషయమై వారి యభిప్రాయము లేమో సంభాషించి కనుగొనుటకు వెళ్లెను. రాయగారు సంభాషణమున కంగీకరించి యిట్లు చెప్పిరి:-

[ప్ర:-సమావేశమునుగూర్చి మీ యభిప్రాయ మేమి?

జ:- మనకార్యము జయప్రథముగ జరిగెనయే సాతలంపు. సమావేశమునకు 800 మంది ప్రతినిధులు పూర్తికావ్చిరి. బొంబాయి రాజధానినుండిచ్చిన ప్రతినిధులు మామూలుగ వచ్చినవలెను. అయితే బెంగాలు, మద్రాసు, సంయుక్తరాష్ట్రములు, ఢిల్లీ, పంజాబు రాష్ట్రములనుండి యెంత కష్టమైనను ఖైచ్చెను. ప్రయాణము వినుగు పుట్టించునదైనను మీ కన్నింటికి శోర్చి ప్రతినిధులు వచ్చుటకు జూడ వీరందఱును ఏదో దృఢనిశ్చయముతో మీ యందు కనుగొనవలయునని వచ్చియుల దెలియగలదు. నిరాకరణవాదులు సమావేశములో పాల్గొనని మాట నిజమే గాని వారి నాయకునివెంట సంయుక్త సగుహ కుండిరి. మహాత్ముని సహనమే నాకచ్చెచ్చగలిగించెను. గంటలకొలది సభలోను, కమిటీలోను కార్యక్రమము జరిగినను ఆయన వాయిదాని టిలోను తమయభిప్రాయములను దెల్పి పాల్గొనెను. నిరాకరణవాదులు, అతివాదులు, స్వాతంత్ర్యవాదులు, మితవాదులు అన్ని పక్షములవారును ఏకోదేశమును గలవారై ఆందఱును యేక ముఖమునకు వచ్చుటకు ఆ దుర్మనజూపిరి. సర్ హర్రిస్ వాడి యాగారు బొంబాయి మితవాదులూ సగ్రహము. మీరప్రభుత్వమువారు న్యాయ మనుచేరు బెట్టి కావించుచున్న నిర్బంధ

విధానమును బహు తీవ్రముగ నుపన్యసించుచు ఖండించిరి. ఆయన ద్వంద్వ ప్రభుత్వము యొక్క పేల తనమును బయల్పరచిన విషయము సి. ఆర్. దాసు వంటి వారలు చెప్పవలసినది సర్ శంకరన్ నాయగారు గావించిన చిత్రరంగమే కొంత సంచలనము గలిగించెను. అయితే అసానే సర్ విశ్వేశ్వరస్వామిగారు వెంటనే అభ్యుత్థానమున కంగీరించుట యొక్క గొప్ప విషయము. అంతకుండు అర్జుల నా స్థానమున కెన్నుకొనుట సాధ్యముగాదు. వారు మైసూరు సంస్థానపు ప్రధాన మంత్రిగనుండి అపూర్వగాజ నితి జ్ఞతము గనుపరచెను. ఇంతియకాక ఆయన భారతదేశములోని వ్యవసాయశాస్త్రనిపుణులలోనొకరు. ఆయన ఇంగ్లాండునుజాన అమెరికా కెనడానుగూర్చు దేశములలో నెక్కువక దిరిగినవారు. కనుక కొంతకాలముక్రింద ఆయన వ్రాసిన భారతదేశ పుస్తక ర్మాణము అనువు పుస్తకము 'యిండియా డెవలప్మెంట్' విమర్శించియుంటిని ఆపుస్తకమునుబట్టిచూడ ఆయనకు విశ్వదృష్టి లదనియు, ప్రస్తుతావసరముల దెలియుననియు విశదముగాగలదు. సర్ శంకరన్ నాయగారు పత్రికలకు వ్రాసిన దీని లేఖనుబట్టిచూడ ఆయనకు ఆధునిక భారతదేశపరిస్థితులు దెలియనే దెలియనట్లు బాగుగ విశదమగుచున్నది. ఆయన అసంధనములును, ప్రభుత్వమునకు అగౌరవములనియు దెల్పువరతులు రీడింగుప్రభువును గొనాల్గు పే ప్రభువును కలకత్తాలో దెల్పిన వాని కన్న నెక్కువైన విషయమియును గావు మేము రీడింగు ప్రభువువద్దకు రాయబారమునకు వెళ్లినపుడు మహాత్మునివద్దనుండి తంతివార్త అలభ్యముగవచ్చెను. అటుల గావునో పరిస్థితులు మారి యీసభ్యుల బాగుగ పరిష్కార మయ్యెడిదే. దీనినేసర్ శంకరన్ నాయగారు ప్రభుత్వమునకు పోషమనియనుచున్నారు. మహాత్ముని కెవరిగాని యగౌరవ పరు పవలయునను నుద్దేశ మేమైనను లేదని నేను చెప్పగలను. ఈసంధి రాయబారముల ఫలితము దేలువరకును సారథాశములును నిషేధ ప్రచారమును నిలిపి కాసనోల్లంఘము కొంతకాల మాపివేసెద నని గాంధీగారు సిద్ధముగ నుండుటజూడ ఆయనకు సంధిని గౌరవముగ జేసికొనుటకై యున్న యుత్సాహము లేటపడ గలదు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు నిర్వర్తింపజలసిన ధర్మము బాధ్యతగలదు. నాకు యీ సమావేశఫలితమునందు గట్టి విశ్వాసము గలదు. రీడింగు ప్రభువునకు సంధి కవకాశ మియ్యబడినది. ఆయన యీయవకాశమును చూరగొని పనిజేసినను సరేలేకున్న జారవిడిచినను సరే.

[ప్ర:-భారతకాసనసభలు, సంధి తీర్మానములవిషయమై గావించిన తీర్మానమునుగూర్చి మీయద్దేశ మేమి?

జ:- ఢిల్లీ కాసనసభయు, ప్లేటు కాన్సిలు వారును గావించిన తీర్మానము వలన అందు ప్రజాప్రాతినిధ్యము యెటుల లేదో విశదము గాగలదు. వారు విరద్ధముగ సమ్మతుల నిచ్చినందువలన రాజకీయ వ్యవహారములలో మార్పు గలగ నేలదు. అందుప్రజాపక్షపాతులు కొలదిమంది మౌతిమేగ గలరు.

[ప్ర:- బెంగాలువిషయమై ఈసంరంధములో మీయూ నా యెట్లున్నది?

జ:- ఈవిషయమై నాకు మహాత్ముడిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమునే తెల్పెదను. బెంగాలులో ముఖ్యముగ యువకుల ధర్మనిర్వహణమునకై గర్వపడవలయునని ఆయన చెప్పెను.

సక ద్రావకము.

ముత్రనాళ సంబంధమైన మెగరోగము, తెలుపు మున్నగు ఘోరవ్యాధుల కిది ఆమోఘమైన ఔషధము.

24 గంటలలోగా మంచి గుణ మగుచును.

బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1-4-0

చర్మవ్యాదులు సాపట్ లోషన్

తామర, గజ్జి చర్మవ్యాధులు మొదలగు వాటి కిది త్వరలో నిజమైన గుణము నిచ్చును.

ఇది సువాసనగల ద్రావకము. గుడ్డలకు మరక కాదు.

బుడ్డి 1-కి రూ 0...6-0

ఈ ట్రాన్స్ క్రిలకు సహకారి వంటిది.

అందరిచే సిపార్సు చేయబడినది తెలుపు వ్యాధిగల క్రిల కిది రామబాణము వంటిది.

దీనియొక్క గుణములు అత్యద్భుతములు.

ప్రదరరిపు.

Sapat & Co.
Kalbadevi Road, Bombay.

మలబారుమండల పరిస్థితులు

కల్లికోట జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ప్రకటనము

కల్లికోట, జనవరి 21:-కల్లికోట జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఇట్లు ప్రకటించు చున్నాడు:-ప్రత్యేక పోలీసు వర్తమవారు 10 వ తేదీని మొయిద్దీను ఖట్టి గుంపునందలి ఒక శత్రువును సంహరించిరి. కల్లికోట మసీదులో ప్రత్యేక పోలీసు దళము కొన్నారాతంఖు గుంపు నందలి 6 గురిని పట్టిరి. మొయిద్దీను ఖట్టి గుంపునందలి ఎనిమిదిమంది ఎడవన్నాలో వశపడిపోయిరి. 17 వ తేదీని కల్లికోట- వై నాడు రస్తాలో 14 వ మైలు రాయవద్ద కోదగల్లి, వరంజ్కూరు వావాడు గ్రామములనుండి 66 మంది వశపడిపోయిరి. కారకున్న గ్రామమునుండి 80 మంది ఎడవన్నాలోను, కి తుపాకులు 22 ఖడ్గములతో 20 మంది అరికొండలలోను వశపడిపోయిరి.

ధిల్లీ ప్రకటనము.

మలబారు మండల పరిస్థితులు సంత్పత్తికరముగ మారుచున్నవి. అనేక సైనికపటాలము లిప్పటికే మలబారు మండలము ను వదలి వెట్టి నవి. 25 వ తేదీ కి 2 దళములు వదలివెళ్లెను. రాబోవుమాసము 'మూడవవారము'లోపల సంతికాలమందలి వైస్రసంఖ్యను తగ్గించినేయబడును. వై నాడు లోగలభా కొంచెము తిరిగి మొదలిడినది. ఇప్పటిగలభాను అణచి నేయుటకు రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకపోలీసు బలమును సమావేశము చేయుదురు.

యావద్భారత తిట్టిమహాసభ

హైదరాబాదు, జనవరి 22:-యావద్భారత తిట్టిమహాసభ మార్చి మొదటితేదీని సమావేశ మగునని సంఘ కార్యదర్శి మారు తంతివార్తను బంపుచున్నాడు.

ప్రకటన.

తలుకు వి || జి || నబు కోర్టులో

అసలు నెం 167/1921 య.

వాదులు: 1 పుసులూరి వెంకట్రామయ్య సాక్షి వకలి.
2 తురగా వెంకట్రామయ్య సా|| పిట్టలచేరుకరం.

ప్రతివాదులు: 1 మంచిరాజు రాజగోపాలం
2 యా. వీరవెంకట్రాజు
3 యా. లక్ష్మీనరసింహం
4 కర్లపాలెపు బ్రహ్మసంధరావు
5 దూర్వాసుల గోపాలం

వైసచెప్పిన వాదులు ప్రతివాదులవయిన లేటు మంచి రాజు లింగరాజున్న 1-వ ప్రతివాదిని 1-వ వాది చేరనున్న 2-వ వాది తండ్రిచేనున్న 1908 సం॥ ఏప్రిల 11-వ తేదీని వ్రాయించియచ్చిన రిజిస్టరి ఆస్వాధీనపు తనఖా దస్తావేజును బట్టి రూ 1527-8-6 లు రాబట్టుకొనటకు దావా తెచ్చినారు. ఈ దావా 28-1-1922 తేదీకి వాయిదా అయి యున్నది. ఈ దావాలో 1, 2 ప్రతివాదులకు సమములు అమలు జరగడం లేదు. గనుక ఈ దావాలో 1, 2 ప్రతివాదులకు ఆక్షేపణలు యేమయిన నుంటే గదరు వాయిదాకోజుకు వారు ఖద్దన గాని వకీలు ద్వారాగాని కోర్టువారికి చెప్పకోవలెను. తేని యెడల వారి/పరోక్షులందు దావా తీర్మానించబడును. [8405]

తలుకు } పానుగంటి అన్నాజిరావు,
21-1-1922. } వాదుల తరపు ప్తిడరు.

ఆజీర్ణము, తలనొప్పి, చులబద్ధి కము.

నిరుత్సాహము, అకలితేమందుట, బలహీనము, బలహీనమైన నరములు, జ్ఞాపకశక్తి లేకుండుట, జ్వరగర్భ మున్నగు వ్యాధులచే పీడించబడుచున్నవా!

కల్లి లేనట్టియు, జగత్ప్రసిద్ధి చెందినట్టియు మా

NAKARADHWAJA

వాడిమాడుదు. తరువాత మీరు పశ్చాత్తాపము నొంద నవసరములేదు. ముసలివారికి దుప్పలలకు ఇది తగిన ఔషధము. మిక్కిలి జాగ్రత్తతో శ్రేష్ఠతరమైన మూలకము, బంగారు మున్నగునవిచేరి తయారుచేయబడినది. ఒకచులము వెల రూ 16 లు 7 మోతాదులు వెల రూ 1.

[8406]

Paidyanath Ayurveda
Bhaisayala
56 & 69 Sitaram Ghosh Street Calcutta

గాంధీ మహాత్ముని ఆభిప్రాయములు

(యంగు యిండియా)

అభిప్రాయాలకు సవరణలు

ముఖ్యంగా యాభ్యుత్థతను యీ సభ జరిగెను. అందు దేశము లోని రాజకీయవిషయములందు జూపిన యుత్సాహ మమితముగ నుండెను. అభ్యుత్థుడు మొదలు డెలివరకును అందఱును భారతకై స్త్రులు బాతీయ ప్రబోధముల పాల్గొను నావశ్యకతను వ్యక్తపరిచి, ప్రా. ఘోషరు యస్. సి. ముఖ్యగారిట్లు చెప్పిరి: "కై స్త్రులను మనలను భారతీయులు గాకుండను, దేశీయులు గాకుండను జేయలేదని మనము మాటలచేతను చేతలచేతను ప్రదర్శింపవలయును. హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును మనకును మత విశ్వాసములలో భేదము లేనియ్యియును, మనజాతి వారందరమును వారినుండి వేరుగ నుండుట పాడియా?" జాతీయ చార్టరును సంబంధించినవి 16 తీర్మానములను యీ సభ వారు గావించిరి. ఈ సభవారు నిర్బంధకార్యవిధానమును ఆక్షేపించిరి. ప్రభుత్వ ప్రకటనల కద్దుజేసి ఖైదీలను విడుదలజేయవలెనని కోరిరి. నిరాకరణవాదులను ఉద్యమమును కొంతకాలముపు మనికోరిరి. కాండుటేలియ సమావేశము అనంతరము, మధ్యపానని పేదమున కంగీకరించిరి విదేశములలోనున్న భారతీయులకు తమసానుభూతిని జూపిరి. స్వదేశీ తీర్మానమునంతను క్రింద బొందుపరచెదను. దానినిట్టి భారతకై స్త్రులకు స్వదేశీభావ మెంతవరకు గలదో తెలియగలదు.

"భారతకై స్త్రులవితములలో నన్ని భాగములలో స్వదేశీ భావముగల్గి దేశీయమగు పరిశ్రమలలో పాల్గొనుటకు వీలగునట్లు జేయవలెనని ఈ సభవారు భిప్రాయపడుచున్నారు. స్వదేశీ భావమును వ్యక్తము జేయుటకై మనము ముందు భారతదేశములో దయారై నవస్త్రముల ధరించుట ప్రారంభించవలయును. భారతకై స్త్రులజాతి స్వదేశీభావములేదని ఆక్షేపణలు వచ్చుచుండుట చే యికముందు భారతకై స్త్రులలో స్వదేశీభావ ముదయించుటకు స్థానికసంఘముల వ్యూహ ప్రయత్నములు జరుగవలెననియు అందుకు కాలసూచన ముండగూడదనియు యీ సభవారు కోరుచున్నారు."

ఇదంతయును చాల యానాచారముగ నున్నది తీర్మానములలో సరిపోక తదనుగుణముగ కార్యాచరణకు దిగదరని నేను నమ్ముచున్నాను. హిందువులలోను మహమ్మదీయులలోను భారతకై స్త్రులలో గూడ చక్రము, కద్దరు ఉపయోగమునకు రావలెను. ఈసభవారు గావించిన తీర్మానమును గావించి కై స్త్రులదేశీయులతో మిత్రభావముతో నుండుభావము హిందూ మహమ్మదీయులపై నున్నది.

మరికొన్ని నిర్బంధములు

అన్ని ప్రదేశముల నుండియు నిర్బంధవార్త లమితముగ వచ్చుచున్నవి. సర్వెంటుపుత్రిక యికమీద శ్యామబాబు వ్రాయా వ్యాసములచే నలంకరింపబడుచున్నది! ఆయన సాక్షిగ వచ్చి సాక్ష్యము నిచ్చుటకు న్యాయాధికారులను గుర్తింపక పోయినందులకు నిర్బంధింపబడిరి. కాంగ్రెసు తీర్మానమునుబట్టి అంతటి పనిచేయ వలసినదని గాని కూడదని గాని లేదు. శ్యామబాబు మంచి పట్టుదలను బూనెను. కలకత్తాజైలులలో పనివారలతోజేరు నదృష్టము నుగల్గి ఆయన ఆపట్టుదలను పోగొట్టుకొన జాలడు. సర్వెంటుపుత్రికా పాఠకులు యీ రెండు సంవత్సరముల నుండియు యెన్నెన్ని కష్టములు వచ్చినను నడుపుచుండిన శ్యామబాబు లేని లోపమును బాగుగ గ్రహించెదరు. అయితే శ్యామబాబు జైలు లలోనుండి దేశమున కెక్కుడు సేవజేయుచున్నాడని నేను తలంచెదను. ఆయన వ్రాయు సంపాదకీయ వ్యాసముకన్న కష్టానుభవ దృష్టాంతమే యెక్కుడు శక్తివంతమైనదని తెలుసుకొనవలయును.

తెల్లములో దేశపాండ్య స్థానేవచ్చిన వట్టి గారిని నిర్బంధించుటచే కర్నాటకము గౌరవమును బొందెను. ఆయన వెళ్లుచు నిచ్చిన సందేశములో హ్యూముగారు చెప్పినమాటల నిట్లు చెప్పిరి.

"ఈ భాగ్యములు, విద్య, ఉత్తర బిరుదులు, నిస్సారమగు వ్యాపారము వీనివలన ప్రయోజనమేమి? వీనియన్ని

టి కన్నను నిజమగు స్వపరిపాలనమే యెక్కువైనది. జాతులు వానియంతట నవియే నిర్మింపబడుచున్నవి." ఇకముందు సన్మార్గమున బ్రవర్తించెదనని హామీ నీయ వలసినదిగా మట్టిగారిని కోరిరి. ఆయన సన్మార్గమున నుండుటలేదని ఆయనకు డెలియకుండుటచే బామీ నిచ్చుటకు తీరగ్గురించి, ఇప్పుడు సత్త్వవర్తకు లుండు స్థానమునకు బోవుటకే నిశ్చయించుకొనెను భారతదేశము స్వతంత్రమైవుండే జైలులోనుండి విడుదలయగుటకు మట్టిగారు కోరుచున్నారు. అందఱిని విదేశముల వస్త్రముల విస్మరించి స్వదేశవస్త్రములనే స్వతంత్ర భారత చిహ్నములగు వానినే ధరింపుమని ఆయన గోరెను.

మట్టిగారు జేసిన సేవము వంటి సేవమునకే ఆంధ్రరాష్ట్రము సంఘకార్యదర్శియగు డాక్టరు బి. సుబ్రహ్మణ్యం గారికి గూడ కౌకివాడలో ఒక సంవత్సరం కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

క్షమాపణము

క్రిమినలుల సవరణచట్టము క్రింద సేవము మోపబడిన వారిలో 8 మంది తీమాపణగోరి, న్యాయవిరుద్ధము లగు సంఘములలో జేరినందులకును పిచ్చి ఆందోళనములలో పాల్గొనినందులకును చింతింపదలవల విడుదల జేయబడిరని ఆలవారు నుండి వార్తలు డెలియచున్నవి. కొన్ని మాసముల క్రింద మధురలో జరిగిన సంగతుల విన్నపిదప నేనీవార్తను నమ్మజాలకున్నాను. మధురలో దొంగనిరాకరణ వాదులను నిర్బంధించి తీమాపణ గోరునట్లు జేసిరి. దానిపై ని అధికారులు, నిరాకరణ వాదులు తీమాపణ గోరిరని ప్రకటించిరి. ఈవార్తను విశ్వసించుకుండుట యటుండ ప్రచారకులు యిందువలన కొంతలాభము బొందవలయును. యువకులు చాలమంది నిత్యమును నిర్బంధింప బడి, వారిలో కొందఱుబలహీనులై వెనుకకు తిరిగివచ్చునను ఆశ్చర్యపడ నక్కరలేదు. మహాదేవ దేశాయికిచ్చి సత్కారమును కొంతకాల మిచ్చినను అట్లు జరిగినేని ఆశ్చర్యమేమియు నుండ నక్కరలేదు. ఉద్యమము నందుత్సాహమువలన దుష్టులు ధైర్యములేని వారు ముందుజెయిలుకు వెళ్లి పిదప తీమాపణ గోరుటకన్న కొలదిమంది వెళ్లిననే జాలను.

న్యాయవాదులు

గత వత్సరము న్యాయవాది వృత్తి విస్తరించిన న్యాయవాదుల పోషణార్థమై నాగపూరు తీర్మాన ఫలితముగ నేర్పాటు జేసిన జమ్నాలూ బజారునిధి లక్షరూపాయలను అయిపోవచ్చినవి. ఇప్పుడు వారు మరల వృత్తిబోజులరు. అందులో దేశములో త్యాగము యెక్కువైనపుడా మరల వృత్తికి మట్టుట! అయితే లాయర్లను వారి గతి వారిదేయని వచుటకు యుచితము గాదు. కావున రాష్ట్రీయ సంఘములవారు అనంతరమైనవో సెంటులు ఫండు సహాయమును గోరుచు భారమును వహింపవలయును. బాతీయ ప్రచారమునకు యేమాత్రమును భంగము గలుగకుండ మరల యేర్పాటులు త్వలో జరుగవలయును.

ఇప్పుడు న్యాయవాదులకు యిదియొక గొప్పకష్టము గాదు. వారు జాతీయ ప్రబోధములో పాల్గొన నిచ్చగించుచున్నారు. భావమైతే యిష్టపడుచున్నది గాని అంతటి ధైర్యములేదు. న్యాయవాదవృత్తిలో నున్నవారు నాయకులుగా జాలరని నా కింకను నమ్మకము గలదు. సంపూర్ణత్యాగమును గోరెడి యాయద్యమమును వారు పట్టు త్వములేకుండ జేసెదరు. ఇట్టి సందిగ్ధస్థితిలో నాయకులే యిట్లు జేసినవో ఉద్యమము భంగమైపోవును. అయితే కాంగ్రెసు వారలకు చేయవలసిన ఒక మేలుజేసింది. ముందుసంపూర్ణలగు నిరాకరణవాదులే వాలంటీరు ప్రతినను సంతకము జేయవలసిన విషయములో కొంతసందేహముండెను. అయితే మరతులంత యెక్కువైన గావు. అనన్వియ విశ్వాసవిషయములే. కద్దరును భరించుట ముందుకష్టముగ నుండవచ్చును గాని ప్రతిన యందు విశ్వాసముండేనేని అదియంతగ ననుకొనరు. వృత్తి నభ్యసించు న్యాయవాదులు కారాగారమును బొందలేని వారి గౌరవ మిను మడించును. సహకారవాదులను అందఱును త్యాగము జూప నక్కరలేని విషయములలోను, అభిప్రాయభేదములులేని వానిలోను పాల్గొనవచ్చునని యొకతీర్మానము గలదు. కావున లా

యరులు సర్వవిధముల దేశమునకు దోడ్పడెదరని నేను నమ్ముచున్నాను. అందఱును సహాయము జేయవలసినవచ్చినపుడు యెవరును నిర్లక్ష్యముజేసి వెనుకాడ గూడదు. నిరాకరణవాదులు లాముజే పెడిపనులకు గర్వపడక యెవరైనను దేశమునకు యెంతటి సహాయము జేసినను గ్రహించవలయును. అసహిష్ణుత ఆత్మపరత్వము వీనిసానే సహనభావ ముండవలయును. కద్దరును ధరించినవారి మాత్రమున, యేదోవిధముగ దేశసేవ జేయు న్యాయవాదులను తూలనాడుటవలన ఉద్యమమున కేమియును మంచి జేయుట గానేరదు. వ్యవస్థాపకముగ మాతృభూమికి యే మాత్రము సేవజేసినను అంగీకరింపవలసినదే.

జవులు

జేమావాట విధించి అవి మహిళాకున్నవో ఆస్తిని జప్తుజేయునపు డేమి చేయవలెనని చాలమంది విచారించుచున్నారు. కారాగారమునకు బోవుటకును దెబ్బ తినుటకును సిద్ధముగ నున్నార గాని ఆస్తిని బోగొట్టుకొనుటకు లేరు. ఈవిపరీతము ముందు కష్టముగ నుండును గాని, అది బాగుగ జేయున్నది. మనము మన సాత్తునకు కట్టుబడియున్నాము. అందువలన కైదుకు బోయినందుకు యెన్నెను సామ్యుబోవుటకన్న యీకష్టమునే కోరుచున్నాము. అయితే మనము శరీరసౌఖ్యమును గోల్పోవుటకు దోడు స్వస్వమును త్యాగముజేయుటకు సిద్ధముగ నుండ మేని విజయము చేయవలెనంద యెన్నెనట్టివార మగుదుము ముపరిపాలనము లేనిరాజ్యములో జనులు తమ స్వస్వమును కుదువబెట్టి చిక్కులేకుండ హాయిగ నుండురు. ప్రభుత్వమువారు యెన్ని కష్టముల బెట్టినను మనము లక్ష్యముజేయుటకన్న మనకు విజయము చేయవలెను. కావున మనయాత్ములను తీసుకపోసిండు. ఇప్పుడు నిర్బంధములకు సంతోషించునట్లులే ఈ ఆస్తులు పోయినందుకుగూడ సంతోషింపవలయును. మనలందఱును ఖైదులో బెట్టుటకన్న, మన కుండవట్టి అన్ని అమ్ముటతో వారు విసిగి పోవుదురు. మనకు త్వలో స్వరాజ్యమువచ్చునని నమ్మకమున్నవో, యీ తీసికొనిన భూమియంతయు మనకు మరల భద్రముగ వచ్చును. జర్మనులు బెల్జియమువై వెదలినపుడు తమపోయిన సాత్తులు వచ్చునని నమ్మకమున్నంతవరకు వచ్చునని వారికి దెలియును. దక్షిణాఫ్రికాలో వందలకొలది యొకరము లుండి, మంచి పశువులుండి ఆస్తిపరుడగు జేసలు బోతాద్రిట్టడాయెను ఎంతభర్తయును లక్ష్యముజేయక పోరాటమును దెచ్చిపెట్టి దక్షిణాఫ్రికా సాగ్యభూమిపై జిన పోయిన భూములన్నీంటిని పొందెను. బోయరులు బెల్జియము జేసిన దాని కన్న మనము తక్కువజేయు గూడదు. మనము సంపూర్ణత్యాగమును జేమ ప్రతినగ్రహింపి. మనము బుద్ధివ్యాధియుగ కొలదికాలమైనను, దేశములో దరిద్రమును, ఘోరముల తొలగింపవలెనన్నవో బీదత్వము ననుభవించవలయును. మనము కొంతమందిమి జేయుత్యాగము మనము పొందనున్న పారితోషికముకు బోల్చి చూచిన గొప్పలోనిదిగాదు. మనము పొందెడి పారితోషికము గౌరవ పునఃప్రతిష్ఠాపనమును, యీ పవిత్రభూమి భాగ్యమునై యున్నది.

గరుడ చయనము

శ్రీకాళహస్తిలో బ్రహ్మశ్రీ మైదవోలు లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజులుగారు 40 సంవత్సరములప్పుడు అగ్నిష్టోమయాగంచేసి నిత్యఅగ్నిహోత్రములు జరుపుచున్నారు. వీరితండ్రిగారున్నా తమ్ములున్నా యాగములుచేసినవారే.

ఇప్పుడున్న ఈసోమయాజులుగారు దేశముయొక్క ప్రజలయొక్క క్షేమముకొరకు రాబోవుమందుభిక్షామసంవత్సరవై శాఖక్షేత్రమనములయందు సర్వస్వస్థాపార్యమ మనుగరుడచయనము) గొప్పకరు వెను శ్రీకాళహస్తిలో జరుపదలవియున్నారు.

ఇది చాల శ్రేయస్కరమైనకార్యము ఈయాగమునకు (15) రోజులు నిరతాన్ని దానమునకు 7-8 పుట్లబియ్యమున్నా 2 పుట్లు పప్పుదినుసులున్నా (40) డబ్బాలవెయ్యిన్ని అందుతుత్తగ మిగిలిన వస్తుసామగ్రియున్నా దక్షిణలు విస్త్రములు మొదలైనవాటికి (4) నాలుగు పేరూసాయలున్నా వట్టును. ఈకార్యము బహుమంది ద్రవ్యవంతులైన పుణ్యత్ములసహాయముతో నెరవేర్చగదగినది గనుక భగవంతుడు తోడై యుండి యాగము నెరవేర్చి రక్షించు గాకయని ప్రార్థన.

మదరాసు శాసనసభ

(తొలివారము తరువాత)

భారత క్రైస్తవులు బీదవారుగ నుండు ప్రదేశములలో ఆవరణములకు ఖర్చులలో సగభాగము ప్రభుత్వమువారు భరించ వలెనని ఎ. టి. పామర గారి క తీర్మానము సహపాదించిరి.

టి. అరుమైనాథం పిల్లగారు తీర్మానము నామోదించిరి.

ప్రభుత్వమువారు స్థలము నీయగలరు గాని ఆవరణము లు కట్టింపజాలరు. ఇట్టి సహాయము చేయుటకు వీలులేదని భార తప్రభుత్వమువారు రుత్రువు చేసినారు. ఇతరులకు లేనివస్తువులు క్రైస్తవులకు మాత్రము సహాయము చేయుటకు వీలులేదు. స్థాని క సంఘములు చాల బీదస్థితిలో నున్నందున ప్రభుత్వమువారు సహాయము చేయుదని కోరజాలరు. ఇప్పుడీ సహాయము చేసిన ఇతరులుగూడ యడుగుట తటస్థించును. ఎక్కడనైన ను స్థానిక సంఘమైనను ఇప్పుడీ సహాయముచేసిన తమ కర్తవ్యంతర ముండదని గా. పి. రామారాయణింగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

అంతట ఏ టి. పామరగారు తమ తీర్మానము నుపసంహ రించుకొనిరి.

రామనాథపురం జిల్లాలోని కమిడి మున్నగు గ్రామము లలో పూర్వనిటి పన్ను మూలముచేయు నుత్తరువును రద్దుపజ చవలెనని డబ్ల్యు. పి. ఎ. సాందర్ పాండ్యనాథురంగారు రుపపా దించిరి.

ఎప్పుడో నాడారులకును, ఇతరులకును వివాదములు సంభవించి పూర్వనిటి పోలీసును పెట్టివారు. ఇప్పుడీ ప్రదేశము లందు శాంతి యున్నది. కాబట్టి యీపన్ను రద్దుజరచవలెనని నాడారుగారు పలికిరి.

మణ్నిఖం కెట్టిగా రీ తీర్మానము నామోదించిరి.

ప్రస్తుతము శాంతియున్న ట్లగపడుచున్న నాడారుల కును ఇతరులకును మనస్సుల్లలు గలవని గతసంవత్సరము జనవరి లో క రెక్టరు తెలిపెను. క మ ది లో నైకమత్తము లేదని యీ మధ్య గూడ జిల్లా మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను. పూర్వనిటి పోలీసును పెట్టినందున యల్లరులు లేకుండ నున్నవి. ఇప్పుడా పోలీసును తీసివేసిన యల్లరులు జరుగ వచ్చుననియు ఆ పోలీసుల నచ్చట కాళ్ళెత్తుమగనే యుంచవలెనని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కసార్పు చేయుచున్నాడు. సెప్టెంబరు మాసమైన తరు వాత యీవిషయ మాలోచింపబడునని గా. సర్. లయొనెలు డేవిడ్సుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

జిల్లా మేజిస్ట్రేటు లొక్కసంవత్సరము లోపుగ 6 గురు మారిరి. వారికి వాస్తవస్థితి తెలియకనే భయపడి లేనిపోని విధ ముగ వ్రాసియుండ వచ్చును. ఇప్పుడల్లరుల కవకాశమే లేదు. కావున పూర్వనిటి పోలీసును తీసివేయ వలెను. సెప్టెంబరు మాసము గూడ నుండ గూడదని రామనాథంపురం రాజాగారు చెప్పిరి. శ్రీమాన్ వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారును, కే. గోపాలమోహనుగారును చెప్పిరి. పూర్వనిటి పోలీసును తీసివేసిన యెడల భారము రాజధాని మీద యంతటను పడుననియు పూర్వనిటి పోలీసును తీసివేసిన చాల కష్టమనియు సర్ డేవిడ్సుగారు చెప్పిరి.

తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడెను. 43 మంది అనుకూల ముగను 13 మంది ప్రతికూలముగను 9 మంది తటస్థముగను నుండి నందున తీర్మా మంగీకరింపబడెను.

సాల్సు, ఆబ్బూరి, పోలీసుకాఖల యుద్వ్యోగస్థులు నేర ములు పట్టినందులకు బహుమతుల నిచ్చునేర్పా టులను మానివేయవలెనని ఏ. రంగనాథం మొదల్యారుగారు ఉపపాదించిరి. శ్రీమాన్ వి. టి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు తీర్మానము నామోదించిరి.

వైమాణికాఖలలోని యుద్వ్యోగులకు బహుమతులుగ గొప్పకేసులలోమే యాయబడుచుండననియు ఉద్వ్యోగే తరులు కేసులను పట్టినపుడు వారికిముఖ్యముగ బహుమతుల నియ వలెనని 1912 వ సంవత్సరములోనే ప్రభుత్వమువారు రుత్తరువు చేసిననియు, బహుమతుల నొసంగుచుండిన దొంగతనము బయ టపడదనియు గా. పి. పి. పాల్గొంగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. ఆమంచర్ల కృష్ణారావుగారును టి. బాలాజీరావునాథుగారు ను, మణ్నిఖం పిల్లగారును తీర్మానమున కనుకూలముగమాటలాడిరి బహుమతులను విచక్షణతో నధికారుల కొసంగుచుంటిమనియు, పోలీసుకాఖలలో బహుమతుల నిచ్చినగాని యన్యాయము తొలగ దనియు, గా సర్ డేవిడ్సుగారు ప్రభుత్వమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. ఎక్సైజు కాఖలలోగూడ క్రొత్త గొప్ప నేరములను పట్టినందుల కొక్క మదరాసు రాష్ట్రములోనే గాక ప్రంచము వంతటను ఇచ్చుచున్నారని సర్ సి. జి. టాడ్డంటురుగారుచెప్పిరి.

ఆనధికారులకు బహుమతు లొసంగిన యధ్యంతర మొక రికిని యుండదు. పని యత్న ప్తికరముగ నుండిన శిక్షించుచుండగా తృప్తికరముగనుండినపు డేల బహుమతులను నీయగూడదని హా ముమెంబరుగారు చెప్పిరి. రివిన్యూడిపార్టుమెంటులో నత్న ప్తికర ముగ పనిచేసినవారిని శిక్షించుట జరుగుచున్నదేగాని బహుమతు లొసగబడుటలేదు. ఇట్టి విధానము అన్ని కాఖలయందు లేవు. చాలవఱకీ బహుమతులు అవసరముగను అన్వయముగ కేసుల కును నొసగబడుచున్నవని రంగనాథంమొదల్యారుగారు చెప్పిరి. తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడగా నిరాకరింపబడెను. అంతట సభ వారు ఫలహారములకై లేచిరి.

ఫలాహారానంతరము

లేబరు కమిషనరు డిపార్టుమెంటు రద్దుచేయవలయునని ఓ. తణికాచలం కెట్టిగారు నోటీసు ఇచ్చియుండిరి. ఈవిషయ మై ప్రభుత్వసభ్యులందరితో కలసిమాట్లాడుట అవసరమనియు కావున యీతీర్మానముపై చర్చ ఫిబ్రవరిమాసమునందు జరు గుట యుక్తమని గా. కె. శ్రీనివాసయ్యంగారు చెప్పిరి. ఈ ఏర్పాటును తణికాచలం కెట్టిగా రామోదించిరి.

“శ్రీలు వోట్లు ఇయ్యవచ్చునని యీశాసనసభవారు తీర్మానించుటచే వోటర్లపట్టికలలో శ్రీల పేర్లనుగూడ చేర్చి ప్రకటించుటకు తగవున్నట్లులు చేయవలయునని టి. సి. తంగ నేలు పిల్లగారు రుపపాదించిరి.

ఈతీర్మానము సంగీకరించి కొత్తవోట్ల పట్టికలను తయారుచేయవలయునన్న 2 లక్షలరూపులు క్యయమగుననియు, ప్రస్తుతింపదగిన ఖర్చుపెట్టుట యుక్తముకాదనియు, రెండు సంవత్సరములవరకు ఆగుట యుక్తమని గా. కె. శ్రీనివాస య్యంగారుచెప్పిరి. తీర్మాన ముపసంహరింపబడెను.

ఆదివానిడ ఇతరనిమ్మ జాతివిద్యార్థులు, స్కూలువైనలు పరిక్షకు ప్రవేశమును కట్టనవసరములేకుండ ఏర్పాటులుచేయ వలయునని యం. సి. రాజాగారు ఒకతీర్మానముపాదించిరి. యల్. సి. గురుస్వామిగారు తీర్మానము బలపరచిరి.

గా. పాల్గొంగారిట్లు చెప్పిరి:-ఈతీర్మానమునందలిసూత్ర ము సంగీకరించుటకు ప్రభుత్వమువారి కెట్టి అభ్యంతరములేదు అయితే నిమ్మ జాతికి చేసినవారిలో నధురపిల్లగారింట్టి ధనికు లుండ వచ్చుట వారి పాలనపట్లగూడ ఇట్టి ప్రత్యేకసౌకర్యము లేర్పాటు చేయుట యుక్తముకాదు. బీదలగు నిమ్మ జాతి చా లురు దరఖాస్తులు పంపుకొనినవో వారు కట్టవలసిన ప్రవేశరు మునును రద్దు చేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి ఎట్టి అభ్యంతరము లేదు. తీర్మాన ముపసంహరింపబడెను.

ఆబ్బూరి పరిపాలన గందర్భమున ప్రభుత్వమువారు రవ లంబించవలసిన విధానమును నిర్ణయించి ప్రభుత్వమువారికి సలహా నిచ్చుటకు ఈ క్రింద పేర్కొనబడినవారి నొకవిచారణసంఘ ముగ నియమింపవలెను.

సంఘ సభ్యులు:- గా. మంత్రిగారు (అధ్యక్షులు) గా. సర్. ఛార్లెస్ టాడుహంటురుగారు, డివాన్ బహదరు ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు, డాక్టరు యు. రామరావు గారు, రెవెంకు పెప్పసుగారు, పాచ్. జి. ప్లామ్మగారు, ఎ. రంగనాథం మొదలిగారు, మార్టిన్ బాచ్చుగారు, యం. సి. రాజ గారు, టి. ఎ. రామలింగం కెట్టిగారు, ఓ. తణికాచలం కెట్టి గారు, ఎ. రామస్వామి మొదలిగారు, (కార్యదర్శి).

ఈ తీర్మానమును టి. ఎ. రామలింగం కెట్టిగారుపపా దించిరి.

ఇటువంటి తీర్మానమే కొన్ని మాసములక్రింద ఎ. యన్ కృష్ణారావుగారుపపాదించినదియు, దానిపైచర్చజరిగెననియుఅందు చే యీతీర్మానముపై చర్చజరుగగూడదని రామనాథరాజా గారు అధ్యక్షులకు చెప్పిరి.

అధ్యక్షులు ఎ. యన్. కృష్ణారావుగారి తీర్మానమును ధరివి రామనాథరాజుగారి ఆక్షేపణ సరియైనదని అంగీకరించి తీర్మానముపై చర్చజరుగగూడదని ఉత్తర వొసంగిరి. ఈఉత్త రువు కొందరికి అసమ్యక్తముగ నుండినను వెనకటి తీర్మానముపై చర్చప్రారంభింపబడెను.

ప్రభుత్వ విద్యార్థి వేతనములతో చెన్నపురినుండి బొంబాయి విజ్జోరియా జూబ్లీ టెక్నికలు ఇన్స్టిట్యూటునకు పంప బడు బ్రాహ్మణేతర విద్యార్థుల సంఖ్య ఇంకను అధికముగ నుండవలయు ననియు, స్కూలువైనలుపరిక్ష పూర్వము చేసిన బ్రాహ్మణేతర విద్యార్థులకుగూడ ఈవిద్యార్థి వేతనము లియ్య వలయునని డాక్టరు నరేశంగారు తీర్మాన ముపపాదించిరి.

డాక్టరు నరేశంగారు తీర్మాన ముపపాదించుచు బ్రా హ్మణేతరవిద్యార్థుల బోత్సహించుట అవసరమని చెప్పిరి.

గా. వెంకటరత్నం గారిట్లు చెప్పిరి:-బొంబాయి పాఠశాల లలో చదువుటకు విద్యార్థి వేతనము కావలయునని బ్రాహ్మణే

తరవిద్యార్థులు దరఖాస్తు లధికముగ పంపుకొనుటలేదు. బొం బాయియందలిపాఠశాలాధికారులుప్రత్యేకముగ ప్రవేశపరీక్షనొ కటి ఏర్పాటుచేసినారు. ఆపరీక్షయందు కృతార్థులైనవారే ఆ పాఠశాలలో చేరినారు. కావున ఈ ప్రభుత్వమువారు రావిషయ ముగురించి ఏమిచేయుటకు వీలులేదు. ఇంక ఆరాష్ట్రమునందలిబ్రా హ్మణేతరవిద్యార్థుల సంఖ్యను ననుసరించి ఇతర తెగలవారిని గూడి మ్మరించుటకు బ్రాహ్మణేతర విద్యార్థులకే అధికముగ విద్యార్థి వేతనము లొసంగుటకు నేను అన్ని విధముల ప్రయత్నించెను.

తీర్మాన ముపసంహరింపబడెను.

ప్రస్తుతము బాగుగనై చేయుచున్న చెన్నపురి ఛేంబరు

ఆఫ్ కామర్సు వారికి ఆయధికార ముండగూడదనియు బాగుగ సరపరాచేయు అధికారము పరిశ్రమకాఖ డ్రైక్టరున కుండవల యునని డాక్టరు నరేశంగారుపపాదించిరి. ప్రభుత్వమున గా. సర్ ఛార్లెస్ టాడుహంటురుగారు మాట్లాడిరి. చెన్నపురి ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సు ప్రతినిధియగు సర్. జి. యస్. సింఘ నుగారిట్లు చెప్పిరి.

ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సువారికి ప్రస్తుతము బాగుగసరపరా చేయు అధికారములేదు. యుద్ధము జరుగుచున్నపుడు మాకట్టి అధికార ముండెను. అప్పుడు మేము నిష్పక్షపాతబుద్ధితో పనిచేయుచుంటిమి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారుగూడ మాపనిని మెచ్చుకొని సర్టిఫికేటు ఇచ్చినారు. ప్రస్తుతము బెంగాలులో కావలసినంత బాగుగనైది. కాని రైల్వేవాగులు దొరకుట లేదు. బాగుగనై కమిషనరుగారికి వర్తకులు వాగునులొకరు దరఖాస్తు పెట్టుకోలేదు. ఆదరఖాస్తు చేసెదరు ఆఫ్ కామర్సు వారు తమ అభిప్రాయము లొసంగెదరు. మేము అన్ని విష యములు చక్కగ విచారించి నిష్పక్షపాతబుద్ధితో దరఖాస్తు దారునికి వాగునులు ఇయ్యవచ్చునో ఇయ్యదో అనువిషయమై నూ అభిప్రాయమిచ్చుచున్నాము మాఅభిప్రాయముల ననుసరించి అధికారి ఉత్తరువు లిచ్చుచున్నాడు. తీర్మానము ననుసరించి యీ అధికారము పరిశ్రమకాఖ డ్రైక్టరుకు ఇయ్యబడినవారు గూడ మాసలహా పొందుట అవసరమైయుండును. మేము నిష్పక్షపాతబుద్ధితో పనిచేయుచున్నాము. కావున ఈతీర్మా నము అనవసరమని నా అభిప్రాయము.

డాక్టరు నరేశంగారు తీర్మాన ముపసంహరించుకొనిరి.

పిమ్మట పుత్తూరు దక్షిణకనరాలో ప్రభుత్వమువారు.

రివిన్యూడివిజనలు ఆఫీసునకు వసతి నేర్పరుచుటకై ప్రవర్తించు చున్నారనియు ప్రస్తుతపుఆర్థిక పరిస్థితులనుబట్టిగూడ ప్రత్యేక భవన నిర్మాణము యుక్తము కాదని ఒకతీర్మానమును డాక్టరు యు రామరావుగారు రుపపాదించిరి.

ఎ. రంగనాథం మొదలిగారు తీర్మానము బలపరచిరి.

అప్పటికి సాయంకాలము గం 4:10 నిమిషములయ్యెను. ప్రభు త్వసభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిన ఇంకను ఆలస్యము అగునను ఉద్దేశముతో అధ్యక్షులు ఈతీర్మానముపై చర్చ ఫిబ్రవరి సమావేశ మునందు జరుగునని చెప్పిరి.

ఈ తీర్మానము చర్చకు వచ్చుట కిప్పటికే చాలా ఆల స్యమైనదని డాక్టరు రామరావుగారు చెప్పిరి.

ఈ సందర్భమున నిర్ణయింపబడినవిధమున గాక చేరు విధమున ప్రవర్తించవలయునని గౌరవనీయులగు సభ్యులు సలహా ఇచ్చుచున్నాడు. అని అధ్యక్షులు హాస్యముచేసిరి సభ్యులందరు నవ్విరి.

సభ అంతటితో ఆపబడెను. తిరిగి ఫిబ్రవరి నెల 14 వ తేది ఉదయము 11 గంటలకు సభ సమావేశమగును.

చెన్నపురినుండల ఆంధ్ర జాతీయోపసంఘము:-

ఈసంఘము వారు అహమ్మదాబాద్ కాంగ్రెస్సనందు తీర్మానింపబడిన, తీర్మానప్రకారము జాతీయ శాంతిసేవక ప్రతిజ్ఞాపత్రములను ఆంధ్రములోను హిందీభాషలోను, నూతనముగా ముద్రింపించి ప్రతిజ్ఞాపత్రములోని పరతులకు లొబడి, శాంతి పైస్యమున, చేరగోరువారి సంతకములు తీసికొనుచున్నాడు. కనుక కాంగ్రెసు సిద్ధాంతము సంగీకరించిన ఆంధ్రులును, ఆంధ్రా భిమానులును, ఈవైకార్యస్థానముగు తంబుకెట్టిపిడి 7 నెం ఆంధ్ర పత్రికాలయమున సంఘ కార్యదర్శిగారివద్ద ప్రతిజ్ఞాపత్రములపై సంతకములు చేయుటకు ప్రార్థితులు. మాసంఘసభ్యులకు లగు చందన వెంకట రామయ్యగారుగూడా, శాంతిపైసకులను చేర్చుటకు సగరమునందు తిరుగుచున్నారు గాన వారివద్దనుకూడ సంతకములు చేయవచ్చును.

జన్మము నుప్రేము కాన్సిలు తీర్మానము ప్రజనవరి వాయిశాకుగాను 210 లక్షల మార్కు నష్టపరిహారములక్రింద నిచ్చిరి.

గుంటూరుమండల సంఘసభ

జనవరి 12 తేదీన పొన్నూరులో జరుగుట

(2వ విశేషసంఘం)

భజనసంఘమువారు వుత్తరం 2 గంటలకు లైలుస్టేషన్ వద్దకి. మండలసాయకులకు గొల్లపూడి శిశురామకృష్ణ, గౌనుజేగ సాహెబ్, చీరాల రంగయ్య, ఆంజనేయయ్య, కిరణు రామస్వామిచౌదరి, ఉన్న కలశ్మీబాయమ్మగార్లను జాతీయకీర్తి నలతోడను జయజయధ్వజములతోడను యూరేగింపు జరపుచు జాతీయవిద్యాలయ ప్రవేశముతో యూరేగింపు పూర్తియైనది.

దేశభక్తగారికి దేవానుస్థానము నుటచే సభకు రావేదు. 10 వ తేదీన మధ్యాహ్నము "12 వ తేదీన యాగ్రామములోను (శ్రీవరేణ్యస్థాయిని ప్రతినిధిగా) నిడుబ్రోలులోను, పన్ను లెగ కొట్టుటకుగూర్చి యెవరును యాపనసంపదాని 144 సెక్స్ ను పరిమోచించడమైనది" యని చాటింది. ఈవిషయము లోగడనే గ్రామసంఘమువారికి తెలిసి దండోరా నేయుటకు దప్పులేక పోయినది. శిశురామకృష్ణతో పూరంతయు చాటింది.

తొమ్మిదిగంటలకు జిల్లాసంఘమేనేజింగ్ కమిటీ జాతీయ విద్యాలయమున కూడెను. కానోల్లంపున మొదలుపెట్టిన శిశు నిందిరి. కానోల్లంపుకులకట్టిక రయార చదివి అందు నుమారు 1000 మంది సంఖ్యములు చేసిరి.

అవ్యాజ్య బుక్రయ్యగారిసత్తములో మహాసభయూ, జిల్లా సంఘసభయూ జరుగునని ప్రకటించిరి. సామాన్యసంఘముకూడెను. ముప్పాతివంతు సభ్యులు హాజరైరి. తాలూకాలవారిగ 100 మంది యాజ్ఞోల్లంపునజేయుటకు శిశునింపబడినది. తనా తిలాలూకలో తనాశిశుకా, అంగలకుడూరశిశు, గుంటూరు శిశు, శేషలెకాలూక, చెరుకుపల్లిశిశు, నంబూరి తాలూకాలో మదుకూరశిశు, ఇంకొన్నిచోట్లను సభ్యులు నీయవచ్చుననియు, వైశిర్కాలలో నానకులు సంచారమొనర్చి పన్నులు నీయకుండుటకు లెగిన కట్టుదిట్టముల నొనర్చి జిల్లాసంఘ మునకు తెలియపరచి వారియనుమతిని తీరస్కరించవచ్చునని యును ఇంక కొన్ని శిశుములును చేసిరి. మహాసభకూడెను. నుమారు 3000 మంది లైలాంగము వచ్చిరి.

గ్రామమున ఎచ్చటజూచినను ఎవరినా స్త్రులను జూచినను జాతీయపతాకములతోడను పూర్తికట్టలతోడను కాంతిపైకివల తోడను జయజయధ్వజములతోడను విరాజిల్లుచుండెను. స్వరా వ్యోత్సాహకనకకీర్తి పొంగిపారెడి నింగినిండెనోయనుటలుండెను.

వెదనందివాడు, కాటపాడు, పునులూరు, కాకుమాను, అమృతబాగు, వల్లూరు, మొదలగు గుట్టుపట్టుగ్రామములనుండి కాంతిపైకివల నుడువెందిరి. వీరిని మేళవాలములతో నెదుర్కొని పూరేగినవెనుక సభాప్రవేశమొనర్చిరి. మహాసభప్రారంభనయ్యెను. ఆంధ్రప్రదేశ్ సంఘకార్యదర్శులును మండలసాయకులును జయిన గొల్లపూడి శిశురామకృష్ణగారు ప్రప్రథమ ఆజ్ఞోల్లం పుకులగు నిలువంబడిరి. వీరియంపకాన్యము యులైసహాయముగను కాంతియంతయుగను, శ్రోతలకు కర్ణపేయముగనుండెను. తరువాత మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు, పీఠములంపించిరి.

వీరు జిల్లాసంఘకార్యకర్తలు, యువకులు, అత్యుత్సాహపరులు. అనంతరము అమృతబాగు వాస్తవ్యులు కిరణు రామ స్వామిచౌదరిగారు యాపనసంపదానికొరకు కలశ్మీబాయమ్మగారు పీఠములంపించినతోడనే జయజయధ్వజములు మినుముట్టెను.

లక్ష్మీనారాయణగారి కుమారుడు (12 సంవత్సరములు వయస్సు) లేచి మహాసభకు నమస్కరించి. ఆప్రసంగమునందు లేగనడచునయినను మారితోకట్టులను స్వారంభ్య నిశోధమొనర్చునటులదీసిన యాప్రభుత్వమున నే నుండవనియును నేనును మాతల్లిని యనుసరించుచుంటినియును. ఇది నావిధియనియు నా విధి నునుసరించుచున్న కుమారుడ నాదననియు" చెప్పెను.

మహాసభయందు మహాభావములు మోచెను. గౌరవర్ణ, పద్మలతాదీప్తి, మునుపల్లి, మామిళ్లపల్లి, మాచవరం, ములుకుడు, నందూరు, వెన్నులగుగ్రామముల కిరణములు, అసిస్టెంటుకలెక్షనలు మొదలగులు, ఒకటి రెండు నామానిచ్చిరి. మాచిరాజు రామమూర్తి, మామనంతరావు (సాకులూరు) యాజురి, బుద్ధాం శాశిరాజుగారును యింక నెవరును పన్ను లివ్వకుండు, యెగ కట్టుటకాంక్షింపకుండు, భర్తముపూనుడు యని యాపనసంపదానిని.

సభాప్రారంభముగ గొల్లపూడి శిశురామకృష్ణగారు మహాసభలతో "కాంతిపీఠనియూ, పన్ను లెగకట్టెమనియు, ప్రాణములైన యర్పించెదమనియు, ప్రమాణమును చేకొనిరి. అందుకునుగట్టులు బహుకారముగ 2000 గంటలపాడి జనులను లంబింపజేసిరి. అంతరము గ్రామపాస్త్రయ్యలకు ప్రచారకులను యగు పూతూ చిట్టిశ్రీనయ్యగారు ఎంకెఆఫీసులోనినానకానోల్లం పునముక కనుమతి మొదలుకొని "స్వరాజ్యవర్మ మొంటు జూరు 144 సెక్స్ యొచ్చివారు అసి కాట్టిగారు నుడివి కానినానించిరి. జయజయధ్వజములతో అనంతరము సభ ముగింపబడి రాత్రి 9 గంటలకు మండలసంఘమున కెన్నికలు జరుగజేయెను

ఆరోగ్యమార్గము

శ్రీ గాంధీమహాత్మ పణితము

గ్రంథములో ఒక్క పట్టికయినను వదలక శ్రీ శ్రీనివాసుని కృపవల్ల తెలిగింపబడినది. అప్పు పూర్తి అయినది. సబర్బరీ సత్యాగ్రహ శ్రమములో ప్రత్యేకముగ తీయబడిన, కాపినధారి యగు శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఛాయాపటము ఇందు చేర్చబడినది. బ్రిటింగులో నున్నది. ఇదికంటకు రిజిస్టరు చేయబడిన అర్థపు పంపినవారికి యీసెల 15 వ తేదీనుండి పుస్తకములు వి. పి. గ. పంపబడును. ఎవ్వరికైన అక్కణ లేనియెడల ఆ తేదీలోపుగ తెలుపవలెను. అభిప్రాయప్రచారముకొనుటకు, డౌమనివారణ కార్యసహాయమును ఉద్దేశింపబడిన ద గుట చేత స్వల్పపువెలకు యవ్వబడుచున్నది గాన వి. పి. లు తీరస్కరించి వండుగ కలగజేయకుండవలె నని కోరుచున్నాను. ఇప్పుడు అచ్చువేసిన 2000 ప్రతులకును చాలవలకు అర్థపు వచ్చియున్నది. గనుక యింకను గ్రంథములు కావలసినవారు యాదిగువ చిరునామాకు వెంటనే వ్రాయుట యుక్తము.

గూడూరి రామచంద్రరావు
సేవకసంఘము, గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

అహదాబాద్ సభలు

3-వ దేశీయమహాసభ

కొలది ప్రతులు మాత్రమే.

ఇందు అహమదాబాద్ పురచారిత్రమును, దేశీయ సభామండర రవ్యంబును, తాత్కాలికాక్షులు లగు హాకీం అబ్దుల్ ఖానుగారి గంభీరవచనాసంబును, మహాత్ముని కవనామృతంబును, చిత్రరంజనదాసు, చారి సతీమణియొక్క యాత్రే జంబు లగు సంక్షేపంబులను యింపపెట్టు ముద్రింపబడినది.

వెల ప్రతి 1 కి 0-4-0
50 ప్రతులు 11-0-0
100 ప్రతులు 20-0-0
12 గాని యంతకు యెక్కువగాని ప్రతులు గోరువారు సగము డబ్బు అధ్యాపకుగా ముందు పంపవలయును.

వలయువారు:— మొలలుగు వెంకటరమణయ్య, కృష్ణాపత్రికాకార్యస్థానము, బందరు. (8856)

జాతకర్తము

జన్మనక్షత్రము, పుట్టితేదీ వేళ మున్నగునవి లేకయే సంవత్సర ఫలితములను కార్యకర్తకు రీడింగ్తో సహా యెన్ని సంవత్సరములైనను జ్యోతిష్యుని సహాయము అక్కరలేకయే తమంతట తాము ప్రాసంగికగలరు. భవము, సంధానము మున్నగు ద్వాదశభావములలో మీరూ జాతకములను మీరే ప్రాసంగికగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిష్యుడు. దీనివెల రు 2 మాత్రమే.

గ్రేట్ యిండియా జ్యోతిషాలయము, (8281) ఖజుంకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

మంజుగ వనింప

యోగ్యతాపత్రములు 2000

(1) నేను చేతుల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సరములనుండి కాధమముచుంటిని. ఇప్పుడే నీటి దురగా మెడికల్ చాలర్ కాట్రోజిక్ ఆనెడి స్పెషల్ టోవధమును నేనెరిగి తరుకార స్వస్తమయెను.

జిల్లయిరి } ఎల్. సి. కపూర్, 28-9-18 } టేట్ (పాథెనర్

జనగారి రింగువరం లోషక

పై రింగువరం లోషక పునయోగించిన సకల విధములైన తామర, గజ్జ, మొదలగు చేర్మవ్యాధులు నివర్తియగును.

వెల టుడ్డి 1 కి రు 0-10-0. వి. పి. ప్రత్యేకం. శోల్ యేజిన్సి, కరకప్ప యేజిన్సి. (8855) సాత్కుటల్, మదరాసు.

గిల్లయగ రియోమేషియలిన కాట్టియ టోవధమును. ఇంద్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును. రియోమేషియలిన గాని, ఇంగ్లిషుభాషలోను గాని క్యాటలాగు శాసితముగా పంపబడును. మేనేజరు, ఆంధ్రజియూర్వేద ఫార్మసీ, 19, హాల్స్ కోట్, మొంటికోట్ - మదరాసు.

మహాత్మా గాంధీ

ఆరోగ్య దిగ్గర్షిని

వడ్డి శ్రీరామమూర్తిగారిచే సంపూర్ణముగా నాంధ్రీక రింపబడినది. సర్వజనులను చదివి ఆచరణలో పెట్టుటయే మా ముఖ్యోద్దేశము గనుక అసలు ఖరీదునకే అమ్ముచున్నాము.

ప్రతి 1 కి 0-6-0 లు మాత్రమే. మేనేజరు:— పాపులర్ స్వదేశీస్టోర్సు. (8858) పెద్దాపురం (గోదావరి)

పారికథ

లోకమాన్యమిత్ర జీవితము

ఇహ పర సాధనము ఆంధ్రదేశమున నఖముఖముల నీవరకే వ్యాప్తమైనది. గ్రంథకర్తలు: చె. వెంకట్రామయ్య, డా. వెం. నరసింహారావు పోస్టుఖర్చులుగాక, ప్రతి 1 కి రు 0-8-0. 12 ప్రతులు 5-0-0 వలయువారు డా. వెం. నరసింహారావు, తాడేపల్లిగూడెం, కృష్ణాజిల్లా.

ఆంధ్రులకు మహాత్ముని సందేశము

"స్వరాజ్య కాంగ్రెసుకు ముందే ఆంధ్రులెల్లరు హిందీభాషను చక్కగ నేర్చుకొనవలెను." మహాత్ముని వాంఛను పూర్తిచేయును. కక్షణం పుస్తకములకు గాను వ్రాయెడు.

- 1. రాష్ట్రభాషాబోధిని (తెనుగు లిపి) మహాత్మాజీయొక్క పీఠికగలది. 0-2-0
 - 2. రాష్ట్రభాషామంజరి 0-2-0
 - 3. హిందీబాలబోధిని 0-2-0
 - 4. మొదటివాచకము తెనుగు అర్థముసహా 0-4-0
 - 5. రెండవవాచకము టిప్పుగముతో కూడా 0-4-0
 - 6. శ్వదేశి గానిము అర్థముసహా 0-3-0
- హిందీప్రచారకార్యాలయము, 1003, డిగ్ స్ట్రీట్, (ట్రైబికోను, మదరాసు. (8859)

"స్వరాజ్య" సిరాబిల్లలకు

సోల్ ఏజెంట్స్ కాలనమితి మద్రాసు 1921 నవంబరు నెల 31-వ తేదీతో ఆఖరైనది. ఇప్పుడు అందరికిని వంతులనుగ నీరా బిల్లిటియోను అతివరసమైనది. మిగుల శ్రేష్టమైనది. ధర్ బ్లూబాక్ 6 గ్రాములు 0-14-0, 12 గ్రాములు రు 1-1-0, 56 గ్రాములు రు 4-0-0, ఎఱుపు 6 గ్రాములు రు 1-1-0, 12 గ్రాములు రు 3-4-0, 86 గ్రాములు రు 9-4-0. బోర్డు, ప్యాకింగు ఖర్చులు చేరు. Swaraj Ink Factory, 173/3 (2) Cornwallis Street, Calcutta.

మీ రాబడి

మీ టటుంబ పోషణక చారికంక లేనప్పుడు, మీరు నిరాశయాలై వాని నభివృద్ధి చేసుకొనుటకు కొన్ని మార్గములను కనిపెట్టి అందుచే నుభయ నడుభరింతురు. ఈలాటి విషయములలో మా సలహా విశుత మున్నునైనది. తక్షణమే ఒక అణా స్టాంపును కంపెనీ సుపర్వైజర్ కు చెక్కుమోపాడించు మార్గములు తెలుపు పుస్తక మొకటి వంతులను. (8835)

Prof:-P. N. DILAWARI, Amritsar. No. 49

Wonderful Leprosy Cure. "కుమ్మరోగ నివారణి"

ఒక మహాత్మునివల్ల లభించినది. అష్టావశేష్టవ్యాధులకు, యెదాతి నవాయువయనకు, పాదాలు, మచ్చలు మొదలగు మేహవ్యాధులకు దూపుమపును. వీళ్ళున్నది కఠినకాంతి కలుగచేయును, గుణములేదని టుబాఫ్, చేసిన చోరు 116 లు బహుమానము పథ్యములేదు. ఒకసెల దినములకుంటే నుమారుగా నశింపకు యందు వచ్చు రు 6-0-0.

రెడ్డి అండ్ కో, ప్రాత్రయిటరు యం. నుబారెడ్డి (8837) గోదాలపురం, కొత్తచేటుపాళ్ళు గోదావరి జిల్లా

సమకము (1842)
16 బంగారు, వెండి, రత్నము
 ల నగలును, యితరవస్తువులును,
 వాపసు ఇచ్చినప్పుడు కొని తెచ్చు యివ్వబడును
ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి
గరుడామిశ్రేణి కంపెనీ
 25, చైనా బజార్ రోడ్, మదరాస్

నగలు నాణ్యముగాను పూచీతోడను పరిమైన భరలకు
 తయారుచేసి ఇవ్వబడుటకు తయారు. తయారు
 చేసినవాటిని అతి ప్రభుముగ ఆర్డరు చేసిన తయారుచేసి
 యివ్వబడును. ఒకసారి అర్డరు యిచ్చి నగలు లేదా
 చేపిచ్చి వారివలన జూనముగము తెలిసికొనవచ్చును.

REASONS WHY YOU SHOULD INSURE
 IN
LIGHT OF ASIA
INSURANCE COMPANY, LIMITED.
 Head Office: - 6, Old Post Office St, Calcutta.
 CHAIRMAN:
 Maharaj Kumer Victor N. Narayan of Cooch Bihar.
BECAUSE,
 No Company Combines so many advantages.
 It is a purely Indian Company.
 Under Expert and most efficient management.
 It guarantees positive protection.
 Cheapest Rates of Premium.
 Premiums payable by small instalments.
 Guaranteed Surrender and Paid-up values.
 Policies are automatically protected from for feiture.
 It grants liberal loans.
 90 per cent profits go to Policy-holders.
 For particulars apply to the Head Office or to :-
Messrs A. S. R. Merli & Co.,
 48, Waltax Road, Madras.

మలయ చందనము.
గనేరిము. అను సెగరోగములకు తోకారము.
 వర్షములేదు. వివిధాంతో చనిపోయి.
 ఎలుపు, లేలుపు, కచ్చు, అను నూడు
 విధముల సెగరోగమును మూడు పూ
 టలలో మూడును. స్త్రీలకు మూడు
 వ్యాధులకు మూడు పూ రాయడము.
 (1251) తప్పి 1-కి రెండు 2-కి
 1 చుదిసి (మలయచందనమున కన్నా మృదువు) కొన్ని రెండు
ప్రపాద వారి పంచాంగము
 దుంబుళి సంవత్సర పంచాంగము అచ్చులో నున్నది.
 మా పంచాంగముయొక్క ఘటన అందఱు సెరిగినదే.
 పతి 1-కి 0-2-6; నాణ్యులకులకు తప్పి 1-కి. రేయము
 ఒకటి కావలయువాడు 0-4-0 పొట్టుచిట్టు పంపవలెను.
 12 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము. త్వరపడవచ్చు రోరకత్తు.
 గంభీరపార్వతి, రాయవరం, (గంభీరపాటి)

“దేవావృతరసము” సర్వోత్తమము
 జేళి యిది వ్యాపకము.
 భగవంతుని పరిపూర్ణ అపారకరుణామృతము. లోక ప్రసిద్ధిచెందిన జీవతామృతము. ఏకాలమం దైనను ఏకయస్కు
 నం దైనను, వాతపితృ శ్లేష్మాదిభేదములు పాటింపక ఎట్టి ప్రారవ్యాదులైనను పథ్యానూసము లావర్ణ్యము లేకనే
 లోపలికిని వెలుపలికిని ఉపయోగించుట కనుకూలమైన పాటిలేని సంచిత మూలికారసము. ఈ దేవావృతరసము నొక
 మారు ఉపయోగించిన వారు దీని యధార్థస్థితిని జూచి ఆశ్చర్యపడక తప్పదు. ఇట్టి రోగము నివర్తించునో యని
 ప్రశ్నించు నక్కర లేదు. ఏ మనుష్యునిచేత మా దేవావృతరస ముండునో, అదిదే సకలరోగములను నిర్మూలించి
 సమర్థుడైన వెల్లె డాక్టరు ఉపయోగించెడి విధానమును మందులకు పంపబడును. వైద్యులు చూచి తీయును. దీని
 అద్భుత శక్తిని సహిగపలేక అంత్యమందు, రసము అనెడి పేరుతో మామరసము లుత్పత్తి యగుచున్నది బాగ్రత్త.
 మొత్తముగా తెప్పించెడి వ్యాపాలకు
 మందికమీషను ఈ క్రిందివిధములకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.
 (1) ముఖమున నరసింహస్వామిగారు, (పాపై) పురు, దేవావృతరసము అప్పిసు, కరూరు, S. I. Ry.
 లేక
 (2) అక్విక్ అండు లో., (రాడ్య, మదరాసు.
 (3) పి. ముద్దుకృష్ణ శెట్టి అండు సస్సు, కమిషను ఏజంటు, నెం 49 వరదాముల్లప్పకవిధి. మదరాసు
 (4) ముఖమున లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు, శ్రీహేలు. (గుంటూరుజిల్లా)

జనాం జనాం
 రెండు ఆనాలు స్థాంతుపవన మిక్కిలి సాగ
 వైన 1922 నవం రం పెద్దరంగుల బొమ్మకాల్పందరు
 ఒకటి పంపబడును. జాబుమాత్రము వ్రాసిన బొమ్మ
 లేని కాల్పందరు యి నామగా పంపబడును. కాల్పం
 దనలు వి. పి. గా. పంపబడవు. ఒకరూపాయ మణి
 యార్దరు పంపిన 8 కాల్పందరులు రిజిస్టర్డ్ పోస్టు
 ద్వారా పంపబడును. రిజిస్ట్రేషను పోస్టుఖర్చులు
 లేవు. 8828
Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj
 152, Harrison Road
 Calcutta.

భగవంతుని పరిపూర్ణ అపారకరుణామృతము. లోక ప్రసిద్ధిచెందిన జీవతామృతము. ఏకాలమం దైనను ఏకయస్కు
 నం దైనను, వాతపితృ శ్లేష్మాదిభేదములు పాటింపక ఎట్టి ప్రారవ్యాదులైనను పథ్యానూసము లావర్ణ్యము లేకనే
 లోపలికిని వెలుపలికిని ఉపయోగించుట కనుకూలమైన పాటిలేని సంచిత మూలికారసము. ఈ దేవావృతరసము నొక
 మారు ఉపయోగించిన వారు దీని యధార్థస్థితిని జూచి ఆశ్చర్యపడక తప్పదు. ఇట్టి రోగము నివర్తించునో యని
 ప్రశ్నించు నక్కర లేదు. ఏ మనుష్యునిచేత మా దేవావృతరస ముండునో, అదిదే సకలరోగములను నిర్మూలించి
 సమర్థుడైన వెల్లె డాక్టరు ఉపయోగించెడి విధానమును మందులకు పంపబడును. వైద్యులు చూచి తీయును. దీని
 అద్భుత శక్తిని సహిగపలేక అంత్యమందు, రసము అనెడి పేరుతో మామరసము లుత్పత్తి యగుచున్నది బాగ్రత్త.
 మొత్తముగా తెప్పించెడి వ్యాపాలకు
 మందికమీషను ఈ క్రిందివిధములకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.
 (1) ముఖమున నరసింహస్వామిగారు, (పాపై) పురు, దేవావృతరసము అప్పిసు, కరూరు, S. I. Ry.
 లేక
 (2) అక్విక్ అండు లో., (రాడ్య, మదరాసు.
 (3) పి. ముద్దుకృష్ణ శెట్టి అండు సస్సు, కమిషను ఏజంటు, నెం 49 వరదాముల్లప్పకవిధి. మదరాసు
 (4) ముఖమున లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు, శ్రీహేలు. (గుంటూరుజిల్లా)

The Right House for Watches & Clocks.
జనాం! జనాం!! జనాం!!!
 గడియారము కొనుగోతుకొనుట అందమైన శ్రీ రాధా
 కృష్ణుని పటముగల ఒక కాగితంపై ఇవ్వబడును.
 నిక్కల్ వెండిజేలు గడియార
 ము. 15 సంజు, లెన్సు పేన్
 (Lense Shape) నల్ల రేడియం
 డయల్ (Black Radium dial)
 నె కండు మా పు ము ల్లు తో
 (With Second Hand)
 చూపును మిగుల అందమైనది.
 మిక్కిలి మేలైన పదికెంపులు
 పెట్టబడినది. మేలైన లివర్ మూవ్
 మెంటు గలది.
Ratna Lever (Best Lever Movement)
 వెల పాకింగు పోస్టేజి సహా రూ. 18-8-0.
 దీనికి రెండుసంవత్సరములు గారంటీ యివ్వబడును. గా
 రంటిపాఠము గడియారముతో పంపబడును. రేడియం లేక
 సాదా డయల్ గలది. రూ 15-8-0 (8809)
 మేలైన వెండి గడియారము రేడియం డయల్ గలది. 22/8
 " " " సాదా డయల్ గలది. 21/8
 కావలసినవారు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
Ratna Watch Company
 93, China Bazaar Road, Madras.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము
 ఈ ఆశుర్య గ్రంథములో జర్మనీ గారడీ, యోగవృత్తి
 సామ్రాజ్యము, ఇంగ్లీషు ఇండోలూజీ, మంగ్రాశాస్త్రము,
 పూర్వజైద్యము, యంత్రములు, అమెరికానాటి చిట్టాపేక తమా
 మూల విశిష్ట విశోదవిద్యలుగలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని
 మాయమోయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో
 సమాధియగుట, కరీరములేని రలుకాయలేక మాటలాడించుట,
 భూమిపైన గజముఎత్తిన గాతీతో మనుష్యుని నికారముగా
 నింపుట మొదలగు విశిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ
 మును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేడకో లేయగలరని గాల్పించి
 యున్నప్పుడు నా. దీనిరెం రూ 4-0-0 లు. (2118-500)
 రి. లర్. జనార్దనం వాయదూ, బెంగళూ (గుంటూరుజిల్లా)

వనోపధిసరస్వతి
 రక్తహీనులకు రక్తముయొక్క తక్కువతన చోగొట్టు
 బయందు చేర్చుకొని గాంచినది. ధృక్ 1-10-0
 ఇందియా సిలోకానందు ఎత్తులైనను కపాలాఖర్చు
 తులనముగా తరలడును. (2978)
విలాసము పి. డి. సామంత్
 నెం 144 ఫనసవాడి, బొంబాయి.
తాళిసాదిచూరము
 (కార్తీకసంహిత)
 తాళిసాదిచూరము శ్యావకోశములకు బలమిచ్చును.
 దగ్గు ఎకరూపిరోగమును బోగొట్టును.
 తాళిసాదిచూరము ముద్దగతో మూడిన జ్వరమును, వాం
 తులను, అతిసారమును బోగొట్టును.
 తాళిసాదిచూరము ముడియరోగములో మిక్కిలి యు
 పయోగకరము
 తాళిసాదిచూరము ముష్టివాము, గ్రహణిరోగము, పాం
 దురోగములను బోగొట్టును.
 తాళిసాదిచూరము ముద్దపిల్లలకు తయరవచ్చు జలు
 బుల దగ్గుల బోగొట్టును.
 తాళిసాదిచూరము గర్భిణీస్త్రీలకు వచ్చు అరుచిని,
 వాంతులను బోగొట్టును.
 తాళిసాదిచూరము ముగ్గుంతుక రామకొనిపోవుట, స్వప్న
 రహీనము మొదలగు గొంతుసంబంధమైన వ్యా
 ధులయందు మిక్కిలి యుపయోగించును.
 వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధర్మము. (సోమ)
 చూరము 10 రూ 1-8-0
 పేర్లెట్టు 80-8 0-8-0
 మనోడింగు డైరక్టరు
 డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. పి. ఎం.
 ఆంధ్ర ఆయుర్వేదపార్వతి, తిరుపతి,
 19 హోరీస్ రోడ్, మాంటూరోడు, మదరాసు.
 కాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.